

CSERTÁN SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2023.

Tartalom

BEVEZETÉS.....	5
A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata	5
A pedagógia program nyilvánosságra hozatala	5
Az iskola küldetésnyilatkozata	6
A Csertán Sándor Általános Iskola	6
NEVELÉSI PROGRAM	7
1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAIALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.....	7
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	7
1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékei	8
1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai	9
1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai	10
1.5. Fejlesztési területek – nevelési célok.....	12
1.5.1 Az erkölcsi nevelés	12
1.5.2 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	13
1.5.3 Állampolgárságra, demokráciára nevelés.....	13
1.5.4 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.....	14
1.5.5 A családi életre nevelés	14
1.5.6 A testi és lelki egészségre nevelés	14
1.5.7 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	15
1.5.7 Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	15
1.5.8 Pályaorientáció.....	16
1.5.9 Gazdasági és pénzügyi nevelés	16
1.5.10 Médiatudatosságra nevelés.....	16
1.5.11 A tanulás tanítása.....	17
1.6. Kulcskompetenciák.....	17
1.6.2 Matematikai gondolkodási kompetencia.....	18
1.6.3 Digitális kompetencia.....	19
1.6.4 A tanulás kompetenciái	20
1.6.5 Személyes és társas kapcsolati kompetenciák.....	20
1.6.6 Munkavállalói, vállalkozói kompetencia	21
1.6.7 Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetencia.....	22

1.6.8	További releváns kompetenciaterületek	23
2.	A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	24
3.	A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	27
4.	A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEKEGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	29
5.	A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI	31
6.	AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKFELADATAI.....	32
7.	A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOSPEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	33
7.3.	Sajátos nevelési igényű tanulók.....	38
7.4.	Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás.....	40
8.	A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	42
9.	A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI.....	43
9.1.	Javítóvizsga.....	43
9.2.	Osztályozó vizsga	44
9.3.	Pótló vizsga	44
10.	A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	44
10.1.	Az intézménybe lépés magasabb évfolyamon	46
11.	AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL	48
12.	ISKOLÁNK SAJÁTOS ARCULATÁT MEGHATÁROZÓ PROGRAMOK.....	49
	AZ ISKOLA HELYI TANTERVE.....	50
	Elfogadott Helyi tanterv 2020: HT2020	51
	A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók:	51
	KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK.....	52
	Alsó tagozat 1-4.évfolyam - 2020-2021-es tanévtől felmenő rendszerbe kerül bevezetésre.....	52
	Felső tagozat 5-8.évfolyam - 2020-2021-es tanévtől felmenő rendszerbe kerül bevezetésre	53
	Szabadon felhasználható órakeret felhasználása (20%).....	54
	Matematika: 1-4. és 6. évfolyamon	54
	Természetismeret 6. évfolyam:.....	54
	KÖTELEZŐ, KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK	54
	AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	54
	□ Szakmai kritériumok:	55
	Tartalmi megfelelés:.....	55
	Formai megfelelés:	55
	Egyéb szempontok:	55
	A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI.....	56

A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA.....	57
KOMPLEX INTÉZMÉNYI MOZGÁSPROGRAM	58
A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ESETÉN APEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	58
A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, AZÉRTÉKELÉS DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV ÉS FEJLESZTŐ FORMÁI, TOVÁBBÁA TANULÓK ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI BESZÁMOLTATÁSÁNAK FORMÁI	59
□ A tanulók tanulmányi munkájának értékelése.....	60
A Cigány Nemzetiségi Oktatáshoz kapcsolódó tárgyak közül a	61
A szabadon választható tantárgyak közül a :	61
Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésébenbetöltött szerepe, súlya.	61
□ Szóbeli beszámoltatás:	62
□ Írásbeli beszámoltatás:	62
□ Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje:	63
Gyakorlati beszámoltatás:.....	64
A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI.....	65
Fegyelmi intézkedések és büntetések.....	68
A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEKELVEI.....	69
Tanórák csoportbontásban	69
Egyéb foglalkozásokra vonatkozó csoportbontás.....	69
□ AZ EGÉSZ NAPOS ISKOLAI NEVELÉS OKTATÁS SZABÁLYAI	69
A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK.....	70
AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK	73
Környezeti nevelés:	73
Tanulásszervezési és tartalmi keretek	74
Taneszközök	75
Az iskolai környezet	75
Kommunikáció	75
A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK.....	76
AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELIÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI	77
A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI	78
A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK.....	79
Kriminológiai aspektusok.....	79
A bűnmegelőzés tartalmi elemek	79
A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei	80
Esélyteremtő Iskola-“Mindenki tehetséges valamiben”	83

Nemzetiségi és képesség kibontakoztató integrációs felkészítés programja.....	83
A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK INTEGRÁLT ISKOLAI PROGRAMJA 1-.....	95
1.1. A PEDAGÓGIAI RENDSZER BEMUTATÁSA	98
1.1.1. Céljaink.....	98
1.1.2. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának pedagógiai lehetőségei, rendszere.....	99
1.1.3. A tanulók értékelése:	101
1.2. Célok és elvárások a sajátos nevelési igényű gyermekek (tanulásban akadályozottak) iskolai oktatásában - egy-egy tantárgy esetében- kiemelés.....	102
ANYANYELV 1-8. ÉVFOLYAM.....	102
Követelmény	103
MATEMATIKA 1-8. ÉVFOLYAM	105
Követelmény	107
1.3. Az Integrált nevelés-közösségi élet, szocializáció - Jellemzők, alapelvek:	109
1.4. Témakörök, tartalmak, tevékenységek	110
TÁRSAS KAPCSOLATOK, KONFLIKTUSKEZELÉS	110
ÖNISMERET, TESTI - LELKI EGÉSZSÉG.....	110
AZ EMBERI TERMÉSZET	110
PÁLYAKÉP, PÁLYATÜKÖR, PÁLYAVÁLASZTÁS	111
☐ KOMPETENCIA ALAPÚ OKTATÁS	112
A kulskompetenciák fejlesztése érdekében az iskola pedagógusai által alkalmazottmunkaformák és módszerek:.....	112
Kiegészítés a kompetencia alapú oktatáshoz kapcsolódóan:	112
☐ Az értékelés célja:.....	112
☐ Feladata:	112
☐ Területei:.....	113
☐ Táblajátékok	114
FELNŐTTOKTATÁS	115
3.2 A tanuló jogai és kötelességei	115
3.4. Értékelés:	116
3.5. 1. Az oktatás folyamata a levelező munkarendben:	117
3.7. Munkarend:.....	117
3.8. Kerettanterv az iskolarendszerű felnőttoktatás számára Alapfokú nevelés-oktatás szakasza,5–8. évfolyamán:	118
3.7.1. 119	
https://www.oktatas.hu/koznevels/kerettantervek/2020_nat	119
4.A magasabb évfolyamra lépés feltétele:	121

BEVEZETÉS

A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése 2020. év szeptember hónap 01. napjától történik felmenő rendszerben. A bevezetésben nem érintett évfolyamokon a nevelő-oktató munka a 2018. év július hónap 1 napjától érvényes pedagógiai program szerint dolgoznak.

Jelölések:

Átdolgozott, jelen pedagógiai program: **PP (2023)**

Felülvizsgált pedagógiai program: *PP (2020)*

Felülvizsgált pedagógiai program: *PP (2018)*

Tanév/ évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020/2021.	PP2020	<i>PP2018</i>	<i>PP2018</i>	<i>PP2018</i>	PP2020	<i>PP2018</i>	<i>PP2018</i>	<i>PP2018</i>
2021/2022.	PP2020	PP2020	<i>PP2018</i>	<i>PP2018</i>	PP2020	PP2020	<i>PP2018</i>	<i>PP2018</i>
2022/2023.	PP2020	PP2020	PP2020	<i>PP2018</i>	PP2020	PP2020	PP2020	<i>PP2018</i>
2023/2024.	PP2023	PP2023	PP2023	PP2023	PP2023	PP2023	PP2023	PP2023

A nevelői közösség a pedagógiai programot jogszabályi változások előírásainak megfelelően, valamint a felülvizsgálatára kezdeményezési jogosultsággal rendelkező közösségek javaslata alapján vizsgálja felül, és szükség szerint módosítja azt. A módosítás szükséges akkor is, amikor a nevelés-oktatás folyamata megkívánja a belső átalakítást, átértékelést. Ezt a tantestület az értékelő értekezletek alapján, szükség esetén elvégzi.

Az iskola pedagógiai programjának módosítását – a szükséges indoklással – kezdeményezheti:

- az intézményvezető,
- az iskolavezetőség,
- az egyes tantárgyi munkacsoportok/munkaközösségek,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a diákönkormányzat,
- a szülői közösség (szervezet),
- az intézményi tanács.

A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását az intézményvezető 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszti.

A pedagógia program nyilvánosságra hozatala

- A dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

Az iskola küldetésnyilatkozata

Iskolánk két zalai kistelepülésen Alsónemesapátiban és Nemesapátiban működik. Intézményünk speciális helyzete évtizedekre nyúlik vissza. Az alsó tagozatos tanulók Nemesapátiban, míg a felső tagozatos tanulók Alsónemesapátiban járnak iskolába. Iskolánk névadója Csertán Sándor, aki az 1848/49-es forradalom és szabadságharc idején a megye kormánybiztosa volt és Nemesapátiban élt. Intézményünk nevelőtestülete és diákjai által elért eredmények arra köteleznek bennünket, hogy őrizzük a már elért eredményeket, értékeket, másrészt olyan korszerű, innovatív, személyiségközpontú, gyermekbarát iskolát működtessünk, amely megfelel az új kihívásoknak, elvárásoknak.

Iskolánkra a tanulóbarát környezet és a családi légkör jellemző. A szülőkkel és a két település önkormányzataival, civil szervezeteivel, a térség iskoláival, kulturális intézményeivel harmonikus együttműködő kapcsolatot alakítottunk ki.

A Csertán Sándor Általános Iskola

- személyiségközpontú és gyermekközpontú intézménynek vallja magát, nagy súlyt helyez a gyermekek egész személyiségének fejlesztésére.
- elfogadja, természetesnek tartja, hogy minden gyerek más és más, egy önálló személyiség
- teret biztosít a tevékenységek széles lehetőségeinek, a játéknak, munkának is, amelyben bárki lehet eredményes és a közösség hasznos tagja.
- fő célkitűzése, hogy az iskola természetes befogadó közege legyen minden gyermeknek, függetlenül egyéni adottságaitól, képességeitől, fejlődési ütemétől.

NEVELÉSI PROGRAM

1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Intézményünk ars poeticája

Egy olyan nyitott gyermekközpontú és tevékenységközpontú intézménymodellt valósítunk meg, amely alapvetően fontosnak tartja a gyermek szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Ezért mind a tananyag feldolgozási módjának, ütemének, szervezeti kereteinek kialakításába bevonja magát a gyermeket is. Kezdetektől hangsúlyosan épít a gyermekek önálló gondolkodására, mérlegelésére és döntéseire is. Hagyja érvényesülni a gyermek spontán érdeklődéséből, tapasztalataiból származó nevelő hatásokat is.

Tartalmilag és módszertanilag sokszintű és differenciált nevelési, oktatási programot valósítunk meg, amely a gyermekek adottságainak figyelembevételével elfogadható eredményre vezet a nevelésben és az oktatásban. Csökkenti a beilleszkedési problémákat.

Kiemelt hangsúlyt fordítunk a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű elsősorban roma nemzetiségű gyermekek felzárkóztatására és tehetséggondozásra.

„Csak az az ember élhet szellemileg, testileg és lelkileg kiegyensúlyozott, harmonikus életet, aki tisztában van -és békében él önmagával.”

Pedagógiai alapelvek:

- A tanulókat az iskolának fel kell készíteni az önálló ismeretszerzésre és önművelésre. Ennek feltétele a szilárd alapkészségek kialakítása.
- A gyerekekkel szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat, és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A kiemelkedő képességű tanulóknak lehetőséget kell kapniuk tehetségük kibontakoztatására.
- Az iskolában minden tanulónak esélyt kell kapnia szociokulturális hátrányainak leküzdésére. Ehhez az Integrációs Program és a Roma Nemzetiségi Program hatékony működtetése nyújt segítséget.
- Az emberi szuverenitás magában foglalja a tárgyi és személyi világunkban való eligazodás képességét. A képességek, készségek fejlesztését az alkalmazásképes tudástközpontba helyező oktatást értjük, mely lehetővé teszi, hogy a külön-külön fejlesztett kompetenciák szervesüljenek, és alkalmazásuk életszerű keretet, értelmet nyerjen a

gyerekek számára. Ehhez fejlett kommunikációs képességekre és viselkedéskultúrára van szükség. Ez mind a társadalmi beilleszkedésnek, mind az egyén boldogulásának egyik alapvető feltétele.

- A világban való eligazodás feltételezi legalább egyidegen nyelv elsajátítását. Az iskolának ezen a területen is kínálatot kell nyújtania.
- Az általános társadalmi modernizáció és az életmódátalakulása megkívánja a lépéstartást az informatikai forradalommal.
- A megfelelő továbbtanulási irány illetve pálya kiválasztása reális önismeret és életszemlélet kialakítását feltételezi.
- A harmonikus személyiségfejlődés a testi és lelki egészséget egyaránt magában foglalja.

Kiemelt területek:

- az iskolai élet során minél többféle képesség, alapkompétencia birtokába juthassanak tanulóink, amelyekre szükségük van a személyes boldoguláshoz és fejlődéshez, az aktív polgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. Amelyek biztosítják a gyors és hatékony alkalmazkodást változó világunkhoz,
- az iskola tanulói érezzék jól magukat az iskolában, büszkék legyenek hagyományaira, erősödjön meg bennük szűkebb és tágabb hazájuk iránt táplált azonosság tudatuk,
- az alkalmazás-képes tudás elsajátításához szükséges tanulási technikák megismertetése a tanulókkal, a tanulás tanítása,
- a beilleszkedési vagy tanulási problémákkal küzdő, illetve szociálisan hátrányos helyzetű, tanulók segítése, támogatása,
- a valamely területen kiemelkedően tehetséges tanulók kibontakozásának segítése,
- a halmozottan hátrányos helyzetű köztük a roma/cigány tanulók integrált nevelésében olyan intézményi modell kialakítása, ami modellértékű gyakorlatot folytat,
- felkészítés a magasabb iskolafokokon történő helytállásra, az egész életen át tartó tanulásra,
- egészséges életmódra, rendszeres és kiegyensúlyozott életvitelre nevelés,
- környezettudatosság kialakítása

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékei

- Intézményünk nevelő-oktató munkáját a demokrácia értékei, a nemzeti értékek, az európai humanista értékrend hatja át, valamint kiemelt figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös problémákra és a különböző kultúrák - kiemelten a roma/cigány kisebbség kultúrája - iránti nyitottságra.
- Alapvető értékek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét.

- A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást és a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a gyermek kapcsolata. A gyermekeken keresztül a családjukra is hat.
- A hagyományok kiépítése, ápolása, megőrzése nagyon fontos nevelési feladat, így iskolánk történetének ismerete, a tanulókkal való megismertetése, az évfordulók megünneplése komoly nevelési lehetőségeket rejt magában.

1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében:

- A sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Újszerű tanulás-szervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Digitális írástudás elterjesztése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
- Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés, és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- A tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása. Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészségetbefolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával.
- Az idegennyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- Az infokommunikációs technológia instrumentumai (IKT-eszközök) alkalmazásának folyamatos fejlesztése /internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák/.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.
- A kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkálja.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.

Tárgyi és technikai fejlesztési céljaink

Az iskola biztosítsa a tanulói számára a tanuláshoz szükséges egészséges, esztétikus környezetet.

Az iskolaépületek felújítására, korszerűsítésére, energia-takarékosságára törekszünk.

Az oktató-nevelő munkához szükséges szemléltető eszközök folyamatos cseréje, bővítése, beszerzése.

1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

A nevelőmunka eszközei, eljárásai többértelmű pedagógiai fogalmak. A nevelés eszközei eljárásai mindig kapcsolatban vannak a nevelés módszerével. A nevelési eszközt leggyakrabban azok a fő tevékenységformák jelentik, amelyekben a nevelési folyamat realizálódik. A nevelési módszer pedig kitűzött nevelési cél elérése érdekében alkalmazott eljárás. A nevelési módszereinket hozzá kell igazítani az előzőekben már leírt célokhoz.

Fontosnak tartjuk az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatását.

Célkitűzéseink a tanulás tanítása, képességfejlesztés, a tanuláshoz való viszony formálása, személyiségépítés, hatékony tanulási szokások kialakítása.

Iskolánk nevelési feladata a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: egésznapos iskola, napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulás, erdei iskola, projektek, iskolai jógyakorlatok, nyitott iskolamodell, boldogságórák, élménypedagógia stb.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
- Tehetséggondozó -„Mindenki tehetséges valamiben”- program és felzárkóztató – Esélyteremtő Iskola - „Esélyt és lehetőséget a gyermekeknek”, „Nemzetiségi és képesség kibontakoztató integrációs felkészítés programja, - programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése a tanulás tanításával, tevékenységközpontú tanulásszervezési eljárásokkal, módszerekkel.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Azon hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak
- A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint – korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba integrációjuk elősegítése révén.

A célok megvalósulását lehetővé tevő tevékenységek:

- Kompetencia alapú oktatás kiterjesztése,
- Életközeli, tanulóbarát tanulási környezet kialakítása,
- A tanulási stratégiák alkalmazásában a sokszínűsége törekvés tevékenységrendszerének biztosítása,
- A játékosság, a szimuláció gazdag eszköztárának biztosítása

1.5. Fejlesztési területek – nevelési célok

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, a nevelés és az oktatás során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

1.5.1 Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a

XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelműtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

1.5.2 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék megtörténelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

1.5.3 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az alapvető jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

1.5.4 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy a nevelési-oktatási folyamatban részt vevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

1.5.5 A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyermekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe. Kitéüntetett feladata az intézménynek így a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolában foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

1.5.6 A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együtttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és

feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ az intézményi komplex mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

1.5.7 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

1.5.7 Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képesséjükre tekintettel használja. A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének

megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terepének egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

1.5.8 Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

1.5.9 Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

1.5.10 Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos

alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

1.5.11 A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

1.6. Kulcskompetenciák

1.6.1 Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

A tanuló a nevelés-oktatás kezdeti szakaszában kommunikációs szándékkal anyanyelvén, majd más nyelven/nyelveken szóban, írásban, valamint digitális eszközök felhasználásával, olyan információcserét folytat, amely a gondolatok, érzések és tények hatékony kifejezését, valamint értelmezését teszi lehetővé. A kommunikáció egyes tanulók esetében alternatív/augmentatív kommunikációs módokon valósul meg. Az információcsere a hagyományos vizuális és auditív, valamint a komplexitást új összetételben hordozó digitális csatornák széles körére terjed ki; az interakció a tudományterületek, a művészetek, illetve a társadalmi kontextusok széles skáláján valósul meg. Ismeret A tanuló ismeri anyanyelvének és más nyelveknek a kommunikációhoz szükséges nyelvi és nem nyelvi elemeit, tisztában van a kommunikáció szabályszerűségeivel, illetve a kommunikációs helyzetek eltérő jellegzetességeivel. Rendelkezik az alapszókinccs, a funkcionális nyelvten és stílusok, valamint a nyelvi funkciók ismeretével, azonosítja a verbális interakció különféle típusait és a különféle beszélt nyelvi stílusok és regiszterek fő jellemzőit. Érti az beszédhang minőségének, az intonációnak, az arckifejezésnek, a testbeszédnek és a gesztusoknak a kommunikációban betöltött szerepét. Képesség, készség A tanuló hatékonyan teremt kapcsolatot és

vesz részt interakciókban, helyesen és tudatosan használja anyanyelvét és a tanult idegen nyelve(ke)t. Képes megérteni és megalkotni különböző típusú és stílusú szövegeket, az olvasás eltérő céljaihoz illeszkedő olvasási stratégiákat alkalmaz, és támaszkodik azokra a szövegalkotás folyamatában. Birtokában van az aktív meghallgatás készségeinek. Felismeri és a kontextusnak megfelelően értelmezi az üzenetküldő személy nonverbális jelzéseit a közvetlen és közvetett kommunikációban egyaránt. Meggyőzően érvel, figyelembe véve mások nézőpontjait. Médiatartalmakat, szövegeket és mozgóképes produktumokat alkot, valamint tudatosan használja a digitális technológia kínálta eszközöket, lehetőségeket. Attitűd A tanuló nyitottan, érzékenyen és kritikusan viszonyul mások véleményéhez és érveikhez, illetve konstruktív párbeszéd folytatására törekszik. Tapintatos nyelvhasználó, és tekintettel van a nyelvi megfogalmazások másokra gyakorolt hatására. Fogékony a kulturális különbségekre, érdeklődést tanúsít azok iránt, valamint kíváncsi a különböző nyelvekre, és kiaknázza az interkulturális kommunikációs lehetőségeket. Tisztában van a digitális technológia kínálta eszközök etikus és felelősségteljes használatának jelentőségével. Elkötelezett a nyelvhelyesség iránt; törekszik a nyelv gazdagságát és szépségét érvényesítő igényes kifejezőmódra.

1.6.2 Matematikai gondolkodási kompetencia

Az iskola a tanulók tudásalapú világképének kialakításához, valamint a technológiaalapú fejlődés megértéséhez és kritikus értelmezéséhez a tudományos és technológiai gondolkodás kompetenciáinak fejlesztésével járul hozzá. Ezen kompetenciák folyamatos fejlődése magában foglalja azokat a folyamatokat, amelyek meghatározóak a kvantitatív és kvalitatív adatok összegyűjtése, rendszerezése, az információk különböző logikai eljárásokkal történő átalakítása, értelmezése és elemzése terén. A tanuló modellek segítségével gyakorolja a jelenségek közötti összefüggések értelmezését, illetve a rendelkezésére álló adatok és tények kritikai és kritikus mérlegelése, elemzése alapján történő következtetési és döntési folyamatokat. Ismeret A tanuló megismerkedik a matematika, a társadalomtudomány és a természettudomány modelljeivel, valamint adatgyűjtő, adatelemző eszközeivel, módszereivel, az empirikus megközelítés (például kísérlet, megfigyelés, modellezés) alapvető eljárásaival. Az egyes tanulási területeken belül elsajátítja azt a tudást, amelynek alapján azonosítani képes az adat, a tény és a bizonyíték jellemzőit, felismeri a tudományos szempontból helytálló megállapítások és áltudományos állítások közötti különbségeket. A problémamegoldás során alkalmazni tudja az analízáló, szintetizáló és algoritmizáló gondolkodási formákat, valamint az induktív, deduktív és abduktív következtetések szabályait, alkalmazási területeit. Képesség, készség A tanuló a matematika, a társadalomtudomány és a természettudomány modelljeit és adatgyűjtő, adatelemző eszközeit, módszereit használva készségeket sajátít el a környező világ jelenségeinek megértéséhez. Gyakorolja az e jelenségek megértésére irányuló

kérdések megfogalmazását, a tényeken alapuló következtetések levonását és az azokra alapozott döntések meghozatalát. Összetett gondolatokat elemezve felismeri az összefüggéseket, ismeri az együttjárás és az oksági viszonyok közötti különbséget, a kölcsönhatásokat, az alkalmazandó stratégiai lépéseket; ezeket képes verbális és vizuális formában megjeleníteni, felhasználva az információs és kommunikációs technológiák (IKT) nyújtotta lehetőségeket is. Attitűd A tanuló érdeklődik a tudomány és a technológia különböző területei iránt, felelősen viszonyul ezek kritikai értékeléséhez, szem előtt tartja a biztonsággal, a fenntarthatósággal és a környezeti fejlődéssel kapcsolatos kérdéseket, valamint azok etikai vonatkozásait. Az érdeklődési körébe tartozó területeken motivált a problémák azonosítására, a kérdések megfogalmazására, a bizonyítékok keresésére és értékelésére, a logikus érvelésalkalmazására, a következtetések levonására. A mindennapi életét érintő kritikus helyzetekben megalapozott információkra, tényekre és bizonyítékokra támaszkodó döntésekre törekszik.

1.6.3 Digitális kompetencia

A digitális kompetenciák magukban foglalják az információk keresését, felhasználását és az adatok kezelésének készségeit, a digitális platformokon folytatott kommunikációt és együttműködést, a digitális tartalmak létrehozását és alakítását (beleértve a saját használatú algoritmusok megalkotását és a programozást is). Tartalmazzák továbbá a biztonságos eszközhasználatot (beleértve az e-világ lehetőségeinek kihasználásához és a kiberbiztonsághoz szükséges kompetenciákat is), valamint a problémamegoldást. A tanuló digitális kompetenciáit változatos helyzetekben és szerepekben, az iskolai feladatok megoldásában és a mindennapi élet különböző területein, önállóan és másokkal is együttműködve képes alkalmazni céljai megvalósítása érdekében. Ismeret A tanuló ismeri a legelterjedtebb operációs rendszereket és alkalmazói programokat, a digitális kommunikációs formákat, a problémamegoldáshoz szükséges algoritmusokat, valamint a digitális környezet lehetőségeit és veszélyeit. Tudja, hogyan lehet

megvédeni a magánszférát, a személyes adatokat és a digitális identitást. Ismeri a különböző digitális eszközök és hálózatok alapvető funkcióit, figyelembe veszi a digitális technológiák alkalmazásának jogi és etikai alapelveit. Képesség, készség A tanuló készségszinten alkalmazza az elterjedten használt operációs rendszereket, a szövegszerkesztő, bemutatókészítő, adatkezelő, adatfeldolgozó, grafikus-, hang-, videoszerkesztő, böngésző- és levelezőprogramokat. Ezek felhasználásával információkat keres, gyűjt, tárol, feldolgozást végez, illetve digitális tartalmakat hoz létre, digitális csatornákon keresztül kapcsolatot teremt, kommunikál és másokkal együttműködve dolgozik különböző feladatokon, a problémák megoldása során algoritmikusan gondolkodik. Attitűd A tanuló a digitális eszközökben lehetőségeket, a mindennapi tevékenységek támogatását, a jövő fejlődési irányát látja. Minden helyzetben felelősen és etikusan alkalmazza a digitális technológiát. Nyitott és

fogékony a digitális eszközök, technológiák és tartalmak iránt, kiaknázza azok lehetőségeit, de kritikusan kezeli az online elérhető tartalmakat, az online kommunikációt és annak résztvevőit.

1.6.4 A tanulás kompetenciái

Az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak birtoklásához a tanuló egyéni tanulási útvonalakon, belső motivációval ösztönzött tevékenységekkel, önszabályozó stratégiák alkalmazásával, a tudás aktív konstruálásával jut el. A tanuló az aktív, önirányított tanulás kompetenciáit az élet különböző területein változatos helyzetekben és szerepekben, önállóan, valamint másokkal is együttműködve alkalmazza céljai megvalósítása érdekében. Ismeret A tanuló tisztában van saját érdeklődési körével, tanulási preferenciáival. Többféle tanulási stílust és stratégiát ismer, tisztában van azok jellegzetességeivel, előnyeivel és hátrányaival. Tudja, hogy tanulási kompetenciái közül melyek az erősségei, és melyek szorulnak fejlesztésre. Képesség, készség A tanuló tanulási célokat tűz ki, tanulási stratégiákat és útvonalakat választ, tanulási terv szerint halad, felismerve a leghatékonyabban alkalmazható stratégiát, ellenőrzi és értékeli a tanulási célok elérését. Metakognitív készségeire támaszkodva, előzetes tapasztalatait hasznosítva alkalmazza a megszerzett tudást különböző helyzetekben és különböző problémák megoldásában. Tanulási tevékenysége során ellenőrzi, értékeli és elemzi önmagát a tanulás folyamatában. Attitűd A tanuló felismeri, hogy az adott tanulási feladatnak van érdekes, hasznos és/ vagy értékes eleme, ezért az esetleges tanulási akadályokat leküzdve nyitottan, érdeklődéssel és kíváncsisággal fordul a tanuláshoz. Kezdeményező a saját tanulási útvonalának kialakításában, felelősséget vállal saját tanulásáért, kitartóan halad tanulási céljai felé.

1.6.5 Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

Az iskola feladata, hogy a tanulók iskolai jelenlétének és tevékenységének irányítása és megszervezése során támogassa a hatékony és kiegyensúlyozott társas kapcsolatok, a pozitív énkép, illetve a változásokhoz is alkalmazkodni tudó egyéni életmód kialakításában alapvető jelentőségű készségek megszerzését. A személyes és társas kompetenciák kialakítása során az iskola külön hangsúlyt helyez a testi egészséggel, a szocio-emocionális jólléttel, a biztonsággal, az emberi kapcsolatokkal, a hétköznapi technológiai eszközök használatával, valamint a személyes pénzügyi tevékenységek lebonyolításával és a fogyasztás megtervezésével, megszervezésével kapcsolatos kompetenciákra, valamint azokra a társadalmi kompetenciákra, amelyek fejlődésére a tanulóban tudatossá válik, hogy mit jelent felelősségteljes állampolgárként élni és a társadalmi élet területein aktívan részt venni. Ismeret A tanuló azonosítja saját képességeit és érdeklődését, elsajátítja a testi, mentális és érzelmi egészség alapvető ismereteit, felismeri a kockázati és

védőfaktorokat, a lehetséges baleseti forrásokat, az egészséget károsító, veszélyes szokásokat, tevékenységeket. Megérti a különböző társadalmakban és közegekben széles körűen elfogadott magatartási és kommunikációs szabályokat. Ismeri a társadalom értékeit és erkölcsi normáit, tisztában van alapvető jogaival és társadalmi felelősségével. Tudja, hogyan keressentanulási, képzési és életpályatervezési információkat és támogatást. Felismeri a média befolyását az életmódra, a személyes, a csoport- és a nemzeti identitásra, valamint a közösségi normákra, a fogyasztói szokások irányítására. 16 Képesség, készség. A tanuló megszervezi saját és a társakkal együtt történő tanulását, azt értékeli, a saját vagy a közös tudást megosztja, ha szükséges, támogatást kér. Megtervezi saját életpályáját; tanulási, életpálya- és jólléti célokat tűz ki, valamint belső motivációját folyamatosan alakítja, fejleszti. Napirendet és hosszú távú cselekvési terveket készít, értékeli ezek megvalósulását. Követi a társadalom szabályait és erkölcsi normáit, felismeri az alapvető, illetve saját életével összefüggő társadalmi problémákat, továbbá életkori sajátosságainak megfelelő szinten gyakorolja a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos tevékenységeket. Társas helyzetekben felismeri feladatát, szerepét a csoportban, csoporttagként végez különböző tevékenységeket. Az akadályokból következő válsághelyzetekre megküzdéssel válaszol, alkalmazza az egyéni vagy közösségi krízis- és konfliktushelyzetek kezelésének módszereit, döntéseket hoz, és azok alapján jár el. Kritikus fogyasztói szemléletet és helyes táplálkozási szokásokat alakít ki. Attitűd A tanuló törekszik saját személyes, társas és testi jóllétének elérésére, valamint az egész életen át tartó tanulás megvalósítására. Élethosszig tartó tevékeny, testileg is harmonikus szokásrendszert alakít ki, amelynek része az egészségügyi tudatosság, a nemek közötti különbségek tiszteletben tartása, a szexuális viselkedéskultúra és a környezet tisztelete. Értékesnek tekinti az együttműködést, az asszertív viselkedést, mások tiszteletét, a kompromisszumokra, lehetőség szerint konszenzusra való törekvést, gondolkodásbeli elfogultságának, előítéleteinek felismerését és megváltoztatását. Felelősséget érez szűkebb és tágabb környezetéért, elkötelezett hazája, a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartása iránt. Saját tevékenységeire, élethelyzetére és visszajelzésekre reflektálva reálisan szemléli önmagát, önértékelése pozitív.

1.6.6 Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A munka világhoz kapcsolódó kompetenciák birtokában a tanuló nyitottá válik különböző munkakörökre és az azokhoz tartozó szerepek betöltésére, jellemző rá a vállalkozási hajlandóság, a kezdeményező hozzáállás és az új ötletek iránti pozitív attitűd, a jövőbe vetett bizalom, valamint a munkavégzéshez szükséges készségek minőségi szintű kialakítása. A tanuló olyan eltérő helyzetekben szerez tapasztalatokat, olyan eseményeket és lehetőségeket ismer meg a munka világából, amelyek módot adnak arra, hogy jövőjének alakítását, a tanulmányi feladatok során felmerült ötleteit személyes, társas és szakmai tevékenységekben valósítsa meg. Megérti, hogyan alakulnak ki a munkaerőpiaci lehetőségek, miben különböznek egymástól az egyes foglalkozások.

Felismeri saját erősségeit és fejlesztendő területeit, tudatosulnak benne a munkavégzéssel kapcsolatos jogi és etikai alapelvek. Képesség, készség A tanuló olyan készségeket sajátít el, amelyek elősegítik, hogy alkalmazkodni tudjon a munka világát és saját munkakörét, valamint feladatait érintő változásokhoz. A munkavégzésre irányuló felkészülés érdekében az egyéni és csoportfeladatokban képes különböző szerepeket betölteni. Kreativitását, képzeletét, problémamegoldó és kritikai gondolkodását az innovációs folyamatokba történő bekapcsolódással fejleszti. Munkavégzéssel kapcsolatos feladatai során rövid és hosszú távú terveket készít, célokat tűz ki, a tervekben lefektetett feladatsorokat kivitelezzi, illetve, ha szükséges, új célokat keres. Attitűd A tanuló törekszik arra, hogy a változó szerepekhez újító módon és rugalmasan alkalmazkodjon, kritikusan, kreatívan és reflektíven gondolkodjon, megőrizze kíváncsiságát és nyitottságát, kezdeményezzen, és kitartó legyen céljai elérésében. A tanuló felelősséget érez munkavégzésének eredményéért és minőségéért, értékesnek tartja a másokkal való együttműködést, és bizakodva gondol saját jövőjére, az életpályája alakulására.

1.6.7 Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetencia

A tanuló ezen kompetenciák elsajátításával képessé válik arra, hogy értékesnek tartsa a kreatív ötleteket és produktumokat, az innovatív tevékenységeket, és önmaga is kreatív alkotásokat hozzon létre egyes tanulási területeken, valamint képessé válik az esztétikai átélésre és az önkifejezésre művészeti eszközökkel. A tanulók megtanulják értékékként kezelni, hogy a saját gondolataik kifejezését és mások véleményének befogadását sokféle szempont alapján képesek megvalósítani. Ismeret A tanuló ismeri Magyarországot, a magyar nemzet, Európa és a világ kulturális örökségének fő elemeit. Felismeri, hogy a nyelvek, a hagyományok és a kulturális produktumok miként befolyásolják mások gondolkodását és viselkedését, az egyénnek a világról alkotott elképzeléseit. A tanuló összefüggéseiben látja és értelmezi, hogy a kreatív találmányok, tudományos produktumok, sportolói teljesítmények és művészeti alkotások milyen módon járulnak hozzá a jelenkori mindennapi élet, valamint az életmód alakításához. Képesség, készség A tanuló olyan készségeket sajátít el, amelyek magukban foglalják a kultúra által felhalmozott tudományos, technikai és művészeti produktumok befogadását, és lehetőséget teremtenek a kreativitás aktív gyakorlására. A kreatív készségek fejlesztését különösképpen ösztönzik az olyan tanulási környezetek, ahol lehetőség nyílik tudományos kísérletek tervezésére és megvalósítására; modellek létrehozására; tények, források felkutatásához kapcsolódva jelenségek újszerű értelmezésére; elméleti és gyakorlati problémamegoldás folyamatában új utak keresésére; művészetiönkifejezésben – mozgásos, zenei, vizuális, nyelvi – aktív gyakorlással történő elmélyülésre,

esszék írására, egyéni és csoportos projektfeladatokban történő részvételre, tanulást segítő digitális produktumok létrehozására. Attitűd A tanuló követendő és ápolandó értéknek tartja a magyar történelmi és kulturális hagyományokat, elismeri hazánk és az emberiség kiemelkedő személyiségeinek, feltalálóinak, tudósainak, sportolóinak és művészeinek eredményeit, alkotásait; elfogadóan viszonyul a kiemelkedő életművekhez, teljesítményekhez, és nyitott azok befogadására. Méltányolja a többségi kultúrától eltérő kultúrákat, árnyaltan gondolkodik a kreatív találmányok és művészeti alkotások értékteremtő és személyes életmódot befolyásoló szerepéről. Értékesnek tartja a kultúra sokféle kifejezőmódja iránti nyitottságot, tiszteletben tartja az alkotásokat, valamint a produktumok létrehozóinak szellemi tulajdonhoz fűződő jogait

1.6.8 További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

1. Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.
2. Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálna
3. Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása
4. Tanulásirányítás – önálló tanulásra való nevelés
5. Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembevételével
6. Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás
7. Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája
8. Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi- vallási etnikumok diszkriminációjára.

2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét – megkülönböztetett figyelemmel az SNI tanulókéra - széleskörűen fejlessze.

Fő feladatok:

- a NAT-ban, a kerettantervben és a helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása
- tanulás iránti motiváció
- differenciálás, egyéni képességek fejlesztése

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása
- kognitív funkciók fejlesztése (érzékelés, észlelés, figyelem, megfigyelőképesség, emlékezet, gondolkodás fejlesztése)
- a megismerési vágy fejlesztése,
- tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatása,
- sokoldalú, nyitott és érdeklődő emberek formálása,
- korszerű ismeretek és a mindennapokban alkalmazható tudás átadása.

Az érzelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- tolerancia a társak iránt
- érzelmi alkalmazkodás képessége
- társas kapcsolatok
- viselkedési normák elsajátítása
- kapcsolatteremtési képesség gyakorlása
- reális önkép kialakítása

A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:

- alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása
- erkölcsi ítélőképesség fejlesztése
- felelős döntések hozatala
- példaképek állítása
- pedagógusok példamutatása
- pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése
- a pedagógusok rendszeresen éljenek a segítő együttműködés változatos formáival
- demokrácia-technikák fejlesztése

- konfliktuskezelő készség
- tolerancia kialakítása
- az iskolai szokások, törvények betartatása

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

- megfelelő kommunikáció
- empátia, elfogadás
- a tanulás tanítása
- a különböző szintű adottságokkal rendelkező és eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű tanulóink minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket
- teret adjunk a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának
- fejlesszük önismeretüket, eligazodásukat saját testükön és lelki világukban
- segítsük és irányítsuk társas kapcsolataik kialakítását

Kialakítandó személyiségjegyek:

- helyes önértékelés
- feladattudat, belső motiváció
- döntéshozatal
- együttműködési képesség

Elvárásaink tanítványainktól a következők:

- tolerancia
- helyes szokások kialakítása
- hatékony tanulási eszközök, technikák megismerése
- a tanulók saját képességeinek ismerete
- reális kép kialakítása önmagukról

Iskolánk pedagógiai programja a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, valamint helyi sajátosságokból adódó hagyományokra és feladatokra épül.

Nevelői munkánk színterei a következők:

- tanórai nevelés
- tanórán kívüli nevelés
- iskolán kívüli nevelés

Pedagógiai munkánk középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségüknek fejlesztése áll, természetesen a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

3. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

Az egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, amelynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, melynek célja az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termeléstől való fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatásokban **eredményez** növekedését:

- A tanulási eredményesség javítása
- Az iskolai lemorzsolódás csökkenése
- A társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése
- A dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek megelőzése
- Bűnmegelőzés
- A társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal
- Az önismeret és önbizalom javulása
- Az alkalmazkodó készség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

Az oktatás során a tanulók szerezzék meg azokat az ismereteket és azok alkalmazásához szükséges jártasságokat, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni a baleseteket és az ezekből eredő egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát. Szituációs játékok segítségével tanulják meg felismerni, megítélni a veszélyhelyzeteket, a leggyakoribb iskolai baleseteket, sérüléseket. Tudják alkalmazni a tanult elsősegélynyújtási ismereteket. A tanulók ismerjék a mentők telefonszámát, és tudják, hogyan hívjanak mentőt, orvost.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

Védőnővel, házi orvosokkal, iskolaorvossal és más egészségügyi szakemberekkel való konzultáció.

A tanítási órákon való szituációs gyakorlatok elvégzése, a leggyakoribb sérülések felismerése és ellátása. A tanulók megismertetése a különböző elsősegély-nyújtási felszerelésekkel, kötszerekkel, fertőtlenítőszerekkel.

Népszerű egészségügyi kiadványok, folyóiratok olvasása, ezek felhasználásával végzett kutató-és gyűjtőmunka ismertetése, megbeszélése. A baleset- és rendvédelmi szabályok ismertetése a tanórákon.

A tanórákon és a délutáni csoportfoglalkozásokon oktatófilmek vetítése. Versenyekre való felkészülés (pl. katasztrófavédelmi verseny) során szerzett ismeretek elsajátítása. Látogatás egy egészségügyi intézményben. A fenti ismeretek elsajátítása nem önálló tantárgyként, hanem a természetismeret, biológia, testnevelés és osztályfőnöki órák keretei között folyamatosan és a délutáni csoportfoglalkozásokon, a tantárgyi tanterveknek megfelelően történik.

4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A közösségfejlesztés mindannyiunk feladata. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, munkájával.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- Tanórák: szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák
- Egyéb foglalkozások: napközi, tanulószoba, szakkörök, ökoiskolai programok, kirándulások, erdei iskolák, hittancsoportok, sportkörök,
- Diákönkormányzati munka

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése, és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével), kooperatív együttműködésből adódó feladatok, elvárások.
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.
- Szociális kompetencia fejlesztése: empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodó képesség.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, ökoiskola stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

- A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerése erősítse az értékek iránti fogékonyságukat.
- Minden tevékenység vigye közelebb a tanulót a fenntarthatóság elméletének gyakorlati megvalósításához.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, külső partnerekkel.
- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.
- Támogassa az integrációt, a befogadás képességét.

Hagyományörző tevékenységek, szabadidős foglalkozások, projektek

- Fontos feladat az iskola névadójának Csertán Sándoremlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés a Csertán-napok keretében szervezett programok, projektek, helyi és kistérségi versenyek, vetélkedő.
- Iskolai ünnepséget, megemlékezést 1-3 hetes projektet tartunk nemzeti ünnepeink, kiemelkedő egyházi ünnepeink alkalmából. (Adventtől–karácsonyig projekt, húsvét, pünkösöd stb.) Megemlékezünk a magyar és roma kultúra napjáról, a föld napjáról, valamint a madarak fák napjáról.
- Népi hagyományinkhoz kapcsolódóan projekteket szervezünk- (1-3 nap, 1-3 hetes időtartam) - Márton nap,” TÖK jó nap”, Szület stb.
- Az egészséges életmódhoz kapcsolódóan egészségügyi hetet, egészségnapot mézesnapokat, tartunk, míg „Történelmi Játzóház” keretében különböző történelmi korok eseményeit, kulturális életét, az akkori életmódot ismerhetik meg tanulóink. pl. „Csertán katonája voltam”, Romantikus

Reformkor, Reneszánszhét stb. eltöltésére a nevelőtestület – felmerül ő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva.

A szabadidő hasznos eltöltésének érdekében, kiemelten a hátrányos helyzetű gyermekek érdekében pályázatok, támogatók bevonásával próbáljuk csökkenteni a szülők terheit és kulturált a – különféle szabadidős programokat szervez (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeum látogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.) A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket így vagy pályázati vagy alapítványi, illetve önkéntes alapon finanszírozzuk.

5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

Tanárainkkal kapcsolatos általános elvárások, valamint tevékenységükkel kapcsolatos feladatok meghatározása jelentős eleme iskolánk nevelő-oktató arculata meghatározásának. Tevékenységünkkel jelentősen befolyásoljuk a tanulók személyiségfejlődését, önképzés iránti fogékonyságukat, az igényes munka iránti tiszteletüket, a tolerancia valós értékeit, a helyes viselkedésminták beépülését a fiatalok magatartásába.

Ennek érdekében:

- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról indokolt esetben az igazgatóval folytatott megbeszélés után tanulókat elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.

- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.
- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

6. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák /foglalkozások/ túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi háttérének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, aminek érdekében ajánlatos a családlátogatás, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését /szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével/.

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- határozza meg, mely nem említi a tanmenetet, így annak kötelező dokumentumként való említése felesleges.] koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel

(pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus),

- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- saját hatáskörében - indokolt esetben - évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását,
- gondoskodik osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról,
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, és kötelezően alkalmazandó és kezelendő tanügyi dokumentumok körét a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 94. §-a büntetésére,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét,
- nevelő-oktató munkájához tanmenetet készít.
- [Az iskolában

7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

7.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

A hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere (IPR) módszertani elemeinek adaptációja alapján folyik az iskolában.

A vonatkozó jogszabályok tartalmazznak olyan oktatásszervezési formákat, amelyek ösztönzik a hátrányos helyzetű tanulók integrált keretek között megvalósuló – a szociális helyzetből és a képességek fejlettségéből eredő hátrányok ellensúlyozását célzó – iskolai nevelésének-oktatásának megszervezését, amely forma bevezetését intézményünk támogatja.

A képesség-kibontakoztató felkészítést célzó jogszabályok előírják, hogy a részt vevő tanulók

nevelése és oktatása, tudásának értékelése az IPR alkalmazásával történjen.

A vonatkozó jogszabályok szerint az IPR részét képezi a tanterv, a ráépülő tanítást-tanulást segítő és értékelő eszközrendszer, a gyakorlati alkalmazást lehetővé tevő, illetve segítő akkreditált pedagógusképzési- és továbbképzési kínálat, valamint a pedagógiai szakmai szolgáltató tevékenység.

Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszere az iskolák életébe egy speciális szempontot, az együttnevelés szempontját emeli be, mely átstrukturálja a pedagógiai rendszer fogalmának hagyományos kereteit.

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutató különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Ha integrációs nevelésünk ezt a célt eléri, működőképpé válik. Intézményünk a kialakított struktúrát pedagógiai programunknak s benne helyi tantervünknek megfelelő tartalmakkal töltötte meg.

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át, nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat, és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) tudás birtokába kell juttatni.

Általános céljaink:

- A kompetenciaalapú oktatás és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs programjának összekapcsolása (a NAT és IPR).

- Az iskolai program – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellt vázol fel, amely alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül, azzal kölcsönhatásban, fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.
- A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Minden, a szakértői bizottságok által támogatott, tanköteles korú gyermek szükség szerint, integrált keretek között nevelődjön.
- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola-gyermek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

7.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a tanulási és magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelünk:

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása, melynek során vizsgálandó, hogy az

- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása),
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e,
- iskolai ártalmakra vezethető- e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszegényítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye.

A tanulási zavar esetében fel kell figyelünk:

- a szórt figyelemre,
- az elmaradó tanulmányi eredményességre,
- a beazonosítható jegyekre, zavarokra.

A feltárt tanulási problémák összerendezése után vizsgálatot kell kezdeményezni, majd a vizsgálat eredménye értelmében a megnevezett szakember bevonásával biztosítani kell a szakszerű ellátást valamint a többségi órákon való támogató nevelő-oktató attitűdöt.

Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba sorolás javaslata. Nagyon fontos az együttműködés a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás

- kéttanítós módszer alkalmazása tanítási órán gyógypedagógus facilitáló közreműködésével,
- többségi órákon támogató légkör kialakításával,
- egyéb szakmai támogatással
- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával (lásd „a tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának rendszerét”);
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel;
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevitelével.

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Iskolánk feladata:

- A tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.
- A szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában.
- Szervezett kompenzációs programokban való részvétel iskolai szinten.

Ennek érdekében fejleszteni szükséges a tanuló önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelői képességét.

- Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához:
- Esélyegyenlőség biztosítása.
- Sokszínű tevékenységformák biztosítása:
- Egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés

- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt módszer
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése
- Az alapozó időszak elnyújtása
- Fejlesztő értékelés alkalmazása
- Napközitthon, szakkorrepetálás biztosítása
- A pedagógiai munkát segítő szakemberekből álló team létrehozása – gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok elvégzésével megbízott pedagógus, családgondozó
- Tanulásmódszertan tanítása
- Mozgás- és játékterápiás csoportok
- Viselkedés-, játékterápia
- Családterápia
- Kreatív tevékenységek
- Sport tevékenységek
- Kommunikáció fejlesztése
- Önismereti foglalkozások
- Drámajáték
- Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása IKT eszközhasználattal.

Az elérendő cél:

- a tanulók felelősségtudatának,
- önfegyelmének,
- kezdeményezőkézségének,
- csoportmunkára való alkalmasságának
- kialakítása.

7.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk fogadja a sajátos nevelési igényű tanulókat, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Az SNI-tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott módszernek megfelelően

Azokat a tanulókat, akiket a szakértői bizottság bár SNI-tanulónak nyilvánít, de alkalmasnak talál az ép tanulókkal való együtt nevelésre-oktatásra, integráljuk. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken megtámogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.

Fontos feladat, hogy a befogadó közösség alkalmas legyen az integrált tanuló befogadására mind a munka, mind személyiségfejlődés szempontjából. Amennyiben ez a feltétel nem teljesül, az integráció nem lesz sikeres.

Az integráció igényli a gyógypedagógus folyamatos irányító és ellenőrző tevékenységét. A közvetlen teher az osztályban tanító pedagóguson van, akinek koordinálni kell a tanuló életét a befogadó közösség életén belül. Ez nagy körültekintést, alapos előkészületet és állandó kontrollt igénylő munka. Szükséges ehhez a tevékenységhez a tanárok folyamatos továbbképzése is, illetve központi programokban való részvétel.

Az iskolai képzés teljes időtartama alatt arra kell törekedni, hogy az értelmileg akadályozott tanuló személyisége a képzés végére minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képes legyen a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeit megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

Azoknak az SNI-tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Az ő fejlesztésük azonban kiemelt figyelmet és gondoskodást, s külön foglalkozásokat is igényel. Ennek oka sokféle lehet, így az ő iskolai életük is körültekintő szervezést igényel. Szükséges biztosítani tanulóik biztonságérzését, az együvé tartozás érzése iránti vágyukat. A napi munka mellett pótolni kell a neveltetésükből hiányzó elemeket, amelyeket a szülői házban általában nem kapnak meg. Sokuk először az iskolában részesül intézményi nevelésben-oktatásban, hiszen több okból is nem rendszeres óvodába járók, sőt nem ritka, aki egyáltalán nem járt óvodába.

Érthető, hogy ezekben az esetekben a feladat megsokszorozódik, illetve talajtalansága miatt szerte ágazóbb. Nagyon fontos, hogy ezek a családok számottevő megsegítést kapjanak, maga a család is be legyen vonva bizonyos ismeretek megszerzésébe. Tekintettel kell lennünk ennek a közösségnek a kultúrájára, a szokásaira, ahhoz, hogy eredményes munkát végezhessünk. Kiemelten fontos, hogy környezetük alkalmas legyen fejlesztésükre, jó példaként hasson rájuk, alkalmas legyen az előre lépésre, a fejlődésre.

7.4. Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

Alapfeladataink:

- A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos tanulás-szervezési eljárások alkalmazása:
- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projektmódszer
- tevékenységközpontú pedagógiák
- bizonyos területeken tehetséges SNI-tanulók célirányos fejlesztése.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó programok
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.

Versenyeztetés

A szervezett tanulmányi, művészeti és sportversenyek egyik célja, hogy kiemelje a tehetséges tanulókat, segítve ezzel kibontakozásukat, magasabb szintre jutásukat. A tehetség jeleit azonban a szülők is könnyedén felismerhetik. Tudni kell, hogy a tehetség nem biztos, hogy utat tör magának, gyakran előfordul, hogy tehetséges tanulók elkallódnak, ezért szükséges a felismerés és támogatás. Segítsük őket abban, hogy kiemelkedő teljesítménybe fordíthassák átlag feletti képességeiket. Ösztönözzük őket arra, hogy fejlődjenek, gazdagodjanak, és erejüket gyakran mérjék össze másokkal.

A verseny tehát - akár spontán, akár szervezett - jó hatással lehet a tanulók fejlődésére, amennyiben figyelembe veszi az életkori sajátosságokat. Óvakodjunk azonban a túlzásoktól, ne engedjük, hogy a tanulóink erejükön felül vállaljanak ilyen megmérettetéseket. Figyeljünk rá, hogy mennyit bírnak el és ne cipeljenek jóval több terhet, mint amennyit egyébként is muszáj.

Vannak olyan tanulók, akik képességdeficit miatt bizonyos téren sorozatos kudarcokat élnek át. Nehezebben megy az olvasás, számolás vagy éppen a testnevelésórán nevetik ki őket rendszeresen esetlenségük miatt. Sajnos nagyon jellemző, hogy a „nem vagyok oké” élményét egész személyiségükre kivetítik, holott más területeken lehetnek akár átlag feletti is. Nekik még inkább szükségük van a biztatásra, dicséretre a legkisebb teljesítmény elérésekor is. Ők azok, akik szorongva néznek a versenyhelyzetek elé, mert félnek az újabb sikertelenségtől. Pedig ahogy Ranschburg Jenő mondta: „mindenki jó valamiben”. Meg kell találni, mi az, amiben jók és bátorítani őket arra, hogy azokon a területeken mérjék össze magukat másokkal. Az így szerzett sikerélmények segítik a pozitívabb önértékelés kialakulását.

Iskolánk a tehetséggondozás kiemelt területének tekinti a tanulók versenyeztetését. Ennek érdekében versenyeket szervezünk és versenyeken veszünk részt:

Versenyek témacsoportjai:

- Tantárgyakhoz köthető versenyek
- Művészeti versenyek
- Sportversenyek
- Komplex versenyek

Az iskola által szervezett versenyek

- Országos verseny
- Tankerületi versenyek
- Települési szintű versenyek
- Iskolai versenyek

Versenyek, melyeken részt veszünk:

- Tantárgyakhoz köthető versenyek
- Sportversenyek
- Művészeti tárgyakhoz köthető versenyek
- A tehetséggondozó sávban felkínált tevékenységekhez kötődő versenyek

A versenyek részletes felsorolása az éves munkatervben jelenik meg.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogainak gyakorlását módját a házirend tartalmazza.

8. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

Iskolánk együttműködési formái

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkal.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról **az osztálytanítók és a szaktanárok** folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Családlátogatás (önállóan illetve a családsegítő szolgálattal együtt is)
- Egyéni beszélgetés

- Szülői értekezlet
- Fogadó óra
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös kirándulások
- Pályaválasztási tanácsadás
- Kooperatív technikák alkalmazása a szülők megnyerése, szemléletformálása az együttműködés növelése érdekében
- Az SNI-tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás
- Nyilvánosság biztosítása a kompetencia alapú oktatásról

A szülők részéről elvárhatjuk:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- ötletnyújtást az előadások témáihoz,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést,
- érdeklődő, segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- közös rendezvények a „Nyitott iskola” program keretében a szülők és pedagógusok részvételével,
- osztály-család közös kirándulás, családi napok, közös projektek ,szülők klubja stb.

9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

9.1. Javítóvizsga

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles.

Ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

9.2. Osztályozó vizsga

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a tantestület dönthet az osztályozóvizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha ahiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsga az adott tárgyak témaanyagát tartalmazza.

A vizsga ideje: június első három hete, illetve a javítóvizsga időpontja.

Különbözeti vizsga:

A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezeti és készíti fel a tanulót.

9.3. Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

10. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

1. Iskolánk a beiskolázási körzetéből – melyet a kormányhivatal határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse, vagy ha ezt csak december 31. napjáig tölti be, a szülő kérje gyermeke felvételét az iskolába.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személy azonosító
 - a lakcímet igazoló hatósági igazolványt
 - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást
4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személy azonosító
 - a lakcímet igazoló hatósági igazolványt
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt

- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot

Az iskolánkba történő felvétel, átvétel további szabályai a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, valamint a 22/2013. (III. 22.) EMMI rendelet alapján az alábbiak szerint történnek.

„Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. A kérelemnek helyt adó döntést az iskola igazgatója írásban közli a tanulóval, kiskorú tanuló esetén a szülővel, továbbá átvétel esetén a döntésről értesíti az előző iskola igazgatóját. Az iskola igazgatója tanuló felvételének, átvételének megtagadásáról határozat formájában dönt. Az iskola igazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, határidő-számítás, mulasztás elbírása során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

A kötelező felvételt biztosító iskola igazgatója a kormányhivaltól kapott nyilvántartás, a kijelölt iskola a megküldött szakértői vélemény vagy a kormányhivatal határozata alapján értesíti a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivalt, ha a gyermeket az iskolába nem írták be.

Az iskola igazgatója értesíti a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivalt, ha olyan gyermeket, tanköteles tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény székhelyén van.

A tanuló átvételére – a 23. § (7) bekezdésben meghatározott kivétellel – a tanítási év során bármikor lehetőség van. Az átvételi kérelemhez a 22. § (4) bekezdésében felsorolt iratokat kell mellékelni.

Ha az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az az iskolatípus változtatásával is jár, az átvételre a felvételre megállapított eljárás szerint kerülhet sor.

tanköteles tanuló, aki iskolai tanulmányait külföldön folytatja. Az iskola kivezeti a nyilvántartásából azt a tanulót, akinek tanulói jogviszonya kérelmére a tankötelezettség megszűnését követően megszűnik.

részvételéről

Az iskolába felvett gyermeket, tanulót – beleértve a magántanulót is – az iskola tartja nyilván. Az iskola a vele tanulói jogviszonyban álló és benyújtott kérelem alapján vendégtanulói jogviszony létesítésére engedélyt kapott tanulókról külön nyilvántartást vezet. Ha a tanköteles tanuló iskolát változtat, további nyilvántartása az átadó iskola értesítése alapján az átvevő iskola feladata. Az iskola nyilvántartásában marad az a

Ha a tanulót rendkívüli felvételi eljárás keretében vették fel az iskolába, a beiratkozásának időpontját az iskola igazgatója állapítja meg.”

Ha a tanköteles tanuló az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzése után a középfokú iskolai felvételi eljárásban nem vett részt, az általános iskola igazgatója értesíti a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely gondoskodik a tanuló tankötelezettségének teljesítését biztosító nevelés-oktatásban történő Az 1. évfolyamba lépés feltételei

Felvételt nyer az iskola első évfolyamára minden olyan tanuló, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakcímen él
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották

A beiratkozás módja:

- a jogszabály által előírt időpontban az iskolában, a szükséges dokumentumok felmutatásával
- a hivatalos beiratkozási időn túl írásbeli kérelem alapján, amelyben a szülő indokolja, hogy miért szeretné iskolánkba íratni gyermekét

A beiratkozáshoz szükséges feltétel:

- a törvény által előírt életkor
- a pedagógiai szakszolgálat szakvéleménye, ha az óvoda vizsgálatra küldte a leendő tanulót
- orvosi szakhatósági vizsgálat, vélemény mozgáskorlátozott tanulók esetében

Az átmenetet segítik:

- bemutató foglalkozások
- tájékoztató szülői értekezlet a leendő első osztályosok szüleinek
- óvodás gyermekek fogadása intézményünk látogatására

részvétel sportnapon, egyéb iskolai rendezvényen

Fellebbezési lehetőségek:

- amennyiben a gyermek nem nyert iskolánkba felvételt, a szülő a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül a fenntartó képviselőjéhez (tankerület igazgatója) fordulhat jogorvoslatért.

10.1. Az intézménybe lépés magasabb évfolyamon

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.
- A székhely és tagiskola közötti átíratkozás elbírálása az igazgató jogkörébe tartozik.

A felvétel során alkalmazott eljárás:

Az iskola vezetése elbeszélget a leendő tanulóval és a szülővel az iskolaváltás okairól, az iskola elvárásairól, házirendjéről. Az első tanórákon illetve dolgozatíráskor felmerülő hiányosságokat az osztálytanító illetve szaktanár irányításával a tanuló egyénileg pótolja. Speciális nyelv- és emelt szintű matematika oktatásunk óraszámai miatt a tagozatra történő átvétel feltétele, ha a szülő vállalja, hogy gyermeke a tananyagot pótolja. A pótlás időtartama egyéni elbírálás alá esik - melyet a szaktanárok állapítanak meg -, de legkésőbb a tanév vége. Ezen idő letelte után a tanuló vizsgát tesz. Amennyiben a tanuló első félévben érkezik, a félévi osztályzat alól mentességet kaphat, s helyette a szaktanár szöveges értékeléssel értesíti a szülőt az eddig elért eredményről. Ha a tanuló a második félévben érkezik és valamelyik tantárgyat addig nem tanulta, indokolt esetben egy teljes tanévet is kaphat a felzárkózásra.

Ha a tanuló külföldről érkezik, vagy előző iskolájában magántanuló volt, különbözeti vizsgát köteles tenni az igazgató által meghatározott tantárgyakból.

10.2. Átlépés másik osztályba ugyanazon az évfolyamon belül

- Másik iskolai osztályba történő átlépés a következő esetekben lehetséges:
- Indokolt írásbeli szülői kérés alapján.
- Fegyelmi eljárás fokozataként magatartási problémák esetén.
- Átjárhatóságot biztosítunk az emelt szintű és normál nyelvi csoportok között, valamint 7. és 8. osztályban matematika és magyar tantárgyakból a nívv csoport és az osztály között szülői kérésre, az osztálytanító és a szaktanár véleményének kikérésével, az igazgató engedélyével, a létszámok figyelembevételével.
- Amennyiben valamely tantárgyat az osztályban névsor szerint elvégzett csoportbontásban oktatunk, a másik csoportba szülői kérés alapján csak indokolt esetben mehet át a tanuló.

10.3. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

- Az iskola magasabb évfolyamára lépésének a következő feltételei vannak:
- Az intézmény tanulója 2-8. osztályig magasabb évfolyamra akkor léphet, ha az előírt követelményeket minden tantárgyból legalább elégségesre teljesítette.
- A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.
- A tanuló a szokásostól eltérő tovább haladásra is kaphat engedélyt. (Pl. 1 év alatt 2 év anyagát is elvégezheti.) Erre a munkaközösség javaslata alapján az iskolavezetés adhat engedélyt.
- Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

- Az évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre. Ebben az esetben a szülő május 31-ig írásban nyújtja be az iskola igazgatójának indokolt kérelmét. Az igazgató 8 napon belül írásban válaszol a kérelemre az osztályfőnök, szaktanár véleményének meghallgatásával. Döntése ellen a szülő 15 napon belül nyújthat be a fenntartónál jogorvoslatot.

11. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek **az** elsősegélynyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük **az** elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és **egyéb** foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegélynyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek

Az elsősegélynyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés,
- fizika: égési sérülések, forrázás,
- testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele fél évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- szakkörök
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára

12. ISKOLÁNK SAJÁTOS ARCULATÁT MEGHATÁROZÓ PROGRAMOK

A programokat a Pedagógiai Program melléklete tartalmazza.

- Esélyteremtő Iskola – IPR-Nemzetiségi oktatás
- Nyertes pályázatokhoz és azok fenntartásához kapcsolódó programok
- Felnőttoktatás
- A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált iskolai programja 1.-8. évfolyamon

AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE, JELLEMZŐI

A tanulás az egész személyiség aktivitását igényli. Ezért az iskolai munka során a tanulás minden fontos összetevőjét mozgósítani és fejleszteni kell a kitűzött célok érdekében. Nem elég az ismeretek megértésére és megjegyzésére koncentrálni, alkalmat kell adni az ismeretek alkalmazásátbiztosító feladatok gyakorlására, a problémák, probléma helyzetek elemzésére és megoldására, a különböző gyakorlati tevékenységek tanulására, a tanulás módszereinek elsajátítására, a gondolkodási eljárások tanulására és nem utolsósorban az értékek iránti pozitív attitűdök és a szociális magatartásformák kialakítására. A képességfejlesztést össze kell kapcsolni a fejlődést befolyásoló érzelmi, motivációs tényezők megerősítésével, például a pozitív önkép kialakításával, a megismerés örömeinek felfedeztetésével, a gyerekek együttműködését igénylő tevékenységek szervezésével. Kiemelt hangsúlyt kell fektetnünk azokra a tartalom független kompetenciákra, amelyek nem köthetők tudományágakhoz, tantárgyakhoz, műveltségi területekhez. Ilyenek a tanulás kompetenciái, kommunikációs kompetenciák, digitális kompetenciák, matematikai gondolkodási kompetencia, személyes és társas kapcsolati kompetencia, kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság, Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

Intézményünk szakmailag önálló, maga rendelkezik a törvényi elvárásoknak megfelelően a nevelő- oktató munkájának tervezéséről, amelynek célja az, hogy az iskolában zajló tanítási-tanulási folyamatot ténylegesen a **tanulók** életkori sajátosságaihoz, érdeklődésükhöz igazítva lehetőséget biztosítson az egyéni adottságok, a fejlődési ütem tiszteletben tartására a tanulási folyamat egyénre szabott, differenciált szervezésével.

Feladatvállalásunk megegyezik az állam illetve a fenntartó által előírt köznevelési feladatokkal, ám működésünket tekintve fokozottan nyitottak vagyunk a tanulásban akadályozott, a szociálisan hátrányt szenvedő, a sajátos nevelési igényű tanulók felé.

- Iskolánk kötelező beiskolázási körzetű intézmény.
- Nyitott azokra a 6-18 éves korú sajátos nevelési igényű, fogyatékkal élő, enyhén érzékszervi és mozgásszervi fogyatékkal élő, szociálisan hátrányos helyzetű tanulók fogadására, akiket integrálni tudunk a többségi iskola normál tanterve alapján, illetve a sajátos nevelési igényű tanulók tagozatán fejleszteni tudunk.
- Az iskola gyakorlatában az integrált **tanulók** az osztály állandó, minden foglalkozáson, együttléten képességeiknek megfelelő mértékben, társaikkal együtt részt vesznek.
- 2002/2003 – as tanévtől Integrált Pedagógiai Rendszert vezettünk be.(IPR).
- Intézményünk 1997-óta cigány/roma nemzetiségi oktatást folytat magyar nyelven.
- Elsősorban a beiskolázási körzetünkben fogadunk tanulókat a felnőttoktatásba, levelező és egyéb sajátos (rendszeres online és jelenléti konzultációk keretében) munkarend szerint, az általános iskolai osztályok befejezése céljából.
- Tanulóink egy része egyéni tanrend szerint folytat tanulmányokat intézményünkben.

Elfogadott Helyi tanterv 2020: HT2020

Helyi Tanterv felülvizsgált 2018: HT2018

Tanévfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020/2020	HT2020	<i>HT2018</i>	<i>HT2018</i>	<i>HT2018</i>	HT2020	<i>HT2018</i>	<i>HT2018</i>	<i>HT2018</i>
2021/2022.	HT2020	HT2020	<i>HT2018</i>	<i>HT2018</i>	HT2020	HT2020	<i>HT2018</i>	<i>HT2018</i>
2022/2023.	HT2020	HT2020	HT2020	<i>HT2018</i>	HT2020	HT2020	HT2020	<i>HT2018</i>
2023/2024.	HT2020	HT2020	HT2020	HT2020	HT2020	HT2020	HT2020	HT2020

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók:

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók:

Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára

Magyar nyelv és irodalom 1–4. évfolyam

Matematika 1–4. évfolyam

Etika 1–4. évfolyam

Környezetismeret 3–4. évfolyam

Élő idegen nyelv 4. évfolyam

Ének-zene 1–4. évfolyam

Vizuális kultúra 1–4. évfolyam

Technika és tervezés 1–4. évfolyam

Digitális kultúra 3–4. évfolyam

Testnevelés 1–4. évfolyam

Kosárpálya kerettanterv 1–4. évfolyam számára

Judo kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára

Sakk-logika 1–4. évfolyam

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára

Magyar nyelv és irodalom 5–8. évfolyam

Matematika 5–8. évfolyam

Történelem 5–8. évfolyam

Állampolgári ismeretek 8. évfolyam

Hon- és népismeret 5–8. évfolyam

Etika 5–8. évfolyam

Természettudomány 5–6. évfolyam

Kémia 7–8. évfolyam

Fizika 7–8. évfolyam

Biológia 7–8. évfolyam

Földrajz 7–8. évfolyam

Élő idegen nyelv 5–8. évfolyam (német,angol)

Ének-zene 5–8. évfolyam

Vizuális kultúra 5–8. évfolyam

Dráma és színház 7–8. évfolyam

Technika és tervezés 5–7. évfolyam

Digitális kultúra 5–8. évfolyam

Testnevelés 5–8. évfolyam

Tanulásmódszertan 5–8. évfolyam

Szivacskezilabda kerettanterv 1–4. évfolyam számára

Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához

A cigány nemzetiségi nevelés-oktatás kerettanterv (Magyar nyelven-cigánynépismeret 1-4, 5-8 évfolyam)

Kerettanterv az iskolarendszerű felnőttoktatás 5-8. évfolyamára

Boldogságóra Program

Sakkpalota program

KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK.

Alsó tagozat 1-4.évfolyam - 2020-2021-es tanévtől felmenő rendszerbe kerül bevezetésre

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. Évfolyam								
Tantárgyak	1. évf.		2. évf.		3. évf.		4. évf.	
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	1,5	5	1,5
Első élő idegen nyelv	-		-	-	-	-	2	-
Matematika	4	1	4	1	4	0,5	4	0,5
Etika/hit és erkölcsstan	1		1	-	1	-	1	-
Környezetismeret	-		-	-	1	-	1	-
Ének-zene	2		2	-	2	-	2	-
Vizuális kultúra	2		2	-	2	-	1	-
Technika és tervezés	1		1	-	1	-	1	-
Testnevelés	5		5	-	5	-	5	-
Digitális kultúra	-		-	-	1	-	1	-
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23	
Szabadon tervezhető órakeret		2		2		2		2
Maximális órakeret	24		24		24		25	
Nemzetiségi oktatás	max. 3 óra		max. 3 óra		max. 3 óra		max. 3 óra	
Egésznapos Iskola szervezett szabadidős foglalkozások	tanulásmódszertan, táblajátékok, világ gyermekei, firkaműhely, origami papírcsodák, bábjáték, néptánc, kapkodd a lábad, ki nevet a végén, hagyományos játékok, mesekuckó, zene manó, labdajátékok, barátom a természet, muzsikáló évszakok, barátom a számítógép, képzeld el szövegelő, népi gyermekjátékok, ügyes kezek, játékos idegen nyelv, kosárpalánta, sportfoglalkozás, sakkpalota, olvasó kuckó, számvarázs, betűvarázs, kooperatív játékok, boldogságóra, tan-tan, kézműves műhely, digi-kincseim igény alapján bővíthető.							

Felső tagozat 5-8.évfolyam - 2020-2021-es tanévtől felmenő rendszerbe kerül bevezetésre

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam								
Tantárgyak	5. évf.		6. évf.		7. évf.		8. évf.	
Magyar nyelv és irodalom	4	1	4		3	0,5	3	1
Első élő idegennyelv	3		3		3		3	
Matematika	4		4	0,5	3	0,5	3	1
Történelem	2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek							1	
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1	
Természettudomány	2		2	0,5	4		5	
Biológia					2		1	
Fizika					1		2	
Kémia					1		2	
Földrajz					2		1	
Ének-zene	2		1		1		1	
Vizuális kultúra/rajz	1		1		1		1	
Hon- és népismeret				1				
Dráma és színház						1		
Digitális kultúra	1		1		1		1	
Technika és tervezés	1		1		1			
Testnevelés	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	27		26		28		28	
Szabadon tervezhető		1		2		2		2
Maximális órakeret	28		28		30		30	
Nemzetiségi oktatás (népismeret, nemzetiségi kultúra)	max. 3 óra		max. 3 óra		max. 3 óra		max. 3 óra	
Választható tanórán kívüli tevékenység	táblajáték, tanulásmódszertan, szakkörök, egyéni fejlesztés, kompetenciafejlesztés, pályaorientációs foglalkozás, kézműves kuckó, önismereti csoportok, énekkar, kortárs csoport, életvezetési ismeretek, iskolai sportkör, dráma, boldogságóra, nemzetiségi kultúra, felvételizé felkészítés, sakkpalota, sportjátékok, kézművesműhely, igény alapján bővíthető							

Szabadon felhasználható órakeret felhasználása (20%)

- Kompetenciafejlesztés-gyakorlás, összefoglalás-rendszerezés, differenciált képességfejlesztés, mérés - értékelés, tájékozódási készség fejlesztésére használható tantárgyanként.

Magyar nyelv és irodalom 5 - 8. évfolyam:

Szabadon tervezhető óra: Szövegértés, szövegalkotás szövegtípusok szerint, szóbeli-írásbeli és nyelvi kommunikáció fejlesztése.

Matematika: 1-4. és 6. évfolyamon

Szabadon tervezhető óra: Szám- és mennyiségfogalom és alpműveletek erősítése, logikai gondolkodás, következtetés fejlesztése, matematikai fejlesztő programok, játékok pl.darts matek, sakkpalota, online platformok.)

Természettudomány 6. évfolyam:

Szabadon tervezhető óra: környezettudatos gondolkodás fejlesztése, természettudományi kísérletek, terepgyakorlatok, természettudományos projektek.

A Nemzeti Köznevelési Törvény fenntartó által biztosított fennmaradó időkeret terhére szervezzük az alábbi egyéb foglalkozásokat: napközi, tanulószoba, egésznapos iskola felzárkóztatás, tehetséggondozás, szakköri és sportfoglalkozások.

KÖTELEZŐ, KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK

Az iskola bizonyos tantárgyak/tantárgycsoportok esetében választást kínálhat fel a tanulóknak. Ebben az esetben a tanuló/tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül. Ez a választás a tanulmányi idő végéig tart.

Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő e választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-ig a törvényes előírások alapján. Az intézmény vezetése a tanuló pedagógusainak véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele a különbözeti vizsga letétele. A különbözeti vizsga a tovább haladáshoz szükséges követelményeket kéri számon.

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. Ezekre a tantárgyválasztás szabályai vonatkoznak. Abban az esetben, ha a foglalkozáson való aktív részvétel előzetes ismeretekhez is köthető, úgy a változtatásnál előzetes ismeretek felmérése szükséges.

AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

- **Szakmai kritériumok:**

- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak és a kompetencia alapú oktatáshoz alkalmasak. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz, HHH-s tanulók, SNI-s, BTM-s tanulók fejlesztéséhez, cigány kisebbségi oktatáshoz.

Tartalmi megfelelés:

- korrektség szakmai szempontból
- a szemléleti anyag igényessége
- a felhasználó korosztály értelmi fejlődésének, életkori jellemzőinek figyelembe vétele,
- a tanítási stratégia /kreativitás fejlesztése, képességfejlesztés/ megvalósulása
- változatosság a nehézségi fok, tartalom tekintetében,
- pedagógiai logika felfedezhetősége a tankönyv felépítésében.

Formai megfelelés:

- a tankönyv nyelvi megformáltsága /utasítások megfogalmazása, szövegek nyelvi igényessége/
- áttekinthetőség
- megfelelő betűforma-, méret és távolság az adott /használó/ korosztálynak
- ábrakészlet mennyisége
- a tankönyv mérete, súlya, kötése, több év

Egyéb szempontok:

- A tankönyv kiszolgálja-e az adott tantárgy helyi tantervébe foglaltak tanítását egymagában,
- Mindenképpen nagyon fontos, hogy a kiválasztott nyomtatott taneszköz a szaktanár által világosan megfogalmazott pedagógiai értékeket közvetítsen a tanulók számára!
- Az iskola olyan tankönyveket, nyomtatott taneszközöket használ, amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak, ill. szerepelnek a tankönyvjegyzékben.
- A tankönyvrendelés elkészítésének és a tankönyvek terjesztésének szabályai az iskola szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak.
- Az iskola a szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatja azokról a taneszközökről, amelyekre a nevelő-oktató munkában szükség van. A szaktanárok a munkájukhoz szükséges, nem nyomtatott taneszközökről / író eszközök füzetek, vonalzők, stb./ tájékoztatást adnak az iskolában működő / az igazgató által megbízott/ taneszközfelelősnek. Ő összegyűjti, rendszerezi, és a szülők által elérhető helyre kifüggeszti az évfolyamok szerinti elrendezésben a beszerzendő taneszközök listáját. A tankönyveket és nyomtatott taneszközöket az iskola taneszközfelelőse juttatja el a tanulókhoz.
- A szülői szervezetnek véleményezési joga van a tankönyvek beszerzési árával kapcsolatban.
- Az iskolában megrendelt nyomtatott taneszközökön kívül, minden más taneszköz, ill. felszerelés beszerzése a szülő kötelessége a tanév megkezdéséig.
- Az iskola törekszik arra, hogy pénzügyi lehetőségeihez mérten az iskolai könyvtár számára (ill. tanulószoba) több példányban-használatban lévő tankönyvcsaládokat vásároljon, és ezeket a tanulók (a szociálisan rászorultakra is gondolva) igénybe vehessék.
- Segítse az évfolyamok közötti tananyagok egymásra épülését.
- A szövege legyen érthető és az adott életkorhoz igazodó, fejlessze a logikus gondolkodást, az illusztrációk legyenek funkcionálisak és áttekinthetőek.
- A taneszközök, segédeszközök legyenek kompatibilisek a tankönyvekkel, munkafüzetekkel.
- A szülők által megfizethető legyen.

- A törvényi előírások alapján a szabad tankönyvválasztás pedagógiai elvének sérülése nélkül figyelembe veendő a munkaközösségek javaslata.
- A tankönyvlista minden évben egyeztetésre kerül a Szülői Szervezettel.
- A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
- Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.
- A taneszközök legyenek alkalmasak a differenciált tanulásszervezéshez és az új tanulásszervezési eljárásokhoz.

A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

Intézményünk nevelő-oktató tevékenységét a kerettanterveknek megfelelő óraszámokban és a rendelkezésre álló szabad órakeretben az előírt ismeretanyag tanítása, képesség- és készségfejlesztése határozza meg.

Emellett:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz
- megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció képességének alapozásával
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan oktatásával kívánunk hozzájárulni
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az óvoda játékközpontú világából való átmenet megkönnyítése a tanulásközpontú iskolai élet felé, valamint a tanulás iránti érdeklődés felkeltése, befogadóképesség - fogékonyság kialakítása az új ismeretek iránt. Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése. Emellett feladatunk a felelősségtudatra, kitartásra, munkafegyelmre szoktatás a motivációs lehetőségek sokoldalú alkalmazásával. Ebben az időszakban kezdődik el a tanulási szokások megalapozása.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai

teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat. A tanulók életkori sajátosságainak megfelelő tanulási-tanítási módszerek alkalmazása: a játékos ismeretszerzés; a felfedezés lehetőségének megteremtése; a tanulói kíváncsiság kielégítése, valamint az alapkészségek fejlesztésének hangsúlyos kezelése. Fontos feladatunk az iskolai élet, társas kapcsolatok elemi ismereteinek közvetítése (rend, munkafegyelem, tisztaság, igényesség a környezet iránt, közösségi élet az osztályban).

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. A bevezető és kezdő szakasz nevelő - oktató munkájára épülve a kialakított képességek, készségek továbbfejlesztése, valamint az adott tanév lehetőségeihez mért osztott oktatás (alsós tanító is részt vesz) erősíti a személyes kötődés fennmaradását, e folyamat sokat javíthat a tanulói teljesítményen.
- Kiemelt figyelmet kap az átmenet segítése, melyet választható tanórák és tanórán kívüli foglalkozások megszervezésével érünk el.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

Iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségeket figyelembe vevő, reális , hosszabb távon fenntartható célkitűzés, mivel programunk-intézményünk valamennyi tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres testmozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátítani az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség,

szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- Testnevelés órákon,
- Egész napos iskolai foglalkozásokba beillesztve,
- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében,

- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét,
- Sporttáborok szervezése,
- Sportversenyek lebonyolítása,

A tantárgyba a heti 3-4 testnevelés óra mellett alsó és a felső tagozatba beépítettük a néptánc oktatást, sportfoglalkozást, gyógytestnevelést, kosárpalántát, és ha valaki rendszeresen jár valamilyen iskolán kívüli sportra, és ezt igazolni tudja.

KOMPLEX INTÉZMÉNYI MOZGÁSPROGRAM

- Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
- A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
- A napközis tanulószobai és egészsznapos iskolai foglalkozásokon, a különféle szabadidős tevékenységekben a testmozgás különféle formái legyenek jelen.
- Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, kosárpalánta, szivacsröplabda, floorball stb.).
- Az intézmény éves munkatervben a szorgalmi időszakban mindig legyen az évszaknak, és időjárásnak megfelelő szabadon választható mozgásos tevékenység, mely az iskolai szabadidős, egészsznapos iskolai és napközis foglalkozások időkereteiben szervezett tevékenysége legyen.
- A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
- A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásainak kiemelt szempontja legyen a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
- Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbébb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
- A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára odafigyelünk.

A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ESETÉN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

- A pedagógusválasztásra az intézményben adott feladattal megbízható, megfelelő végzettséggel bíró, illetve az egyéb elfoglaltságok miatt az adott feladatra beosztható pedagógusok közül van lehetőség.
- Amennyiben az iskola a választás lehetőségét fel tudja kínálni, akkor az ezzel kapcsolatos felmérést a tantárgyválasztással egy időben teszi meg.
- Az intézmény – felmenő rendszerben - akkor tudja biztosítani az idegen nyelv választásának a lehetőségét, amennyiben a választás következtében létrejövő csoportok létszáma eléri a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény mellékletében meghatározott minimális csoportlétszámot.

A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, AZ ÉRTÉKELÉS DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV ÉS FEJLESZTŐ FORMÁI, TOVÁBBÁ A TANULÓK ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI BESZÁMOLTATÁSÁNAK FORMÁI

A szaktárgyi értékelés alkalmával általában a diákok szóbeli vagy írásbeli teljesítményét vizsgáljuk; a képességek értékelésénél bonyolultabb magatartásokat is figyelembe veszünk.

A pedagógiai értékelés funkciói meglehetősen sokrétűek. Az értékelés funkciója alapján az

Értékelési eljárások három alapvető típusát különböztetjük meg:

1. A diagnosztikus értékelés célja a helyzetfeltárás.
2. A formatív értékelés a visszacsatolással segíti a diákok tanulási tapasztalatszerzését.
3. A szummatív értékelés egy nevelési szakaszt lezáró minősítés.

A diagnosztikus értékelés a helyzetfeltárás eszköze, az „induló” tudás megállapítására szolgál. Diagnosztikus értékelésre kerül sor, amikor például új tanárként elkezdünk egy osztályt tanítani, vagy egy új anyagrész tanításának megkezdésekor bizonytalan, hogy a diákok birtokában vannak-e az elsajátítandó anyagrészt megalapozó ismereteknek. Ilyen módon tanárként információkat szerzünk arra vonatkozóan, hogy diákjaink hol tartanak. A diagnózis alapján dönthetünk arról, hogy munkánkat hogyan kezdjük, illetve folytassuk a vizsgált tanulócsoporthoz. Így lehet érdemben megalapozni a stratégiát.

Az értékelés e típusa tehát egyértelmű a pedagógus tájékozódását szolgálja, így szerezhetik meg a további munka megtervezéséhez szükséges információk. Ebből következik, hogy :

Ilyen jellegű felmérésre nem adható érdemjegy, de a következtetéseket a diákokkal érdemes megosztani, mivel ettől az együttműködési hajlandóság növekedése várható.

A *diagnosztikus értékelés* lényege célzott kérdések, illetve feladatok megfogalmazása. A kérdéseket tervszerűen, a további céljaink ismeretében kell adni, hogy a válaszokból számunkra világos legyen az alapozó ismeretek szintje. Más értékelési típusokhoz hasonlóan a diagnosztikus felmérés is lehet szóbeli vagy írásbeli, de általában a szóbeli diagnosztikus eljárások több irányú hasznot hajtanak.

A *formatív értékelést* igen találóan formáló-segítő értékelésnek is nevezik, mivel a tananyag feldolgozása közben zajló segítségnyújtást tűzi ki célul. A diákok munkájának — helyesen tervezett és lebonyolított — szaktárgyi értékelése visszajelez

- a tanuló felé arról, hogy teljesítménye mennyire felel meg a tanár igényének;
- a tanárnak arról, hogy munkája mennyire eredményes; következtetést enged arra, hogy

mely tevékenysége korrigálandó vagy hibás.

E kétirányú jelzés révén szabályozza egyfelől a tanulást, másfelől a tanítás folyamatát. A gyakran megnyilvánuló nézeteltérés szemben a formatív értékelés során adott érdemjegy nem minősíti a diákot. A témakörök feldolgozása közbeni (formatív) értékelés nem ítélkezik, hanem segít, irányít. Mindezeket túl a formatív értékelés eredményei a szülőket is tájékoztatják arról, hogy gyermeke teljesítménye az elvárásunknak mennyire felel meg.

A *szummatív értékelés* összegző minősítést ad arról, hogy valamely tanulmányi szakasz pl. tanév vagy iskola végén a diák hogyan tett eleget a tanulmányi követelményeknek. A szummatív értékelés

leggyakoribb formája a félévi és év végi osztályzat, valamint a vizsga.

- **A tanulók tanulmányi munkájának értékelése**

- A tanulók minden tanórai (felelet, rajz, sportteljesítmény, csoportban végzett munka stb.) és tanórán kívüli (házi feladat, gyűjtő munka, szorgalmi feladat) tevékenysége értékelhető a nevelés-oktatás folyamatában, ám az értékelés módja és formája eltérő. Történhet szóban és írásban; pontozással, dicsérettel, érdemjeggyel, osztályzattal, minősítéssel stb.
- Szöveggel értékeljük félévkor és év végén a tanulók teljesítményét *1. évfolyamban*, a *2. osztály 1. félévében*. (mondatbank, aláhúzás, négyféle minősítés - kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, felzárkóztatásra szorul)
- Érdemjegyet kapnak a tanulók a *2. osztály második félévétől* minden évfolyamon minden tantárgyból.

Osztályzattal értékeljük az egyes tantárgyakban nyújtott teljesítményt *2. osztály végén, valamint 3. osztálytól félévkor és év végén*. A félévi és az év végi osztályzatot az adott tanév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni. Emellett az osztálytanítók a tanulók teljesítményét szövegesen is értékelhetik az alábbiak szerint:

- Második osztály év végétől negyedik osztály félév végéig lehetőség van szöveges minősítéssel (aláhúzással vagy mondatbank). A szöveges értékelés, amennyiben készül - 2. év végétől – 4. évfolyamon- a szülők részére tájékoztató jellegű. A bizonyítványba, e-naplóban (ellenőrzőbe ha van) érdemjegy, illetve a helyi tantervben szabályozott szöveges értékelés kerül.
- Az előző érdemjegyek mellett más módok és eszközök is alkalmazhatók adott időegység (naponta, hetente...) alkalmával. Ez történhet piros ponttal, csillaggal, jelek, szimbólumok alkalmazásával,% stb.)
- *Az ötödik- nyolcadik évfolyamon* félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
- A negyedik évfolyam évvégétől- nyolcadik évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek, és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:
 - Jeles (5),
 - Jó (4),
 - Közepes (3),
 - Elégséges (2),
 - Elégtelen (1).
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az e-kréta rendszeren keresztül. Használható tájékoztató füzet is, melynek bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi.
- A folyamatos értékelés érdekében minden tantárgyból félévente minimum három érdemjeggyel értékeljük a gyermekek teljesítményét. Az érdemjegy beírásra kerül az E kréta naplóba és ha van a tájékoztató füzetbe.
- A félévi, év végi osztályzatok az évi összteljesítményt értékelik, és nem feltétlenül az évközi érdemjegyek középarányosaként jelennek meg.

Osztályzattal történő értékelés és szöveges értékelés átváltása

Az osztályzat tartalma	Osztályzat	Szöveges értékelés átváltása osztályzatra
Maradéktalanul eleget tesz a tantervi követelményeknek. Ismeri, tudja a tananyagot, és alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz.	Jeles (5)	Kiválóan megfelelt
Kevés hibával tesz eleget a tantervi követelményeknek. Kisebb bizonytalanságai vannak. A tanultakat segítséggel alkalmazza.	Jó (4)	Jól megfelelt
Sok hibával tesz eleget a tantervi követelményeknek. Ismeretei felületesek. Segítséggel képes feladatokat megoldani.	Közepes (3)	Megfelelt
Súlyos hiányosságokkal tesz eleget a tantervi követelményeknek. Bizonytalanul tudja megoldani feladatait.	Elégséges (2)	Megfelelt. de felzárkóztatásra szorul tantárgy(ak)ból
Segítséggel sem képes teljesíteni a tantervi követelményeket. A minimális tantervi követelményeknek sem tud eleget tenni.	Elégtelen (1)	Felzárkóztatásra szorul

A Cigány Nemzetiségi Oktatáshoz kapcsolódó tárgyak közül a

- Népismeretet

A szabadon választható tantárgyak közül a :

- Pénzügyi és gazdasági kultúra
- Hon- és népismeret
- Családi életre nevelés
- Természettudományi gyakorlatok
- Tanulásmódszertant
 - kiválóan megfelelt
 - jól megfelelt
 - megfelelt
 - megfelelt: felzárkóztatásra szorul szöveges minősítéssel értékeljük.
 - felzárkóztatásra szorul

Az Etika/hit és erkölcs tantervi tantárgyak az illetékes egyház kérését figyelembe véve kerül értékelésre (érdemjegy vagy szöveges értékelés), amelyet az etika tantárgy értékelésénél is követünk.

A néptánc értékelése a testnevelés a szorgalom értékelésénél jelenik meg.

Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.

Értékelésünk szemléleti alapja

- Folyamatosan rendszeresen összevetjük a tanulók fejlődéséről nyert adatokat a fejlődésük iránt támasztott követelményekkel.
- Az ellenőrzés nem szorítkozik csupán az ismeretek és készségek értékelésére, folyamatosan értékeljük tanulóink képességeinek, magatartásának, egész személyiségének fejlődését,

nemcsak a szorosabb értelemben vett tantárgyi szaktudást és előrehaladást osztályozzuk.

- Figyelembe vesszük a tanulók fejlődésének jellemző vonásait, élettani sajátosságait.
- Fontosnak érezzük, hogy az érdemjegyek, osztályzatok ne csupán kinyilatkoztatott ítéletként lebegjenek a tanulók előtt, szóban is megbeszéljük, hol hibáztak, miben, mi lehet a hibák oka, mit kell tenniük a hibák kijavítása érdekében.
- A számonkérés nem lehet a fegyelmezés eszköze, embertelen, megalázó!
- Az ellenőrzés biztosítson javítási lehetőséget!

Az értékelés célja:

- a tanulói teljesítmények ellenőrzése, mérése,
- a személyiség fejlesztése,
- az önértékelési képesség kialakítása, amely nélkülözhetetlen az önálló tanulásra való képesség és igény
- kialakításához,
- a motiváció erősítése,
- a szülők tájékoztatása.

Az iskolai beszámoltatás formái:

- szóbeli beszámoltatás
- írásbeli beszámoltatás
- gyakorlat
- projekt, témahét, moduláris oktatás, gyűjtőmunka, csoport munkában, csoportfeladatban részvétel, IKT eszközök használata

• **Szóbeli beszámoltatás:**

Szóbeli felelet:

- A tananyag mennyisége, a feszített előrehaladás, az integrált oktatás-nevelés miatt sok esetben időigényes a szóbeli számonkérés. Ennek ellenére egyetlen tantárgynál sem hiányozhat ez a forma, hiszen a gyerekek beszédképesség-kialakítása és fejlesztése fontos feladat.

Kiselőadás, bemutató, tanórai munka ,részvétel versenyeken

- A kiselőadást, PP bemutatót - vázlat segítségével - szabadon adja elő a tanuló. Az ehhez szükséges irodalmat a tanár adhatja vagy a tankönyv szövegét kell feldolgoznia.

• **Írásbeli beszámoltatás:**

Tájékozódó felmérés – témazáró előtt - jelzés a pedagógusnak. (Megíratása: a nevelő belátása szerint.)

Röpdolgozat:

- Egy-egy kisebb téma, anyagrész írásbeli számonkérése. Lehetséges, hogy minden tanuló, vagy csak néhány ír röpdolgozatot. Néhány kérdésre adott írásbeli válasz, kb. 15 perc időtartamú. (hagyományos fpmában, illetve szavazógép és online felület használatával.
- Íratása alkalmoszerű.

Témazáró dolgozat ,teszt:

- A nagyobb témakörök végén, az ismétlő és összefoglaló órákat követően minden tanuló témazáró dolgozatot ír. A hiányzó tanulónak lehetősége van ennek pótlására.

Rendje:

- Szeptemberben év eleji felmérést készítünk, matematika, magyar tantárgyakból, illetve bemeneti méréseket végzünk az egyénre szabott fejlesztés érdekében.
- A témazáró dolgozatok előtt tájékozódó felmérést készítünk a tanító belátása szerint.
- Témazáró dolgozato(ka)t, tesztet irathatunk papír, illetve online alapon.

- Félévi, év végi dolgozatot iratunk és kimeneti méréseket végzünk.

Értékelésben betöltött szerepe:

- A tájékoztató felmérést értékeljük, de nem minden esetben osztályozzuk, az eredményről a tanulót tájékoztatjuk.
- A röpdolgozat egyenértékű a szóbeli felelettel.
- A témazáró, a félévi és év végi dolgozatok hangsúlyozottan (200%) számítanak.
- A bemeneti és kimeneti méréseket értékeljük a tanulók egyéni fejlesztéséhez felhasználjuk.

A tanulók munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért pontszám érdemjegyre átváltására a következő arányok figyelembevételét ajánljuk a dolgozat nehézségi fokához mérten, amelytől a pedagógus szakmai szempontok alapján eltérhet.

Minimumszintű, készségszintű tudás minősítése:

0-50%	51-65%	66-80%	81-94%	95-100%
elégtelen (1)	elégséges (2)	közepes (3)	jó (4)	jeles (5)

Félévi, év végi, tanév közbeni nagyobb témakört felölelő felmérések minősítése:

0-35%	36-55%	56-75%	76-89%	90-100%
elégtelen (1)	elégséges (2)	közepes (3)	jó (4)	jeles (5)

- **Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje:**

- Egy nap legfeljebb két témazáró dolgozatot lehet íratni.
- A témazáró dolgozat íratását előre be kell jelenteni a dolgozatot megelőző tanórán, de legkésőbb 2 nappal a témazáró megírása előtt.
- A dolgozatokat a pedagógus 7 munkanapon belül kijavítja az eredményeket rögzíti az eKréta rendszerben, illetve tájékoztatja a tanulókat az eredményeikről.
- Az értékelés szempontjait és a helyes megoldásokat ismertetjük a tanulókkal.
- Az írásbeli felelet osztályszintű, csoportos vagy egyéni lehet, előzetes bejelentést nem igényel. Íratható az aznapra feladott anyagrészből és a hozzá szorosan kapcsolódó, már tanult ismeretekből. Gyakorisága korlátlan.
- A házi dolgozat megadott témakörben, gyűjtőmunkát igénylő, saját kidolgozású szorgalmi feladat. Elkészítésére legalább egy hetet kell biztosítani.
- A füzetvezetésnél az órai anyagok és házi feladatok meglétét és a külalakot értékeljük.

Gyakorlati beszámoltatás:

- munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény, mérési gyakorlat stb., kiállítás
- IKT eszközök használatával: Tesztek, szavazórendszer, digitális tananyag készítése, online bemutatók.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv és irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Első élő idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika/ hit és erkölcsstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv és irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Első élő idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika/ hit és erkölcsstan		SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természettudomány	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	

Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	Írásbeli	SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

Az írásbeli vizsga alapján, a szaktanár a szóbeli vizsgáztatástól eltekinthet úgy, hogy a javítás lehetőségét meg adja a tanulónak.

A tanulók munkáját, előmenetelét folyamatosan értékeljük, az értékeléskor a következőket kell viszonyítani:

- gyermeket saját tudásszintjéhez,
- a tantervi követelmények minimum szintjéhez,
- a közösséghez, osztályhoz.

A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

Minősítés szempontjai:

- a tanuló tehetségéhez, képességéhez mérten igyekezzen kötelességének eleget tenni a tanulás terén,
- tanúsítson együttműködést az oktatás folyamatában,
- fejlessze képességét a megfelelő szorgalommal,
- rendszeresen készüljön, felszerelése hiánytalan legyen.

A tanuló magatartásának értékelése:

- viselkedése az iskolában és az iskolán kívül (pl. múzeum-, színházlátogatás, kirándulás alatt és iskolai járaton),
- fegyelme a tanórákon és a tanórákon kívül (óráközi szünetben, napközis és tanulószobai foglalkozás),
- társas kapcsolatai (az osztálytársaihoz és a felnőttekhez is),
- környezetének alakítása, védelme,
- feladatvállalása az osztályközösségben, azok ellátása.

A tanuló szorgalmának értékelése:

- tanórai aktivitása, figyelme,
- többletfeladatok vállalása,
- felszerelésének megléte, rendben tartása,
- házi feladatainak elkészítése, gondossága,
- kötelességtudatának fejlődése,
- részvétele, aktivitása a csoportmunka és páros munka során.

Iskolánkban a magatartás értékelésének, minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) tanuló az, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik,
- kötelességtudó, feladatait teljesíti,
- a szívesen vállal feladatokat, azokat teljesíti,
- tisztelettudó,
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvarias, előzékenyen, segítőkész,
- az osztály- és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet,
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- a tanórai vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik,
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti,
- a vállalt és a rábízott feladatokat teljesíti,
- az osztály - vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt,
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül,
- feladatait nem minden esetben teljesíti,
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
- igazolatlanul mulasztott,
- osztályfőnöki és egy szaktanári figyelmeztetése van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
- a feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik, közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.
- a nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,

- több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokú büntetése

Szorgalom értékelésekor, a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze a jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

Iskolánkban a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- tanulmányi feladatait minden tárgyból rendszeresen elvégzi, a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi,
- munkavégzése pontos, megbízható,
- a tanórákon kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz,
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív,
- többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem, vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi teljesítménye elmarad a képességeitől,
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetéssel, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- a képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
- feladatait folyamatosan nem végzi el,
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül,
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

Minősítés formái:

A magatartást és a szorgalmat az osztályfőnökök és szaktanárok havonta minősítik érdemjeggyel. Január és június hónapban az osztályfőnök értékeli. Félévkor, illetve tanév végén az osztályfőnök és az osztályban tanító pedagógusok döntése alapján kerül be az értékelés a bizonyítványba.

A minősítés: példás – jó – változó – rossz (magatartás)

példás – jó – változó – hanyag (szorgalom)

Jutalmazás

Azt a tanulót az iskola jutalomba részesíti, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ért el,
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport-, kulturális versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, növeléséhez.

Az iskola jutalmazási formái:

Tanév közben elismerésként az alábbi dicsérek adhatók:

- szaktanári dicséret és annak bejegyzése a naplóba,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményéért,
- példamutató magatartásáért,
- kiemelkedő szorgalmáért,
- példamutató magatartásáért és kiemelkedő szorgalmáért dicséretben részesíthetők.

A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell vezetni.

- az egyes tanévek végén a kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kaphatnak, melyet az iskola vagy az osztály közössége előtt vehetnek át,
- Az iskolán kívüli egyéb versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni és azt a szülő tudomására hozni.

Fegyelmi intézkedések és büntetések

Azt a tanulót, aki:

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- a tanulói házirend előírásait megszegi,
- igazolatlanul mulaszt,
- bármely módon árt az iskola jó hírének, fegyelmi büntetésben részesíthető.

Az a tanuló, aki kötelességeit, a házirendben foglaltakat megszegi, igazolatlanul mulaszt, tanulókhöz nem méltó magatartást tanúsít, fegyelmi intézkedésben részesítendő. A fegyelmi intézkedés nem megtorló jellegű, hanem súlyosabb fegyelemsértések megelőzésére szolgál, mint nevelési eszköz.

A fegyelmi intézkedések szóban és írásban a következők lehetnek:

- szaktanári figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- intézményvezetői figyelmeztetés,
- intézményvezetői intés.

Az írásos intések előtt szóbeli figyelmeztető intézkedésben, vagy írásos figyelmeztetésben kell részesíteni a tanulót, kivéve, ha a cselekmény súlya azonnali írásos intést tesz szükségessé. Az igazgatói intést a tantestület bármely tagja kezdeményezheti. Intést von maga után három figyelmeztető intézkedés. A fegyelmi intézkedéseket a tanuló tájékoztató füzetébe ha van és az e naplóba be kell írni.

Fegyelmi büntetések:

A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, valamint a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet szabályozza az egyeztető eljárást és a tanulók fegyelmi és kártérítési felelősségét. Amennyiben a károkozás szándékossága megállapítható az okozott kár megtérítésén túl a tanuló fegyelmi büntetésben részesíthető.

A fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás,
- szigorú megrovás,
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, ill. megvonása - áthelyezés
- másik osztályba, tanulócsoporthoz, vagy iskolába.

A felelősségre vonás eljárás módjára és formájára nézve a hatályos jogszabályokban foglalt rendelkezések az irányadók.

A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Tanórák csoportbontásban

- Iskolánkban alkalmazható az osztályokon belüli csoportos oktatásszervezés, ahol a nevelési-oktatási szakaszoknak megfelelően nem szakrendszerű (alsó tagozat) és szakrendszerű oktatás (felső tagozat) szerint tanulnak a diákok.
- A csoportbontást az idegen nyelv, valamint az etika/hit- és erkölcsstan oktatásánál alkalmazzuk.
- Lehetőséget kínálunk a testnevelés és a technika és tervezés tantárgyaknál igény alapján (fiú-lánybontásra)
- Csoportbontást alkalmazunk az alsó tagozatban összevont osztályok esetében
 - magyar nyelv és irodalom,
 - matematika,
 - környezetismeret
 - digitális kultúra
 - első idegen nyelv bevezetésekor

Egyéb foglalkozásokra vonatkozó csoportbontás

- Az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő képesség alapú differenciált csoportbontást alkalmazunk, a szubjektív és objektív lehetőségekhez mérten.

• AZ EGÉSZ NAPOS ISKOLAI NEVELÉS OKTATÁS SZABÁLYAI

- Iskolánk 1-4. évfolyamán a nevelés - oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább tizenhat óráig tartanak, vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről.
- Az egész napos iskola olyan iskolaszervezési forma, amelyben a tanórai és egyéb foglalkozásokat az iskola délelőtt és délután, egyenletesen szétosztva 16 óráig szervezi meg az intézmény elfogadott pedagógiai programja szerint.
- Ez a tanulásszervezési forma lehetővé teszi mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeit, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait.
- A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adhatnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak vagy más, az iskola arculatához illő egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak.

- Az egész napos iskolai nevelés és oktatás esetében a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva, egymást váltva, a tanulók arányos terhelését figyelembe véve kell megszervezni.

Felmentés az egész napos iskolában való részvétel nem kötelező tanórai foglalkozásai alól: Az iskolában az intézményvezető a tanulót a szülő kérelmére (művészeti iskola, sport egyesület igazolása, betegség -szervi, pszichés) alapján- felmentheti az egyéb foglalkozás alól .

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

„Az egészség a jó testi, lelki és szociális közérzet állapota, amely nemcsak a betegség és más testi-lelki zavarok hiányát jelzi, hanem jogot is az egészségre (az egészség létezéséhez), lehető legteljesebb jó közérzetre.” (Egészségügyi Világszervezet)

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál – a 6-16 éveseknél – kell kezdenünk. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítanunk. Tudatosítani kell a tanulóknak a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokkal rendelkező tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

A testnevelés és a sport saját modelljében a különböző életkori és teljesítményszakaszokban a motorikus fejlettség szintjére keresi a választ. A teljesítményélettani paraméterek alapján megismerhetjük a gyermek pillanatnyi fizikai fittségét, amely lehetővé teszi az egészség szempontjából leglényegesebb fizikai képességek hiányosságainak a feltárását. A fizikai szint ismerete kiindulási alapot ad az egyénre szabott terhelhetőség megállapításához, a képességek fokozatos fejlesztéséhez.

Cél:

Az utóbbi évek vizsgálatait azt mutatják, hogy a gyerekek egészségi állapota fokozatosan romlik. Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetőek az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. Ezért célunk: *az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, egészségmegőrző szerepének népszerűsítése, és tudatosítása az iskoláskorú fiatalok körében.*

A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára minden tanévben javaslat készül.

A NETFIT® a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rövidítése.

A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT®) a magyar köznevelésrendszer kötelező és egységes fittségmérési módszere a 2014/2015. tanévtől kezdődően.

Iskolánkban a 2015-2016-os tanévben került bevezetésre a felső tagozat valamennyi évfolyamán.

Alsó tagozaton a próbákkal való ismerkedés javasolt.

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás
- Iskolánkban a 20 m-es ingafutást mérjük.

Vázizomzat fittségi profil:

- Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem
- A felmérés kapcsán el kell érni, hogy iskolánkban használjuk (helyesen!) a mérési protokollt és a rendszer által kínált fittségi adatokat a testnevelés óra szerves részeként. Érdemes átgondolni, hogy mely fittségi profil esetében szükséges hangsúlyosabb fejlesztő hatást elérni egy adott osztály esetében, összehasonlítani a tanulói adatokat a korábbi eredményekkel.

A tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérése:

- Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetőek az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.
- A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére használjuk a NETFIT rendszerét, melyben egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk, melyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

Az adatfeltöltés az Oktatási Hivatal központi rendszeréből generált mérési azonosítók segítségével, azonosításra alkalmatlan módon és a jogszabályi előírásoknak megfelelően a testnevelő viszi fel az MDSZ oldalára, ahol kiértékelés történik. A 16. életévét be nem töltött kiskorú esetén a személyes

és egészségi állapotra vonatkozó különleges adatok együttes kezelése csak a törvényes képviselő írásbeli hozzájárulásával lehetséges.

A NETFIT® a fizikai fittségi állapotot nemhez és életkorhoz igazodó külső kritériumértékekhez regionális szintű, megyei szintű, intézményszintű, osztályszintű és egyéni szintű szöveges értékeléssel is., úgynevezett egészségsztenderdekhez viszonyítja. Az egészségsztenderdek olyan teljesítményminimum-értékeket jelentenek, amelyeket teljesítve a tanuló úgynevezett „egészségzónába” kerül, s ezzel hosszú távon valószínűbben lesz védett az ülő életmóddal, fizikai inaktivitással összefüggő megbetegedések rizikófaktoraival szemben. Az egészségsztenderdeknél gyengébb teljesítmények – fittségi profiltól függően – további két zónába, „fejlesztés szükséges” és „fokozott fejlesztés szükséges” zónákba kerülhetnek.

A jogszabályi előírások meghatározzák a mérések időbeli lehetőségeit. Az eredményekről a szülők is tájékoztatást kaphatnak egyéni belépési kódjukkal, melyen saját gyermekük eredményét követhetik figyelemmel.

Iskolánk tanulóit megtekinthetjük országos szintű,

Részletes kidolgozása az alábbi linken elérhető:

https://www.researchgate.net/profile/Tamas-Csanyi/publication/331968279_Kezikonyv_a_Nemzeti_Egyseges_Tanuloi_Fittsegi_Teszt_NETFITR_alkalmazasahoz_N_E_T_F_I_T_R_M_I_N_D_E_N_K_I_N_E_K_-_masodik_bovitett_kiadas/links/5c960988299bf11169412670/Kezikonyv-a-Nemzeti-Egyseges-Tanuloi-Fittsegi-Teszt-NETFITR-alkalmazasahoz-N-E-T-F-I-T-R-M-I-N-D-E-N-K-I-N-E-K-masodik-bovitett-kiadas.pdf

Utolsó letöltésének ideje: 2020. június 25.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

A mérések megvalósításának módjai:

- A teszt-vizsgálat értéke és hatékonysága nagymértékben a szigorú gyakorlati végrehajtáson és a tanulóknak a testnevelő tanártól kapott motiváltságán múlik.
- A vizsgálatot a testnevelő tanár végzi az osztályban, de bárki végezheti, aki a tanulók testi nevelésével foglalkozik, így más szakos tanárok, illetve tanítók is.
- A tesztek évente kétszer, a tanév elején és végén kell végeztetni.
- A motiváció növelése miatt rendkívül fontos, hogy a teszt levezetője tisztában legyen, miért végeztetjük el a tesztek és hogyan értelmezzük az eredményeket.
- Az összehasonlíthatóság érdekében a tesztek végrehajtási körülményeinek hasonlóknak kell lenniük minden diáknál, minden részletben (helyszín, eszköz, hőmérséklet stb.).
- A tesztek eredményeit minden gyermeknek személyre szólóan kell megadni. Ezért minden gyermek rendelkezni fog egy teljesítményösszesítő adatlappal, amely tartalmazza 1-8. osztályig az eredményeit, illetve az ehhez tartozó szöveges értékelést. Ezt az adatlapot a testnevelő, ill. a mérést végző pedagógus vezeti, amelyet a szülő is bármikor megtekinthet.

Sikerkritérium:

- Váljon igényévé a folyamatos fejlődés, az egészséges életmódra való törekvés!
- Váljon igényévé a rendszeres testmozgás!
- Alakuljon ki közöttük az egészséges versengés, ami által jobb teljesítmény elérésére lesz képes!
- Érezze, hogy a mozgás által jobb lesz a közérzete!
- Érezze, hogy a jobb eredmények egészségére és közérzetére pozitív hatással vannak!
- Érezze, hogy a saját fizikai fitness-szintjének megismerése által fejlődik saját önértékelése!

- A mérések által a tanár/tanító és a szülő is jobban odafigyelhet a tanulóra, így a tanuló a folyamatos segítségadással könnyebben fejlődhet.
- Megteremtjük a lehetőséget arra, hogy döntéseket hozzanak személyes egészségükkel kapcsolatban, valamint, hogy megőrizzék és fejlesszék a biztonságos és egészséges fizikai környezetüket!

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

Az iskola egészségnevelési elvei

Egészségnevelésünk célja a tanulók egészségtudatos magatartásának kialakulása, fejlesztése annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon követhesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők változásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

Az egészségnevelés feladata:

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységünkkel szolgálnunk kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.

A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.

- Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:
- elsődleges prevenció megvalósítása, melynek keretében tanulóinknak bemutatjuk az egészséges életmód standard elemeit
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében
- tanulóinknak bemutatjuk az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat
- a tanulók életkoruknak megfelelő szinten - a tudatos egészségmagatartás/ egészségkultúra formálása érdekében - a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
- segítségnyújtás, elfogadó attitűd alkalmazása a tanulók és szülők irányába.

Környezeti nevelés:

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Az ember környezetében hozzá tartozik mind a természetes, mind az épített és a társadalmi környezet. Ezért a környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönös voltát, helyét és szerepét e környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé, válnak.

Célok:

- Biztosítsuk mindenki számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassa a környezet megvédéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget.
- Olyan emberek nevelése, akik a természetes és a társadalmi környezet szépségeire nyitottak, ezeket tudják értékelni, majd a természettel harmonikusan tudnak együtt élni, életvitelüket harmonikusan tudják vezetni.

- Együttműködésre nevelés. A problémák egyedül nem megoldhatók, ezért fontos az egymásra odafigyelés, az egymás iránti szeretet kialakítása, a társadalomba való beilleszkedés képességének kifejlesztése.
- Kreativitás, az önálló ismeretszerzés és kritikus, problémamegoldó gondolkodás képességének kialakítása, fejlesztése, mivel a jövő problémái sok esetben még előre láthatatlanok.
- Környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ezért diákjainkban ki kell alakítani a környezettudatos magatartást és életvitelt. A személyes felelősségen alapuló környeztikímélő, takarékos magatartást és életvitelt. A természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését.
- Rendszerszemléletet igyekszünk kialakítani.
- Tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését. Az egészséges életmód igényét és elsajátítani az ehhez vezető technikákat, módszereket.

Konkrét célok és feladatok

- A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg
- Erősítsük a tantárgyköri kapcsolatokat, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket.
- Az iskola tisztaságának javítása. Tisztasági őrijárat szervezése. /Diákönkormányzat/
- Takarékoskodás a vízzel és a villannyal. Rendszeres, majd alkalmankénti ellenőrzések. Mérések, számítások, következtetések.
- A tanulók ismerjék meg szűkebb, környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat. Vizsgálódás, kutatómunka.
- Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzés képességét, megalapozva az élethosszig tartó tanulást. Szakkönyvek, folyóiratok beszerzése.
- A valóságos természeti és humán környezet megtapasztalását biztosító programok: erdei iskola, jeles napok megünneplése, terep foglalkozások a természetismeret tantárgy keretében.
- Ökológiai szemlélet tükröződése a természetes életközösségek sokféleségének megfigyelésével, a környezetben bekövetkező változások nyomon követésével, az élőhelyek megóvásával.
- Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői faültetés, téli madáretetés.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai keretek

- *Hagyományos tanórai foglalkozások*
- *Nem hagyományos tanórai foglalkozások*

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról. Lehetőségünk: Terepgyakorlatok: Nagyon jó módszer az 5-6. évfolyam számára Magyarország élőhelyeinek, ezek élővilágának megismerésében. Iskolánkban a vizek élővilágáról szóló tananyaggal kapcsolatos ismeretek elmélyítése egy vízparthoz szervezett terepgyakorlat keretében történik.

Jeles napok.

- Minden évben megtartjuk a Föld Napját a Madarak és Fák napját, kiállításokat rendezünk, iskolazöldítést végzünk, vetélkedőt szervezünk projekt módszer segítségével.

Témahét

Iskolánkban ősszel tartunk egy témahetet. Erdők Hete. Ezen a héten dolgozzuk fel a fákkal, erdővel kapcsolatos tananyagokat, mind a természettudományos, a művészeti, amagyar nyelv és irodalom tantárgyakból.

Nem a tanteremben tartott óra.

- Iskolánkban a háziállatfajták oktatásánál, gyümölcsöket, zöldségeskert oktatásánál meglátogatunk egy gazdasági udvart. A gyerekek olyan kistérségi versenyeken indulnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat.

Erdei iskola.

- Az erdei iskolában a munka meghatározott, speciális órarend szerint folyik. A tanítás tartalmilag és tantervileg egyaránt szorosan és szervesen kapcsolódik a választott helyszín természete, ember által létesített és szociokulturális környezetéhez. Kiemelkedő nevelési feladata a környezettel harmonikus, egészséges életvezetési képességek fejlesztése és a közösségi tevékenységekhez kötődő szocializáció.

Tanórán kívüli lehetőségek

- Szakkör, gyűjtőmunka, kézműves foglalkozás kirándulás, túra, madárbarát kert, települési környezet szépítése, színház, mozi látogatás állatkert látogatás.

Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasználódott vegyszereket, eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel új eszközöket kell beszerezni. A levegő és talajvizsgálatokhoz vegyszerekre, eszközökre van szükség.

Folyamatosan frissíteni kell a környezeti nevelési szakkönyvtárat, és CD-könyvtárat. Terepgyakorlatokhoz térképek, tájékoztató eszközök szükségesek /iránytű, tájoló/ Anyagokra és eszközökre van szükség a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez. /papír, ragasztó, faanyag/ Játékokhoz szükséges felszerelések. Biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök. /nagyító, mikroszkóp/

Az iskolai környezet

Az iskolai környezet is jelentős hatást gyakorol a gyerekek személyiségének formálódására. Ennek érdekében ügyeljünk az iskola esztétikusságára. A gyerekek maguk is vegyenek részt környezetük szépítésében.

Feladatuk a növények gondozása, pótlása. Gyomtalanítás. Virágos kert, sziklakert gondozása. Madáretetők, madárodúk kihelyezése és gondozása.

Hulladékkezelés: Tiszta, egészséges környezet papírgyűjtés, szerves hulladék komposztálása, felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről. Utak sózása helyett ásványi örlemény használata.

Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás: Nyílászárók megfelelő szigetelése. Víztakarékos öblítés, csapok karbantartása. A gyerekek is figyeljenek oda, hogy ahol nem tartózkodnak a villanyok le legyenek kapcsolva. A csapok megfelelően legyenek elzárva.

Az iskolabelső tiszta, meghitt környezet: Festések, felújítások elvégzése. Portalanítás. Gyakori szellőztetés. Élősarkok készítése

Kommunikáció

A környezeti nevelésben nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott média-irodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Fontos számunkra, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni, az értékes információkat meg tudják az értéktelentől különböztetni. Tanulóinkat meg kell tanítani a fellépésre, a szereplésre, az előadások módszertanára. Végzett munkájukról számot kell adniuk írásban és szóban.

A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Intézményünk Pedagógiai Programja tartalmazza a Csertán Sándor Általános Iskola

- Képesség kibontakoztató és integrációs felkészítés programját
- A sajátos nevelési igényű tanulók
- A cigány nemzetiségi programját.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok szervezése,
- Drog-és bűnmegelőzési program,
- Mentálhigiénés, konfliktuskezelési programok
- Pályaorientációs tevékenység
- Komplex tehetséggondozó programok
- Táborozások, országjárások, kirándulások.
- Fesztiválokra, bemutatókra való felkészülés
- Felvilágosító szülői értekezletek, szülői klub működtetése, családlátogatások alkalmával, fogadóórán, a munka és szociális juttatások lehetőségeiről.
- Motiválás arra, hogy az alsó tagozatos gyermek iskolaotthonos- egésznapos iskolai foglalkoztatásba részesüljön.
- Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel, az áthelyező bizottságokkal.
- Táborozási hozzájárulások (IPR, pályázat)
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon

A programok célja segíteni a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a cigány nemzetiséghez tartozó, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, támogatni az ismeretsajátítást, valamint ez egyéni ütemű fejlődést. Az intézmény által kidolgozott szakmai programok (TÁMOP 3.3.3-as pályázat) az esélyegyenlőség, az integráció megvalósulását segítik. Kiemelt feladatunk a kisebbségek iránti toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására nevelés.

Programunkkal szeretnénk elérni, hogy a tanulók képességeiknek, tehetségüknek, érdeklődési körüknek megfelelő pályára orientálódjanak, a megfelelő középfokú oktatási intézmény

kiválasztásával. Szeretnénk felkészíteni őket az újabb közösségbe való zökkenőmentes beilleszkedésre, az állandóan változó körülményekhez való alkalmazkodásra. A tanulmányi kirándulások és táborozások egyre több tanuló számára elérhetővé válhatnak a sikeres pályázatok, alapítványi, Szülői Munkaközösségi, Diák önkormányzati támogatások segítségével. Törekszünk arra, hogy egyre kevesebb legyen a 8. osztályt el nem végző fiatalok száma. Szeretnénk elérni, hogy szeressenek tanulni, merjenek megnyilvánulni, vállalják önmagukat és tudjanak eligazodni környezetükben.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink esélyteremtését és hátránykompenzálását az Integrációs Pedagógiai Rendszer alkalmazásával biztosítjuk.

AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

Az iskolai életben központi helyet foglal el a tanórai tanulás, valamint a másnapi tanórákra való felkészülés, aminek előkészítése nagy figyelmet, körültekintést kíván a tanároktól. A tanulók tanulási képessége eltérő, feladataikat nem végzik azonos intenzitással, különböző a munkavégzésük üteme, gondolkodásuk, emlékezőképességük, figyelemösszpontosításuk, fáradtságuk. Figyelemmel kell lenni a tanuló aznapi, másnapi terhelésére. Tekintetbe kell venni a tanuló képességeit, mentességeit, korlátait. A tanuló tanulásban való bármely képességbeli akadályozottsága, az emiatti lassabb haladási tempója nem lehet ok az önálló tanulásra fordítható idő megnövelésének, sőt az szükség szerint csökkentendő.

- *A házi feladat adásának célja az iskolánkban:*
 - A helyes tanulási szokások gyakoroltatása
 - A tanult ismeretek megerősítése
 - Ismeretek önálló gyűjtése tananyaghoz

Iskolánkban törekszünk az alsó tagozat délelőtti és délutáni munkájának összehangolt folyamatára. Nevelőtestületünk azt az elvet vallja, hogy a házi feladat nagy jelentőséggel bír mind a nevelők, mind a tanulók számára. A nevelő nyomon tudja követni – különösen az első két évben -, hogy a tanuló mennyire biztos az órán elsajátított ismeretekben. Mivel a kisiskolás korban a gyerekek többsége napközis, a pedagógus a napközis nevelőtől állandó visszajelzést kaphat az elvégzett munka hatékonyságáról, ugyanakkor biztos támogatást a tananyag elmélyítéséhez, bevéődéséhez.

A napköziben illetve tanulószobán a tanulási időben folytatott munka fő célja az órán elsajátított tananyag begyakorlása, rögzítése és kiegészítése, illetve magyarázata az erre rászoruló tanulóknak. Ennek ellenőrzése és számonkérése a tanórán történik. Minden alsós, felsős tanulóra kötelezően vonatkozik a délutáni házi feladat elkészítése. Az otthon tanuló gyerekeket a szülők ellenőrizték, a napköziseket pedig a napközis nevelő és szükség esetén szülők is.

A házi feladatok meghatározásának elvei:

A tanóra szervezésénél, a felkészülésnél a legfontosabb szempont a tananyag órai feldolgozása, illetve az erre épülő tanórán kívüli felkészülés helyes arányának meghatározása. A tanórát úgy kell szervezni, hogy az otthoni tanulás csak az órán elhangzottak elmélyítését szolgálják. A házi feladat szóbeli és/vagy írásbeli lehet. Az általános iskolában tananyag teljesen önálló feldolgozására lehetőleg ne kerüljön sor. A délelőtti tanórák során adott házi feladatok – melyek tartalmazzák az írásbeli és a szóbeli feladatokat egyaránt – időkerete nem haladhatja meg egy átlagos képességű tanulónál a napközis tanóra időtartamát (másfél – két óra). Felső tagozatban tantárgyanként átlagosan fél vagy maximum háromnegyed órát célszerű szánni a felkészülésre. Ez az időkeret a szóbeli és írásbeli feladatok megoldására együttesen értendő. Hétvégre és a szünetekre is csak a napi mennyiségű házi feladat adható.

A házi feladatok újabb funkciója az új tanulásszervezési eljárások keretében

A projektek, témahét, moduláris oktatás esetében a gyűjtőmunka, előzetes információk előhívása, digitális anyagok gyűjtése, digitális kompetencia fejlesztése. A házi feladat lehet írásbeli, szóbeli információgyűjtés, és digitális információ gyűjtése. Terjedelme igazodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz, képességeihez. Számítógépes programokkal készített tanulói produktumok készítése, prezentálása (nyomtatott, elektronikusan tárolt formában). Minden esetben a pedagógusnak meg kell győződnie a szükséges tárgyi környezet meglétéről, illetve biztosításáról.

A házi feladatok fajtái:

- szóbeli feladatmegoldás, mely fejleszti a gyermekek kommunikációs képességét, bővíti szókincsét és kifejező készségét,
- írásbeli feladatmegoldás, mely elmélyíti, rendszerezi a tanórákon tanultakat, fejleszti a helyesírás készségét is,
- memoriter, mely fejleszti az emlékezőképességet, egyben ismereteket gazdagít,
- egyéni gyűjtőmunka, mely támaszkodik a tanulók ötletességére, fejleszti kreativitásukat, önálló ismeretszerzésre ösztönöz, ezzel kialakítja bennük az igényt az egész életen át való tanulásra,
- projektmunka, mely elsősorban a tanulók együttműködési képességét fejleszti, elősegíti egy – egy témával kapcsolatban az elmélyülést, ugyanakkor a széleskörű alapokra támaszkodó ismeretszerzés – átadás folyamatát.
- online platformokon adott feladatok.

Iskolánkban a kötelező tanórákat tanórán kívüli foglalkozások egészítik ki, színesítik.

A következő tanórán kívüli foglalkozásokat biztosítjuk tanulóinknak:

- Egésznapos Iskola: 1 – 4. évfolyamokon
- Napközi foglalkozás: 5- 7. évfolyam
- Tanulószoba: 7 – 8. évfolyam

Szakkörök: az éves Munkaterv szerint

Versenyek:

- helyi, megyei, országos szintű tanulmányi versenyek (Magyar Közlöny szerint),
- kulturális bemutatók, helyi, községi, megyei szintű

Házi bajnokság

Vetélkedők

Gyereknapi

Túrák

Tanulmányi kirándulások

Könyvtár- és múzeumlátogatások

Színházi előadások, mozilátogatás

Jógyakorlatokhoz kötődő és egyéb projektek

Nyitott Iskola modell

Tanoda programhoz kapcsolódás

Témanapok, témahetek

A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt minimális, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és a minimálisan elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

A tanulók magasabb évfolyamra lépésének megállapítása a nevelőtestület jogkörébe tartozik.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet a jogszabályban foglalt keretek között.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, a helyi tantervben megfogalmazottak szerint.

- az intézményvezető felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,

- az intézményvezető engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmánykövetelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 % -át meghaladja – és a nevelőtestület engedélyezi – júniusban, vagy pedig augusztus hónapban osztályozó vizsgáttehet,
- egyéni tanrend szerint tanult
- felnőttoktatás keretében tanult

A tanuló magasabb évfolyamba léphet akkor is, ha a különbözeti vizsga követelményeit sikeresen teljesítette.

A vizsgára a szülő jelentkezeti és felkészíti gyermekét.

A 250 óra felett mulasztott tanulók és egyéni tanrendben tanuló esetében az osztályozó vizsga tantárgyai a helyi tantervben foglaltak az adott évfolyam vonatkozásában.

Az egyéni tanrendben minden olyan tantárgyból vizsgáznia kell, amely számára kötelezően tanulandó, s melynek értékelése alól hatályos felmentése nincsen.

Évfolyamismétlésre kötelezzük mindazokat a diákokat, akik az előírt tanulmányi követelményeket nem teljesítették.

A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK

A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek.

Kriminológiai aspektusok

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

Kisgyermekkorban a szülői kapcsolatokról való kiszakadás, az önállósodás, a kortárs csoportban az egyenrangú kapcsolatok alakítása és tartása jelentenek problémát, konfliktusforrást. Tízéves kor körül megjelennek a felnőtté válás problémái (felnőtt szerep, nemi szerep, identitástudat stb.). Gyakori jelenség, hogy a család nem alakít ki erős köteléket, és megfelelő értékrendet, az iskola pedig nem tudja kellőképpen integrálni a maga rendszerébe, ezért a szabadidő terén más kiscsoport hatása alá kerül, melyek általában az iskolai és családi kultúra értékeivel szemben állnak, és más viselkedési normákat közvetítenek. Deviáns értékeket és magatartásformákat vesznek fel, és próbálnak megvalósítani. Ez többé-kevésbé nyílt konfliktus formájában is megjelenik az iskolában.

A vázolt problémák fokozottan és halmozottan jelentkeznek a családi, anyagi, szociális gondokkal küzdő, hátrányos helyzetű illetve veszélyeztetett tanulók esetében.

A bűnmegelőzés tartalmi elemek

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési

problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál.
- A felmerülő helyzetek, konfliktusok, krízisek minél előbbi és hatékony, mintaértékű kezelése, megoldása.
- Információgyűjtés és - elemzés a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókról.
- Folyamatos figyelemmel kísérésük, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé.
- Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábitószerek) drogokhasználatának negatív hatásairól, következményeiről.
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása.
- Hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében.
- Az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése.
- Esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjainak.
- Jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása.
- A joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése.

A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei

- Mentálhigiéné, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével.
- Szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatósági szervekkel (rendőrség, ügyészség, bíróság).
- Személyiségfejlesztés
- Közösségfejlesztés
- Drámapedagógiai eszközök

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény nevelőtestülete 2023. év augusztus 30. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Alsónemesapáti, 2023. augusztus 30.

Kiss Zsuzsanna
hitelesítő nevelőtestületi tag

Horváth Tímea
hitelesítő nevelőtestületi tag

P.H.

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Alsónemesapáti, 2023. augusztus 30.

Fehér Attila
intézményvezető

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programból eredően a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében a fenntartóra többletkötelezettség nem hárul.

Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: Zalaegerszeg,

.....
Kajári Attila
tankerületi igazgató
fenntartó képviselője

Esélyteremtő Iskola-“Mindenki tehetséges valamiben”

Nemzetiségi és képesség kibontakoztató integrációs felkészítés programja.

“Az iskola nem attól lesz multikulturális, hogy különböző Etnikumú diákok látogatják. Az iskolát mindennapos Gyakorlata, valamint perspektívái, programjai, az Intézményhasználó személyek, tanulók, szülők és tanárok Együtt tehetik a különböző kultúrák iránt érzékennyé. Ha az Iskola egész életét átfogó, kultúra érzékeny szemlélettel Rendelkezik, akkor válhat méltóvá a multikulturális jelzőre.”
Dr. Torgyik Judit (Új Pedagógiai Szemle, 2004/4.).

Képesség kibontakoztató integrációs felkészítés program

A képességkibontakoztató integrációs programunkat (IPR) a 20/2012/(VIII.31.) EMMI rendelet 171-172§ -ban foglalt integrációs felkészítés szabályai alapján készítettük.

A Csertán Sándor Általános Iskola célja olyan közoktatási intézményi hálózat kialakítása, amely hálózati tanulás, hospitáció révén hozzájárul a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált oktatását segítő, minőségbiztosított pedagógiai módszertanok minél szélesebb körben történő alkalmazásához.

Fontos számunkra, hogy mind a pályán lévő pedagógusok, mind a pedagógushallgatók intézményünk gyakorlati tevékenységén keresztül nyerjenek betekintést fejlesztések megvalósításába, amelyek kiemelt szempontként kezelik az esélyegyenlőséget, egyenlő bánásmódot, az IPR alapú fejlesztést a közoktatási intézmények szervezeti és pedagógiai átalakításában.

Célunk, hogy a térségbe, a régióban kialakuljon egy olyan hálózat, amely egymást segítő minőségbiztosított szakmai hálóként összefogja a hátrányos helyzetű/roma tanulókat integráltan oktató, szolgáltató intézményeket, szakmai műhelyeket, pedagógusképzéssel foglalkozó felsőoktatási kutatási és képzési központokat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Feltérképezésre kerül a hátrányos helyzetű tanulók csoportja,
- Biztosítja minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti,
- Tudatosan figyeli és fejleszti a gyermekek interperszonális és csoport-szociális készségeit is,
- A szülő, a család, (mint partner), résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család- iskola- gyerek közötti kommunikáció,
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk,

Megvalósul az oktatás ügyében érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése,
Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk,
Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

Eszközrendszere:

- A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei az integrációs fejlesztést megvalósító pedagógiai rendszert azokkal a szempontokkal egészítik ki, amelyek az együttnevelés pedagógiai esélyeit jelentősen növelik. Az integráció leginkább a differenciálásra alkalmas szervezési módok, kooperatív technikák alkalmazását jelentik. Így az egyes rendszerelemeket is ez a szempont befolyásolja alapvetően.

Fő területei:

- Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek
- Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek.
- Az integrációt elősegítő módszertani elemek alkalmazása.
- Műhelymunka – a tanári együttműködés formáinak kialakítása.
- Kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei.
- Multikulturális tartalmakkal kapcsolatos programok.
- A továbbhaladás feltételeinek biztosítása.

Integrációs pedagógiai rendszerünk tartalmi jellemzői:

- Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek
- Az önálló tanulást segítő fejlesztés:
- Tevékenységközpontú foglalkozások
- Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése:
- Tantárgyi képességfejlesztő programok
- Kommunikációs képességeket fejlesztő programok.
- Szociális kompetenciák fejlesztése:
- Művészeti programok.
- Multikulturális fejlesztő programok.

A felzárkóztatás legfőbb feladatai

- segítségnyújtás a tanulói részképesség zavarok feltárásában,
- az egyéni képességeket figyelembe vevő felzárkóztató program kidolgozása és végrehajtása,
- a tanuláshoz szükséges motivációk megteremtése,
- a szociokulturális hátrányok kompenzálása,
- a kommunikációs és kapcsolatteremtő készség fejlesztése,
- a helyes tanulási módszerek kialakítása,

- a helyes magatartási és viselkedési szokások kialakítása

Tantárgyi képességfejlesztő programok:

- Cigány/Roma népismeret tanórai keretekben.
- Kompetencia-alapú oktatási programcsomag adaptálása
- Differenciált óravezetés
- Kooperatív technikák alkalmazása a tanórákon
- Információs és kommunikációs technológia alkalmazása a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon,
- Egyéni fejlesztési terv készítése a rehabilitációs szakértői bizottság véleménye, illetve első osztályban a DIFER-mérés alapján.
- Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások
- Részvétel az Útravaló ösztöndíjprogramban
- Különböző tanulási technikák tanulói elsajátíttatása
- Lehetőségek függvényében egyes tananyagrészek projekt módszerrel való feldolgozása

A tanítási órákon kívül

- A cigány/romanépismeret kultúra megismerése
- Korrepetálások biztosítása (az iskola anyagi lehetőségeinek függvényében),
- Egyéni foglalkozások biztosítása mentorok, patrónusok, szaktanárok segítségével
- Napközis és tanulószobai foglalkozás biztosítása (az 1-8. évfolyamos tanulóink számára, ha eredményes felkészülésük ezt szükségessé teszi).
- Könyvtári foglalkozások
- Egyéni elbeszélgetések
- Hatékony együttműködés kialakítása a szülőkkel a tanuló segítése érdekében
- Pályázatok, ösztöndíj lehetőségek figyelemmel kísérése, elérése

A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- szoros kapcsolat az óvodával, szakmai és szakszolgálatokkal, Gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése (differenciált és kooperatív munka)
- egyéni fejlesztés, egyéni tanrend
- teljesíthető, reális követelmények támasztása
- napközi, tanulószoba és iskolaotthon
- az osztályközösség segítő erejének mozgósítása
- felzárkóztató foglalkozások
- mentori és patrónusi rendszer
- a nevelők és a tanulók személyes, szeretetteljes kapcsolatai

- tanári együttműködés formái, műhelymunka
- gyermekvédelmi munka
- a közös iskolai és iskolán kívüli programokba a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, elsősorban roma tanulók bevonása
- a családlátogatásokkal a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével.
- A magatartási és beilleszkedési zavarok megelőzése, illetve kezelése érdekében összehangoljuk a szülői ház és iskolánk nevelési elveit. Az iskolában felmerülő tanulókkal kapcsolatos problémákat a szülőkkel és a helyi önkormányzatokkal, a Gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal közösen kívánjuk megoldani.

Az önálló tanulási képességet kialakító programok

- A tanulás tanítása
- Az egyéni „tanulási ösvények” kialakítása:
- Szervezett formában: általános iskolában
- alsó- és felső tagozaton
- tanórán
- tanórán kívüli időben (szakkörökön, könyvtárban, művészeti órákon, napköziben, stb.)

Kommunikációs képességeket fejlesztő programok

- Kialakításánál első lépés a kommunikációs képességek feltérképezése, a hiányosságokra terápia kidolgozása, mely beépül a mindennapi munkánkba.
- drámapedagógiai módszerek alkalmazása,
- témanapok rendezése,
- a tanulók szabad választása alapján az iskolában működő alapfokú művészetoktatásban való részvétel (néptánc, képzőművészet)

Közösségfejlesztő, közösségépítő programok

- A szocializációs és kommunikációs mérésekre alapozva kerülnek kidolgozásra.
Színterei:
- Osztályközösségek (séták, kirándulások, klubdelutánok, stb.),
- Napközi, tanulószoba, iskolaorthon (szabadidős foglalkozások stb.),
- Alsó tagozatosok programjai (színházlátogatás, vetélkedő, sportrendezvények stb.),
- Felső tagozatosok iskolai rendezvényei (kulturális és sportrendezvények, rendhagyó órák, emlékezés napja, színházlátogatás, stb.),
- Projektnapok
- Az iskola szakkörei, művészeti csoportjai és annak bemutatkozása,

- A tanulók szereplési lehetőségei:
- tanulmányi és művészeti versenyek,
- az iskolai és települési, kistérségi ünnepi megemlékezések, kulturális bemutatók stb.
- Iskolai kirándulások, ünnepek, mozi, színházlátogatások, nyári tábor,
- Családi hétvégék.
- Néhány napos erdei iskola nevelő hatásának beépítése a programba.
- Osztályközösségek:
- Tanórán belül alkalmazzuk a közösségépítő játékokat, drámapedagógiát.
- Tanórán kívül: kirándulások, közvetlen környezet szépítése, közösen vállalt munkák nevelő hatását felhasználva, ünnepi előkészületek.
- Szakköri foglalkozások: ahová azonos érdeklődési körű, de különböző képességekkel rendelkező gyermekek járnak (honismereti, képzőművészeti, dráma, informatika, sport)
- Mikro-csoportos konfliktuskezelés eseti jelleggel: szituációs játékok, Persona Doll módszer és egymás érzéseinek, gondolatainak, indítékainak megismerésével.

Mentálhigiénés programok

- A mentálhigiénia – lelki egészségvédelem- feladata az ember idegrendszerét érő terhelések csökkentése a megelőzés módszereivel. Feladata még, annak a jó, harmonikus, kiegyensúlyozott, testi-lelki közérzetnek a megteremtése és biztosítása, mely lehetővé teszi minden ember számára, hogy környezetével és önmagával békében, harmóniában éljen. Ennek a harmóniának az előfeltétele az idegrendszer tartós kiegyensúlyozottsági állapotának elérése.

Az integrációt segítő módszertani elemek

- Differenciálás, egyéni bánásmód-egyéni ütem
- Kooperativitás
- Projektmódszer
- Beszélgető körök
- Hatékony tanulást megismerő technikák
- Műhelymunka - tanári együttműködés formái
- Értékelő megbeszélések
- Problémamegoldó fórumok
- Esetmegbeszélések
- A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei
- A szöveges értékelés rendszere - árnyalt osztályozás
- Egyéni fejlődési napló

Az iskolába való bekerülés előkészítése

- Az óvodából az iskolába való átmenet segítése
- A tanítók számára óriási felelősség a gyermekek tanításának megkezdése, az eredményes nevelő – oktató munka megvalósítása. Az ilyenkor jelentkező feladatok végrehajtása meghatározója a gyermek iskolai indulásának, és további fejlődésének. Ez megkívánja, hogy az iskolára felkészítés utolsó mozzanatait kellő tudatossággal, és a két intézmény feltétlen együttműködésével oldódjanak meg. Arra kell törekednünk, hogy a gyermekek fejlődését maradéktalanul biztosítsuk.

Feladatok:

- A gyermek iskolai életének megkönnyítése, az átmenet biztosítása.
- Szülők meggyőzése, arról hogy az iskola nem „top-manager” képző.
- Együttműködési lehetőségek feltárása.
- Tevékenység:
- Előzetes megbeszélés az óvónő-tanítónő között.
- A tanító részéről megfelelő tankönyvcsalád, tanmenet kiválasztása.
 - Mindig a gyermekcsoport képességeihez igazodjon!
 - A tanmenetekben szereplő feladatok rugalmas kezelése biztosított legyen!
 - Ne legyen túlzottan kötött határidő!
 - Ne csak egy órára tervezzünk, hanem hosszabb időre! (pl. heti tervezés)
 - A tudástartalmat nem kell minden esetben egy tantárgyra lebontani, hanem komplexen kezelni!
- Közös projektek (bármilyen témában Pl. Márton nap, Adventől- Karácsonyig, Iskolanyitogató, gyermeknap) Közös programok (kirándulások, séta, sportnap, Ki mit tud, kézműves délelőtt... stb.)
- Elismert szakemberek véleményének megismertetése a szülőkkel. Előadások az iskolaérettségről, nevelési, pszichológiai módszerekről stb.
- Lehetőség szerint az alsó- tagozatban a csengetési rend rugalmassá tétele.

Heterogén osztályok kialakítása

- Mivel alapító okiratunk szerint évfolyamonként csak egy osztály működhet és a településen is csak egy iskola működik, ez nem jelent külön problémát.

Multikulturális tartalmak és interkulturális nevelés

- Az iskola multi-és interkulturális átalakítása a hátrányos helyzetű elsősorban roma gyerekek iskolai sikerének egyik kulcsmozzanata, mert az iskola része – és jelenleg megerősítője – annak a társadalmi rendszernek, amely előnyöket biztosít a többségi csoport tagjainak. Az iskolában előnyhelyzetet teremt a többségi kultúra felülreprezentáltsága, a társadalmi identitás ezzel járó megerősítése, a többségi kultúra és

nyelv normaként való definiálása, valamint a többségi gyerekek iránti magasabb tanári elvárás. A multikulturális nevelés nem csupán az eltérő rasszok, kultúrák, társadalmi csoportok iránti érzékenységet jelenti, hanem egyfajta paradigmaváltást is, amely magával hozza a különböző gondolkodásmódok értéként való elfogadását, s egyszerűen természetesnek veszi a másságot. A multikulturális oktatás jellemzője az inkluzivitás, magyarul a befogadás, amely mindenki, így a többségi középosztálybeli diák számára is hasznos lehet. Az iskola multikulturális közössége nemcsak az etnikai, kisebbségi sokszínűséget jelenti, hanem a nemi, életkori, különböző vallású és szociális háttérű családok (tanárok, tanítványok egyaránt) közösségét, valamint a különböző fizikai, szellemi képességek, adottságok együttesét is.

- Multikulturális tartalmak megjelenítése
- A multikulturális tartalmak megjelenése az iskolai munkában nagyon fontos, hiszen ennek segítségével gyermekeink könnyebben elfogadják a másságot, ezzel együtt egymással is toleránsabbak lesznek.
- A világ népeinek megismerése projekt formában valósul meg. Különböző történetek feldolgozásával ismerhetik meg gyermekeink a világ sokszínűségét.
- A tananyagon túl a szabadidős tevékenységekben is szerepet kap (napközis kulturális foglalkozások, iskolai rendezvények, kiállítások, bemutatók, stb.), s a művészeti oktatás, hitoktatás tananyagában is helyet kapnak a multikulturális tartalmak.
- Az empátia és bizalom, a kommunikáció a multikulturális projektek és kulturális sokszínűség megjelenik az intézmény pedagógiai gyakorlatában.

Integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

- Mentori rendszer működtetése
 - A mentor az integrációs programban résztvevő tanuló elsőszámú segítője, aki közvetlenül tartja a kapcsolatot a tanulóval foglalkozó valamennyi szakemberrel, illetve a családdal (lehet pedagógus, ifjúságvédelmi felelős, szakszolgálat munkatársa).
 - A mentor önként vállalja ezt a koordinációs munkát:
 - egyéni fejlődési naplóját vezeti, a tanuló teljesítményét folyamatosan tanulmányozza, konzultál a szakemberekkel a gyermek érdekében,
 - tanulás-módszertani segítséget nyújt szükség szerint,
 - szervezi a gyermek szabadidős elfoglaltságát, hétvégi programokat is javasol,
 - a tanuló bizalmas közléseit a gyermek érdekében hasznosítja (jogszerűség megőrzésével),
 - kutatja a gyermek támogatását szolgáló ösztöndíj lehetőségeket,
 - segíti a pályaválasztásban, a motiváltság erősítésében,
 - kezeli a tanuló személyi anyagát, a tanító, fejlesztő pedagógus, pszichológus, a bizottságok szakvéleményeit, kiegészíti azokat rendszeres feljegyzéseivel, a gyermek véleményét tükröző felmérésekkel,

- Elsődlegesen a mentorok az osztályfőnökök személyében kerülnek kiválasztásra.

Együttműködés civil (pl. tanodai) programmal

- Nevelőmunkánk alapját képezi az integrációra törekvés. Iskolánk nyitott. A pedagógusok szívükön viselik a volt tanítványaik sorsát is. Az Apáti Iskoláért Alapítvány tanodai programot működtet. A tanodai program megvalósításával segítséget tudunk nyújtani a volt tanítványainknak is a középiskola sikeres befejezésére. Az elballagott tanulóink gyakran keresnek meg bennünket, hogy segítségünket kérjék. A szülők anyagi helyzete nem teszi lehetővé magántanár fogadását, házi könyvtár kialakítását, számítógép beszerzését, internetezés költségeinek finanszírozását. Naprakészebbé, személyesebbé, egyénibbé válik a nyomon követés. Egyre többen be tudják fejezni a választott középfokú oktatási intézményt.
- Mindez segíti a munkaerőpiacra jutást, a társadalmi integrációt.
- Műhelymunka – a tanári együttműködés formái
- Hospitálásra épülő együttműködés
- Fontos a műhelymunka eredményességéhez:
- Az egyes gyerekek, gyerekcsoportok nevelésében érintettek együttgondolkodása
- Szakmai egyeztetés
- Az előrehaladás szükséges és lehetséges útjainak tisztázása
- A fejlődési irány kijelölése
- Egymástól való tanulás képességének kialakítása
- A hiányok feltárása
- Problémakövetési technikák kidolgozása
- Rendszeres szakmai megújulás
- A műhelymunka formái:
- Hospitálás
- Értékelő megbeszélések
- Esetmegbeszélések
- Problémamegoldó fórum
- A kompetencia alapú értékelési rendszer
- Iskolánk pedagógiai sajátosságai az esélyek teremtését szolgálják. Ezekből egy hangsúlyos elem az értékelésre kialakított koncepciónk, amely nem választható el az iskolában folyó teljes folyamattól. A mi értékelő munkánknak a gyerekbe vetett bizalom az alapja.
- Az értékelés e programban az információk gyűjtésének eszköze, melynek segítségével a pedagógus, a gyermek, a szülő egyaránt felmérheti a gyerek fejlődésének mértékét, és támpontokat kapunk a további tervezéshez, fejlesztéshez.

- Az értékelés céljai:
- A gyerekek fejlődésének nyomon követése és képességeiknek pontos felmérése.
- A pedagógus visszajelzést kapjon munkájáról, megfelelően tervezte-e az elsajátítandó ismereteket az osztály és az egyén számára, ehhez megfelelő módszereket választott-e ki, megfelelő időt és tevékenységeket biztosított-e a készségek gyakorlására.
- Hiteles kép rajzolása gyermeknek, szülőnek pillanatnyi fejlődési állapotról, megismerjék a teendőiket.
- A hiteles értékelés nélkülözhetetlen része az önmagunkról alkotott vélemény (önértékelés) is.
- A gyerekek értékelése a következő szellemben történik:
- Az értékelés a gyerekekért, s elsősorban a gyerekeknek szóljon.
- Alakítsa a helyes önértékelést, segítse az önismeretet.
- A gyerek fejlődéséhez megfelelő gyakorlati tanácsokat adjon.
- A szülők és a gyerekek is részt vegyenek az értékelés folyamatában, a gyerek legyen aktív részese saját fejlődésének.
- Az értékelés ne kritérium – orientált legyen, hanem az egyén fejlődéséhez mért, serkentsen további erőfeszítésre.
- Legyen személyhez szóló, amelyik nem pusztán az állapotot, tényeket rögzíti, hanem a továbblépés lehetőségét is megmutatja.
- Tekintse minél átfogóbban a gyerek személyiségét, figyeljen a tudás- és a teljesítményszinttel nem kifejezhető személyiségvonások fejlődésére is.
- A teljesítmény mérésére többféle eszköz, módszer használata célszerű.
- A gyerek erősségeit, nem pedig gyengéit emeli ki.
- Segítse a pedagógusok és szülők közös gondolkodását a gyerek fejlődése érdekében.
- Az IPR-t segítő és támogató munkacsoportok:
- IPR munkacsoport
- Fejlesztő Munkacsoport
- Szolgáltató Munkacsoport
- Intézményi Környezeti Munkacsoport
- A munkacsoportokat segíthetik támogató mikro-csoportok: átmeneteket segítő mikrocsoporthoz, Óvoda-iskola átmenetet segítő mikrocsoporthoz, pályaorientációs mikrocsoporthoz, módszertani-adaptációs mikrocsoporthoz, óvodai-iskolai IPR-mikrocsoporthoz.

Az egy nemzetiséghez tartozók által benyújtott kérelem kitöltésével kezdeményezhetik a szülők, törvényes képviselők. A kérelmet minden év május 31-ig benyújtani a feladatellátás A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás megszervezését az ugyanazon kötelezettjéhez.

Amennyiben legalább nyolc, azonos nemzetiséghez tartozó szülő azt kezdeményezi, a nemzetiségi iskolai nevelés-oktatást a kérelem ékezésébe követő naptári évben kezdődő nevelési évtől, tanévtől felmenő rendszerben meg kell szervezni, feltéve, hogy legalább nyolc gyermek, tanuló valóban be is iratkozik az iskolába.

A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatást végző iskola a Nemzeti alaptantervben és a Nemzetiség iskolai oktatásának irányelvében foglaltakkal összhangban valósítja meg célkitűzéseit.

A nemzetiségi nevelés-oktatás - a magyarországi köznevelési rendszer részeként - megvalósítja az iskolai nevelés-oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, a nemzetiség nyelvén való tanulást, a nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és -teremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.

A nemzetiségi nevelés-oktatás segíti a nemzetiséghez tartozó tanulót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

Intézményünkben 1997-től a szülői igények alapján magyar nyelvű cigány nemzetiségi nevelés-oktatás folyik.

Hogy egy ilyen iskolában, mint a miénk cigányok és nem cigányok együtt ismerkedjenek meg a cigány kultúra műveltségi anyagával.

Ismerjék meg és a felfedezett értékeik alapján becsüeljék szűkebb környezetük csoportjaik mellett mind a hazánkban, mind Európa más országaiban élő cigány népcsoportok kulturális hagyományait. A cigány és nem cigány tanulók legyenek büszkék egyaránt hagyományos értékeikre, etnikai

kötődésükre, és ezeket a tulajdonságaikat társaikban is tiszteljék.

A célok megvalósítása érdekében, iskolánkban az alábbi területeken folyik a fejlesztés:

Tantárgyi fejlesztés

- Önismeret, szocializációs, kommunikációs fejlesztés
- Egyéni tehetséggondozás
- A cigány népismeret, kultúra és hagyományok megismertetése

A program hatékony elindításának alapfeltétele a településeinken élő roma nemzetiség helyzetének elemzése, az esélykülönbségek megszüntetéséhez szükséges lépések meghatározása volt. Mindenekelőtt tudnunk kellett, honnan, miféle milióból érkezik a gyermek. Fontos, hogy az iskolai felzárkóztató intézkedések ne csak oktatási és nevelési jellegűek legyenek. Ezekkel ugyanis aligha érhető el a lemaradás okainak a felszámolása. Bár a tüneti kezelés nem fölösleges, mégis gondozási program nélkül a felzárkóztató iskolai tevékenység eredménytelen. Ha egyszerűen csak iskolai kérdésként kezeljük a dolgot, akkor többnyire sikertelen, bukásai miatt többször is közösséget váltó, iskolai kötődésekkel nem rendelkező gyerek lesz az eredmény. Pedagógiának megoldást kell találnia a problémákra.

Minden eddigi erőfeszítésünk ellenére tovább nőtt a cigányság és többség iskolázottsága, s ennek megfelelően életesélyei közötti szakadék.

„Esélyt és lehetőséget a gyermekeknek” program

Az Esélyt és lehetőséget a gyermekeknek” pedagógiája arculatának kialakításához elsősorban arra volt szükség, hogy a sikertelenség okait értelmezzük, elemezzük.

Családi szocializáció jellegzetességei

A családi szocializáció kérdésében az óvatos fogalmazásra igen nagy szükség van, hiszen a Magyarországon élő roma csoportok ugyanúgy sokféle módon élnek és nevelnek gyerekeket, mint nem roma társaik. Lehetnek azonban olyan, átlagban nagyobb számban előforduló jellemző vonások, amelyek mentén valamiféle - ha nem is mindenkire, de a többségre alkalmas - következtetések vonhatók le.

A család életének struktúrátlansága miatt az élményeid és idősfogalom nem, vagy alig alakul ki. A szociális tér és az ingerek gazdagsága nyugodt miliót biztosít.

A gyermek minden kívánságát azonnal teljesítik, ugyanakkor önállósodásával együtt felerősödik a családi féltés.

A kényeztetés és a féltés együttes hatására a gyermek életéből kimarad a szeparációs félelem és a dackorszak. Mindez érinti az önkontrollra irányuló képességet.

A serdülőkori sajátosságok

Mindezek hatására eltérőek lehetnek a cigány gyermekek serdülőkori sajátosságai is:

cigány gyermekek elnyújtott gyerekkorát nem a normál serdülőkor követi, hanem a körülbelül 10–13 életév között hirtelen megjelenő „kicsinyített felnőttkor”.

A serdülőkor válságai helyett felnőtt problémái vannak.

A gyermek kreativitása inkább valóságos élethelyzetek megoldásában jellemző.

A cigány gyermekeket nem jellemzi a leválási szorongás, hiányoznak a dackorszakok, iskolai szorongásuk minimális.

Ennek alapján iskolánkban heti 1 órában oktatunk cigány népismeretet, népismeret néven. A tanulók teljesítményét szöveges értékeléssel (kitűnő, jólmegfelelt, megfelelt, felzárkóztatásra szorul) értékeljük, A népismeret órákon túl, legalább heti egy órában kulturális tevékenységeket vagy projekteket (napi, hetes, havi) szerveznek az osztályfőnökök, szaktanárok, napközi nevelők a nemzetiségi nevelésben-oktatásban résztvevők számára.

Javasolt tevékenységformák:

- Információkeresés az interneten – zenei együttesek, táncdialektusok, védőszenetek.
- Könyvtári foglalkozások – olvasóklub, olvasókuckó í ró-olvasó találkozók, mesedélután,
- Filmklub – beszélgetés, vita a megtekintett filmekről,
- Kézműves tevékenységek – kosárfonás, fafaragás, ajándékkészítés a különböző ünnepekre,
- Képzőművészeti tevékenységek.
- Munkatervben meghatározott projektek.
- Kutatómunka – riportok készítése, családfa készítése, cigány hagyományok gyűjtése,
- Irodalmi tevékenységek – mesék feldolgozása, dramatizálása, felkészülés ünnepi műsorokra,
- Közösségépítő foglalkozások – játékok, séták, szórakozás,
- Szülő-gyerek klub – családi nap, közös tánc, főzés, zenélés, daltanulás stb.
- Multikulturális foglalkozások
- Önismeret, szocializációs, kommunikációs fejlesztés
- Egyéni tehetséggondozás
- A cigány népismeret, kultúra és hagyományok megismertetése

A program hatékony elindításának alapfeltétele településeinken élő roma nemzetiség helyzetének elemzése, az esélykülönbségek megszüntetéséhez szükséges lépések meghatározása volt. Mindenekelőtt tudnunk kellett, honnan, miféle milióból érkezik a gyermek. Fontos, hogy az iskolai felzárkóztató intézkedések ne csak oktatási és nevelési jellegűek legyenek. Ezekkel ugyanis aligha érhető el a lemaradás okainak a felszámolása. Bár a tüneti kezelés nem fölösleges, mégis gondozási program nélkül a felzárkóztató iskolai tevékenység eredménytelen. Ha egyszerűen csak iskolai kérdésként kezeljük a dolgot, akkor többnyire sikertelen, bukásai miatt többször is közösséget váltó, iskolai kötődésekkel nem rendelkező gyerek lesz az eredmény. Pedagógiának megoldást kell találnia a problémákra.

Minden eddigi erőfeszítésünk ellenére tovább nőtt a cigányság és többség iskolázottsága, s ennek megfelelően életesélyei közötti szakadék.

„Esélyt és lehetőséget a gyermekeknek” program

Az *„Esélyt és lehetőséget a gyermekeknek”* pedagógiája arculatának kialakításához elsősorban arra

volt szükség, hogy a sikertelenség okait értelmezzük, elemezzük.

3.számú melléklet

A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK INTEGRÁLT ISKOLAI PROGRAMJA 1-8. ÉVFOLYAMON

Az integrált nevelés napjainkban egy még ki nem taposott utat nyit meg számos sajátos nevelési szükségletet mutató gyermek előtt.

Az együttnevelés fontosabb tényezői, feltételei:

Az integráció gyakorlata két félt feltételez, a beilleszkedni akaró gyermeket, ill. családját, és az őt fogadó intézményeket. A folyamat mindkét fél részéről alkalmazkodást, egymáshoz való igazodást igényel. A fogyatékkal élők és a nem fogyatékkal élők együttes fejlesztését, közös tevékenységeiknek az adott lehetőségekhez képest maximális megvalósítását jelenti. Az együttnevelés célja a teljes integráció, melynek keretében a sérült gyermek a teljes időt a többségi iskolában tölti.

Integráció esetén, melyet ma már gyakran inklúzió, vagy befogadás szóval illetnek egy a többségtől kissé eltérő más pedagógusi szemlélettel találkozunk.

A pedagógus:

- Minden gyermekben a rájellemező egyedi sajátosságokat keresi és találja meg.
- A tanulási nehézségeket a tanulási folyamat természetes velejárójaként kezeli.
- Az egyéniesített segítséget minden esetben megadja, ill. minden tanulót a képességei szerint terhel.
- Pedagógiai eszköztára kiterjed a tananyag differenciált feldolgozására
- Tekintetbe veszi az egyéni tanulási stílust és ütemet
- A tanári irányítás mellett, az együttműködő tanulást, azaz a csoportmunkát, valamint az egyéni feladatmegoldásokat is sűrűn érvényesíti.

A gyógypedagógus:

- partnere a pedagógusnak, elsődlegesen nem a gyermek egyéni korrekciója a feladata, hanem a konzultálás, a közös tervezés a többségi pedagógussal.
- a gyermek egyéni fejlesztése során elsősorban nem a soron lévő iskolai feladatok megoldására, hanem készségfejlesztésre koncentrálna.

Az integrált nevelésben-oktatásban szerepet játszó objektív és szubjektív tényezők:

Objektív: pl: a gyógyászati segédeszközök megléte, melyek többnyire nélkülözhetetlenek a mozgáskorlátozott és az érzékszervi fogyatékos gyermekek esetében- hallókészülék, erősítő berendezés, adó-vevő készülék, speciális szék, speciális taneszközök

Mozgáskorlátozott tanuló esetén lényeges az épület hozzáférhetősége, annak belső akadály-mentesítése, rámpa, mosdóhelyiség kiképzése.

Szubjektív: Az integráció sikerességét azonban nem lehet a jól körülírható feltételekhez kötni. Az eredményesség kulcsa legalább annyira szubjektív tényezőktől is függ.

Úgy, mint a fogadó iskola, pedagógus szemlélete; módszerei; segítőkészsége; kreativitása; a szülők

hozzaállása; aktivitása; a gyógypedagógus kellő érzékenysége a probléma iránt; szakmai tudása; illetve magának a gyermeknek a személyiségjegyei.

Az integráció fontos szubjektív tényezői a tanuló szülei, vagy legalább az egyik szülő.

A szülő felelőssége ennél a szervezeti formánál kifejezetten nagy, lényegesen nagyobb, mintha egy speciális intézménybe adta volna tanulni gyermekét.

A gyermek fogyatékosági típusára szakosodott gyógypedagógus jelenléte által válik a spontán integrációból tudatos nevelés. A gyógypedagógus alkalmazására többféle variáció áll fenn- p1. lehet egy speciális intézmény főállású dolgozója, aki rész munkaidőben látja el ez iskolába járó integrált gyermekeket, kórház és konzultál a fogadó pedagógusokkal.

A gyermek személyisége sem elhanyagolható körülmény az integráció összetett folyamatában. Megkönnyíti az együttnevelést a nyitottabb személyiség, a szorgalmasabb gyermek...

Az osztálytársak nagymértékben megkönnyítik, illetve erősen hátráltathatják az integráció folyamatát. Minél fiatalabbak, annál természetesebben fogadják a tőlük valamiben különböző gyermeket. Fontos, hogy megtanulják a sérültekkel való természetes együttélést. Megismerik a segítségnyújtás eszközeit és azok helyes mértékét. A külsőleg feltűnőbb jegyeket nem mutató, gyógyászati segédeszközt nem viselő tanulásban akadályozott gyermek esetében az osztálytársak figyelmét nem kell felhívni a fogyatékosagra, hanem a gyermek erős oldalainak tudatos felhasználásával kell segítenünk az öbeilleszkedését.

A sajátos nevelési igényű tanulóknál a sérültségből eredően jellegzetes különbségek alakulhatnak ki, amelyek megmutatkoznak:

- az esetlegesen sérült pszichés funkciók jellegzetes különbségét létrehozó okok sokszínűségében
- abban, hogy az eltérés minden pszichés funkciót (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, érzelmi, akarati élet, viselkedés, magatartás, cselekvés, attitűdök, ...)érinthet, azonban ennek változatossága tanulóként és funkcióként vizsgálva igen eltérő,
- a fejlődés ütemében és dinamikájában,
- a fejlesztés várható eredményében.

Amint a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvénynek, valamint a köznevelési törvénynek, rendeleteknek tanulmányozása alapján kiderül, a fogyatékkal élő személynek alapvető és alkotmányban biztosított joga van az oktatásra. Az esélyegyenlőségi törvény kimondja, hogy az óvodai nevelésben és az iskolai oktatásban a többi gyermekkel együtt vesz részt a fogyatékkal élő személy, amennyiben ez fejlődése, képességei kibontakoztatása szempontjából előnyös.

Az integrált fejlesztéshez a szakértői vélemény feltétlen szükséges ahhoz, hogy a gyermek iskolánkba felvételt nyerjen. A szakértői véleményt a tanulásban akadályozott enyhe értelmi fogyatékos gyermekekre, és a részképesség kieséssel küzdő gyermekekre vonatkozólag az illetékes megyei tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság adja. A többi fogyatékkal élő gyermek esetében pedig a fogyatékosági típusnak megfelelő országos szakértői és rehabilitációs bizottság adja meg.

Programunk célcsoportja, azok a 6-16 éves korú, sérült, fogyatékos tanulók, akik többségi iskolánkban integráltan tanulnak. A célcsoport várható, vélelmezhető elvárásainak igyekeztünk megfelelni akkor, amikor programunk és tevékenységeink egyik céljaként megjelöltük, hogy minél több gyermeket nevelhessünk normál általános iskolában.

A tantervünket a NAT alapján megfogalmazott Fogyatékos tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelvével összhangban alkottuk meg, de bizonyos esetekben meghaladva azt.

A programunk megvalósítása sokoldalúan képzett, lehetőleg gyógypedagógiai attitűddel rendelkező nevelőket, pedagógusokat feltételez.

1.1. A PEDAGÓGIAI RENDSZER BEMUTATÁSA

A rendszer röviden tartalmazza a Pedagógiai Program tantervhez szorosan kapcsolható részleteit.

A bemutatás rendszere:

- Céljaink.
- A pedagógiai rendszert bemutató táblázat.

1.1.1. Céljaink

Integráló programunk célja: sikeres és boldog ember nevelése.

Sikeresnek azt az embert tartjuk, aki saját szocializációs programját eredményesen folytatja. Az eredményes programfolytatásnak sok feltétele van, ebből mi kettőt emelünk ki. Úgy gondoljuk, hogy aki jól és eredményesen kommunikál, eredményesen és jól old meg problémáikat, az tudja sikerre vinni programját és szerezheti meg hitelességét.

- Célunk tehát a jól és eredményesen kommunikáló gyermek, aki felismeri, elemzi és megoldja problémáit, aki ismeri és alkalmazza a problémamegoldás menetét.
- Aki szeret beszélni, írni, olvasni, számolni, énekelni, táncolni, rajzolni, agyagozni, szavalni, színjátszani, stb.
- Olyan gyermekeket nevelünk, akiknek céljaik vannak, képesek a céljaik megvalósítására. A megvalósítás során Segítséget tudnak kérni, eszközöket és ismerethordozókat tudnak használni.
 - Boldognak azt az embert tartjuk, aki örömmel éli egyedi életét, testi és lelki egészében.
 - Célunk tehát, hogy a gyermek az iskolában jól érezze magát. Ennek érdekében programunk célja a biztonság, a nyugalom, az elismertség megteremtése. A személyes jó érzés feltétele a testi egészség is, így célunk az egészséges, tiszta, barátságos és gyermekközpontú környezet megteremtése. A testi egészség megvalósulása érdekében célul tűzzük ki a rendszeres testmozgás lehetőségének megteremtését. Célunk, hogy iskolánkban együttműködésen, célorientáltságon alapuló toleráns tanulói viszonyok legyenek.
 - Szocializációnak azt a mintakövetést tartjuk, amely szűkebb és tágabb környezetben eredményes életvezetést tesz lehetővé. Célunk tehát, az eredményes életvezetés begyakoroltatása.
 - Célunk olyan minták közvetítése, olyan részcélok kitűzése itt és a programban, és aktuálisan, amelyek a valóság, a környezet, a társak, a szülők, és a szűkebb környezet elvárásait is magukba építik. Célunk, hogy céljaink, mintáink és elvárásaink konkrétak, nyomomon követhetőek legyenek.

- Az iskola felelőssége Szakmai alapidokumentum alapján folytatott tevékenységeiben valósul meg. Külön szolgáltatásként, a szülővel együttműködve, az iskolai időtávon túl is segítünk, illetve folytatunk pedagógiai tevékenységet.

E célok alapszolgáltatások és kiegészítő szolgáltatásokon keresztül a műveltség közvetítésével, a tanulók, pedagógusok és szülők aktív és kölcsönös érdekein és megbecsülésükön keresztüli kapcsolattal érhető el.

Az alapszolgáltatásokat a tantervek tartalmazzák. A kiegészítő szolgáltatások pedagógiai célú rehabilitációs, habilitációs nevelés, a fogyatékból eredő hátrányok csökkentését célzó programok a helyi tanterv részét képezik. Iskolánk kiemelten kezeli a cigány tanulók fejlesztését is.

1.1.2. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának pedagógiai lehetőségei, rendszere

Az 1-4. évfolyamon direkt irányítású képességfejlesztés az önálló tanulás képességének kialakítása érdekében kézműves, művészeti, mozgás, sport jellegű foglalkozásokon.	Tanulási és magatartási zavarok kialakulásának megelőzése. Tanulók önálló kreatív tevékenységére épülő foglalkozások szervezése. Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés.
Az 5-8 évfolyamon önálló választású szabadidő szervezése, az egyéni fejlődés megvalósításához a tanulási utak biztosítása, önmegvalósításban a készségek, képességek fejlesztése technikai művészeti-, ismeretszerző-, mozgás-, sport-, mentálhigiénés-, környezetvédelmi-, játék tevékenységekben.	Tanulási és magatartási zavarok kialakulásának megelőzése. Tanulók önálló kreatív tevékenységére épülő foglalkozások szervezése. Kommunikációs képességfejlesztés. Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés.
Alapszolgáltatásként lehetőséget nyújt az egyéni tanulás megvalósításához,	Tanulók önálló kreatív tevékenységére épülő foglalkozás. Tantárgyi képesség fejlesztő program. Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés. Közösségfejlesztő, közösségépítő programok.
5-8. évfolyamon a szociális kompetenciák fejlesztése	Tanulási és magatartási zavarok kialakulásának megelőzése. Kommunikációs képességfejlesztés.
Az első évfolyam első félévében az óvoda —iskola átmenetet segítő, intenzív iskolára előkészítés, a hátrányok leküzdése érdekében.	Önálló tanulási képességet kialakítása. Tanulók önálló kreatív tevékenységére épülő foglalkozások vezetése.
Az iskolánkba érkező tanulók felzárkóztatása a tanulási technikák és az iskola rendszerének megismertetésével.	Önálló tanulási képességek kialakítása. Tanulók önálló kreatív tevékenységére épülő foglalkozás programja.

<p>A délutáni foglalkozások programjának tematikus tervei, és a hozzájuk kapcsolható képességfejlesztő terápiák, eszközök.</p>	<p>Tanulási és magatartási zavarok kialakulásának megelőzése. Tanulók önálló kreatív tevékenységére épülő foglalkozás. Mentálhigiénés programok. Előítéletek kezelését megelőző program.</p> <p>Művészeti körök.</p> <p>Multikulturális tartalmak megjelenése.</p>
<p>Gondolkodási területen a műveletek, képességek, készségek feltérképezése. A gondolkodási képességek fejlődésének nyomon követése. A fejlődéseredményének megítélése és a fejlesztés irányánakkijelölése évente.</p>	<p>Fejlesztési tervben, naplóban rögzítve.</p>
<p>A gyermek szociális körülményeinek feltérképezése.</p> <p>Az ismeretek feltérképezése az Egyéni, a Család, az Iskola és a Társadalom témakörében.</p> <p>A szociális képességek megnyilvánulásainak nyomon követése.</p> <p>A fejlődés eredményének megítélése és a fejlesztés irányának kijelölése évente.</p>	<p>Fejlesztési tervben, naplóban rögzítve.</p>
<p>A beszéd, az olvasás és írás területén a készségek feltérképezése. A kommunikációs képességek fejlődésének nyomon követése. A fejlődéseredményének megítélése és a fejlesztés irányánakkijelölése évente.</p>	<p>Kommunikációs képességfejlesztés.</p> <p>Egyéni fejlesztési terv.</p>
<p>A kommunikációs képességek mérésére, a továbbhaladás feltételeinek teljesülése.</p>	<p>Egyéni fejlesztési terv.</p>
<p>A matematikai képességek mérésére, a továbbhaladás feltételeinek teljesülése.</p>	<p>Egyéni fejlesztési terv.</p>
<p>A gyermek választásának nyomon követése a délutáni képességfejlesztő programokból a korrekciós javaslatokkal összevetve.</p>	<p>Egyéni fejlesztési terv.</p>
<p>Az egyéni tanulás kibontakozásához kívánatos módszertani eszköztár és kultúra.</p> <p>Az intézményi infrastruktúra leírása, és a tanulási utak nyomon követésének intézményes rendszere.</p>	<p>Tanulási és magatartási zavarok kialakulásának megelőzése.</p>
<p>Az intézmény és partnerei (Pl. Szakértői Bizottság, társintézmények, fenntartó, önkormányzatok, ...) közötti kapcsolattartás.</p>	<p>Problémamegoldó fórumok.</p>

A gyermekek alkotásai különböző témákban.	
Gyerekeknek szervezett erdei- és nyári táborok, más közösségfejlesztő programok.	

A Program intézményi szintű bevalásának értékelése

A tanulói teljesítményeket külső szakértőkkel kontrollhelyzetekben vizsgálhatjuk meg és összehasonlító elemzés eredményeképpen a fejlesztési tervek és tantervi egységek tartalmait szükség szerint, módosítjuk.

1.1.3. A tanulók értékelése:

A tanulók értékelésének rendszerét összefoglaló táblázat:

MIT?	MIKOR?	MILYEN MÓDON? HOL?	KI?
Tanuló fejlődése			
Követelményeink Megvalósulását (értékek-tudások)	Félévente	Elektronikus naplóban.	A gyermek vállalását és értékelését a nevelőtestületi tagok.
Tantárgyi tudást	Rendszeresen	Szövegesen, illetve számszerűsítve az elektronikus naplóban.	Tantárgyat gondozó.
Tantárgyi tudást	Félévente	Szövegesen, illetve számszerűsítve az elektronikus naplóban és bizonyítványban. Egyénre szabott felmérők alapján.	Tantárgyat gondozó.

Magatartás — szorgalom	Félévente	Szövegesen, illetve számszerűsítve az elektronikus naplóban és bizonyítványban.	Nevelőtestületi tagok.
Programokon részvétel	Folyamatosan	Szövegesen, szóban	Programot szervezők.
Diagnosztikus jellegű, a célzott pedagógiai együttműködést segítő értékelések			
Kommunikáció, Problémamegoldó gondolkodás és szocializációfejlődés.	Év elején és év végén is.	elektronikus naplóban, és értékelési anyagokban.	A fejlődési vizsgálatot felvevő.
Egyéni készségfejlődés.	Félévente.	Egyéni Fejlesztési Terv.	Tantárgyat gondozó, csoport.
Egyéb diagnosztikus értékelések.	Aktuálisan.		Szakember.

1.2. Célok és elvárások a sajátos nevelési igényű gyermekek (tanulásban akadályozottak) iskolai oktatásában - egy-egy tantárgy esetében- kiemelés

ANYANYELV 1-8. ÉVFOLYAM

Típus: integrált tantárgy

Jellemzők, alapelvek:

Az anyanyelv tantárgy tartalmazza a fogalmazási ismeretek, az irodalmi kifejezésformák (5-8.), az irodalomolvasás (5-8.), írás, az íráshasználat (1-4.), a kommunikáció (1-8.), a magyar nyelv (1-4.), memoriter (5-8.) nyelvismeret (5-6.), nyelvtani ismeretek (5-8.), olvasás, szövegértés (1-4.), szerzők és művek (1-8.), szövegértés, szövegalkotás (5-6.), véleményalkotás és értékelés (7-8.): én és társaim, a család, az iskola, a lakóhely témaköröket.

Az anyanyelv tantárgy központi, illetve alapozó funkciót tölt be a programban, folytatja az anyanyelv elsajátításának azt a folyamatát, amely a családban kialakult. Növendékeink többségének az iskoláztatás kezdetén tapasztalható nyelvi hátrányaik azonban elsősorban nem a kétnyelvűségből (roma gyermekek esetében), hanem inkább a hátrányos szociális helyzetükből erednek, életmódjukból következően gyakorlati intelligenciájuk kevésbé tart igényt az írásbeli kifejezésformákra. Az anyanyelvtanítás beszéd centrikus, ezért a leíró vagy klasszikus grammatika és más nyelvi jelenségek elkülönített oktatása helyett a nyelvhasználati képesség gyakorlati fejlesztését tekinti elsődleges feladatnak.

A nyelvhasználat elsajátításának folyamatában az olvasás, az írás, az irodalom, a fogalmazás, a nyelvtan nem különálló tantárgyak, hanem az anyanyelvtanítás belső mozzanatai, nyelvi tevékenységek a kommunikációban.

A tantárgy tartalmai, mint alapvető társadalmi tevékenységek, mint gondolkodás- és viselkedésformák jelennek meg, az érvényesül, hogy a nyelvelsajátítás lényegi módja az a folyamat, amelyben az ember arra kényszerül, hogy nyelvileg fogalmazza meg a valóságra vonatkozó ítéleteit.

Alapvetően fontos szemléleti és módszertani alapelv, hogy a tananyag, a tanítási tartalom - eszköz a tantárgy nevelési feladatainak megoldásában és a gyermekek képességfejlesztési folyamatában.

Az anyanyelvtanításban csak az a fejlesztő tevékenység hozhatja a kívánt eredményt, amely az egyén tudásának és sajátosságainak figyelembe vétele mellett, a beszédnek, mint összetett folyamatnak a fejlesztésére irányul, s a nyelvet kifejező, informáló funkcióinak megfelelően, elemi formáiban (közlés, megbeszélés, rábeszélés) és alaptípusaiban: szóbeli és írásbeli kifejezésben gyakoroltatja, alkalmaztatja.

Cél, feladat:

A nyelvhasználat fejlesztésével hozzájárulni a tanulók személyiségének, az én- és világképének kialakulásához, Segítséget nyújtani szükségleteik megfogalmazásában és kielégítéséhez, érzelmviláguk gazdagításával.

Elsajátíttatni a kommunikációs helyzeteknek megfelelő szövegalkotást, magatartási, társalgási és udvariassági formákat. Megteremteni az írásbeli nyelvhasználat alkalmazásának lehetőségeit. Megismertetni a gyermekekkel nemzeti kultúránk hagyományait.

Követelmény

A tantárgy általános követelménye a társadalmi cselekvőképesség kialakításának érdekében: a tanulók a problémahelyzetnek, illetve a tevékenységnek megfelelően tudják használni kommunikációs eszközeiket; megismerjék anyanyelvünk szerkezeti egységeit; képesek legyenek az olvasást és írás eszközként használni; kialakuljanak a társas együttműködéshez szükséges kommunikációs készségeik, képességeik.

Valóságismereti tartalmak	Mindennapi élet szinterei, tér és időviszonyai
	Mindennapi élet szinterein túlmutató tér és időviszonyok
	Valóságos anyagi rendszerek
	Elképzelte eszmei rendszerek
Irodalom	Líra
	Epika
Grammatikai Tudatosítás szintjei	Hangok hangcsoportok
	Szóelemek, szavak
	Új szószerkezetek
	Mondatok
	Szöveg
Nyelvhasználati Képességek fejlesztése	Szóban
	Olvasásban

	Szövegértés
	Írásban
	Szövegalkotás
Kommunikáció viselkedéstanulás	Nem szóbeli jelek, jelzések
	Kommunikációs gyakorlatok
	Viselkedéstanulás
	Magánéleti megszólalás
	Ügyintézői megszólalás
	Közéleti megszólalás
Önművelés	Könyv és könyvtárhasználat
	Sajtóismeret
	Dokumentumismeret
	Ismerethordozó médiák használata
	Intézmények
	Szórakozás, hobby
	Szabadidő, művelődés forrásai

A tananyag szerkezete, a komponensek jellege indokoltá, szükségszerűvé teszi, hogy egy-egy tanítási órán több komponens tartalmaival foglalkozzunk, ezért a tananyag felsorolásokban célszerű a projekt típusú tervezésben gondolkodni.

Az altémák óraszámainak elosztása a tanulók fejlettségi szintjének, igényeinek folyamatos nyomon követése mellett a pedagógus döntési hatásköre, az ajánlatként megadott mennyiségek inkább arányokra mutató javaslatok.

Értékelés:

Az értékelés minden évfolyamon a tanítási tartalomhoz és a követelményekhez igazodva fogalmazódik meg.

Fejlesztési feladatok:

Az anyanyelv tantárgy felépítésével, tananyag kiválasztásával, a tananyag elrendezésével figyelembe veszi az enyhén értelmi fogyatékosnak minősített tanulók beszédének, nyelvi kifejezőképességének sajátosságait és az egyéni különbségeket.

Az 1-4. évfolyamon az egyéni fejlesztési tervek készítésénél döntően az eredményes írás -' olvasástanításra helyeződik a hangsúly, ezzel összefüggésben az írás - olvasás tanításához szükséges feltételrendszer biztosítása kiemelt feladat.

A figyelemfejlesztés, az analízis - szintézis műveletei, az optikai, az akusztikai észlelés fejlesztése mellett a cselekedtetéssel megvalósuló további területek — tapintás, kinézis, tér-és időészlelés, az absztrakcióhoz elegendő gyakorlati tapasztalás megszerzése jelentik a folyamatos gyakorlás tartalmait. A beszédtechnikai, logopédiai gyakorlatok alkalmazása a nyelvhasználati képesség fejlesztése szóban témánál egyaránt azt szolgálja, hogy a tanulók mind többször jussanak olyan technikák gyakorlásához, melyek segítik a helyes beszéd kialakulását. A diszlexia prevenció írás-olvasás tanítási módszer alkalmazásának lehetősége alapvetően habilitációs és rehabilitációs célú.

Továbbhaladás feltételei a nyolcadik évfolyamról:

A közlés tartalmához és a közlő szándékához igazodó mondatfonetikai eszközöket alkalmazza. Képes a szóbeli, írásbeli szövegalkotásban véleményének megfogalmazására a tárgyyszerű, az önálló vélemény kialakítására a magán-, az ügyintézői-, a közéleti kommunikációban egyaránt. Aktívan részt vesz a kisközösségi kommunikációban, az iskolai közösségben a megfelelő kommunikációs műfajt használni.

Képes a családi konfliktushelyzetet oldani, Segítséget kérni. Tiszteletben tartja mások véleményét. Tudja ismertetni a népszokásokat. Tiszteli a népi hagyományokat a hétköznapi és az ünnepek szokásaiban egyaránt. Aktív a közös dramatikus játékokban és az azokat elemző megbeszéléseken. Szituációs gyakorlatokban, kreatív feladatokban ügyel a pontos szövegmondásra, él a mimika, agesztus eszközeivel. Rendelkezik a kreatív szövegalkotáshoz szükséges ismeretekkel, készségekkel. A szövegalkotásban törekszik a választékos kifejezési formák használatára.

Képes felkészülés után különböző műfajú és tartalmú szöveg kifejező, értelmező olvasására, képes verset és prózát bemutatni, felolvasni. Felismeri az adott művek műfaját, az alapvető stílusjegyeket, költői eszközöket, szerkezeti elemeket, az alkotások erkölcsi társadalmi üzeneteit. A verses szövegek előadásában érzékelhető a vers ritmikussága, a szöveg mondásakor törekszik a metakommunikációs eszközök használatára. Tud beszélgetni egy-egy irodalmi alkotásról, a művek tartalmát ismerteti. El tudja mesélni az olvasott művek cselekményét, jellemzi a szereplőket. Tud önállóan, 7-10 mondatban olvasmányairól, irodalmi, film és színházi élményeiről szóbeli és írásbeli ismertetést tartani. Képes szövegűen elmondani a kijelölt műveket. Ismeri a magyar irodalom kiemelkedő alakjait, ismeri 5- 6 irodalmi nagyságunk, nagy költőink munkásságát, tud adatokat gyűjteni róluk. Ismeri legalább egy nemzetiségi irodalmár portréját is.

Tudja a szavakat jelentéstartalmuk, alakjuk, szerkezetük szerint csoportosítani. Felismeri nyelvi szövegben a tanult hangtani, szó- és alaktani, mondattani jelenségeket. A tanult nyelvtani, nyelvhelyességi ismereteinek alkalmazására törekszik. Használja a helyesírási segédkönyveket.

Ismeri a tömegkommunikáció szerepét, a különféle műfajok és eszközeik hatását. Képes a könyvtár és múzeum látogatás során önállóan szerzett ismereteit felhasználni. Ismeri települése nevezetességeit. Rendelkezik megfelelő írásmóddal, írástempóval. 7-8 mondatban az olvasott műről szóban és írásban beszámolót készíteni. Írásbeli munkái rendezettek, pontosak. Tájékozott az alapvető kommunikációs helyzetekben és műfajokban, felismeri a tömegkommunikáció szerepét és hatását.

Tudja, hogyan kell tiszteletet adni az ünnepi alkalmakon. Felsorolja legfontosabb nemzeti jelképeinket és tiszteli azokat.

MATEMATIKA 1-8. ÉVFOLYAM

Típus: integrált tantárgy

Jellemzők, alapelvek:

A Matematika és az Informatika műveltségterületeit magában foglaló integrált tantárgy. A matematika tanulása során elsajátíthatók és gyakorolhatók a gondolkodási műveletek, továbbá a funkcionális képességek (érzékelés, észlelés, felidézés, emlékezet, figyelem, képzelet) melyek folyamatosan fejlődnek és a gondolkodási műveletek szolgálatába állíthatók. Speciális vonása a matematika tantárgynak, hogy segíti a rendszerezési képességek kialakulását, mely képesség alapfeltétele a kombinatív, a logikai és a bizonyítási képességeknek.

Tantervünket meghatározó sajátosság, hogy a matematika a környező világ mennyiségi és tér- és időbeli viszonyait fedeztetni fel, ismerteti meg és teszi képessé a tanulókat arra, hogy a tapasztalások útján megszerzett matematikai tudásukat praktikusán fel tudják használni a mindennapi életben és a többi tantárgy tanulása során.

A többi tantárggyal való kapcsolat:

Anyanyelv: Fontos Szerepet kap a szóbeli és írásbeli kommunikáció, az anyanyelv helyes használata és a szövegértő olvasás, szövegértelmezés.

Testi nevelés: testmagasság, testtömeg, teljesítmények mérése, összehasonlítása.

Társadalomismeret: időbeli és térbeli tájékozódás.

Természetismeret: alaprajzok, térképek használata, térbeli tájékozódás. Hőmérsékletmérés. Napszakok, évszakok.

Fontos a konkrét cselekvéssel összekapcsolt tapasztalatszerzés, ezért a tanulás - tanítás folyamatában feltétlenül meg kell tartanunk minden Új ismeret tanításánál a szemléltetés valamennyi fokozatát: cselekvő szemléltetés, tárgyszemléltetés, szemléltetőeszköz, rajz, kép, megnevezett számok, elvont számok és végül a tanultak gyakorlati alkalmazása.

A tantárgy elsősorban a saját tapasztalataikra alapozottan, a differenciált egyéni fejlesztést szem előtt tartva, az egyéni szükségletekhez igazítva fejleszti és javítja a tanulók gondolkodását, segíti a matematikai szemléletmód formálását, a helyes tanulási szokások kialakítását.

A mindennapi élethelyzetekben előforduló matematikai feladatok önálló megoldásával segíti a társadalmi beilleszkedést, biztosítja az aktív részvételt a termelőmunkában, és lehetővé teszi a továbbképzési igény egyszerűbb szintű kielégítését.

A tananyag felépítése spirális - teraszos. Ezért az egyes évfolyamok számára előírt részletes tartalom felsorolásában látszólag nagy az átfedés. Ugyanakkor évről-évre egyre bővebb számkörben, mélyülő ismeretanyagra épül a tevékenység. A feladatok összetettebbek, a felismert összefüggések mélyebbek, általánosabbak.

Ezen túl a tantervi struktúra lehetővé teszi a tantárgy tanulásának eredményességét befolyásoló nehézségek egyéni figyelembevételét. A tanterv lehetőséget biztosít arra, hogy a matematikai gondolkodás zavaraival küzdő, részképesség zavart is mutató enyhén értelmi fogyatékos tanulókegyéni fejlesztési tervben meghatározott differenciált fejlesztéssel, a képességüknek megfelelő számfogalmi körben teljesítve a követelményeket továbbhaladjanak.

Az éves óraszám, a heti óraszám meghatározott, a főtémák közül a Számtan-algebra és a Geometria az összórászám nagyobb részében szerepel, a kevesebb órásszámmal megadott többi főtéma segíti a témák összeszövését, az ismeretek rendszerezését, az egységes matematikai szemlélet kialakítását. Egy-egy órán a tevékenységek egymásra épülnek, a témák arányait meghatározza az óra célja, a tanulók fejlettsége és előző ismereteik.

Cél, feladat:

A környező világ mennyiségi és térbeli viszonyainak felfedeztetése és megismerttetése; azon képességek fejlesztése, amelyek segítségével képesek lesznek a tanulók a tapasztalások útján megszerzett matematikai tudásuk praktikus felhasználására a mindennapi életben.

Követelmény

Legyenek képesek életkoruknak és képességeiknek megfelelő szinten és módon megoldást találni a mindennapi élethelyzetek matematikai problémáira.

A Matematika tantárgy témakörei és altémái:

Téma	Altéma
Gondolkodási módszerek alapozása	Osztályozás,
	Rendezés
	Sejtések, állítások igazolása
	Kombinatorikus gondolkodás
Számtan algebra	Számfogalom
	Műveletek
	Szöveges feladatok
	Pénzhasználat
Összefüggések függvények sorozatok	Összefüggések
	Függvények
	Sorozatok
Geometria mérések	Konstrukciók
	Alakzatok tulajdonságai
	Transzformációk
	Tájékozódás
	Mérés, tapasztalatszerzés
	Összefüggések a mennyiségek körében
	Mértékegységek

Statisztika, valószínűség	Adatgyűjtés, adatelemzés
	Valószínűségi játékok

Értékelés:

Az osztályozás mellett nagy hangsúlyt fektetünk a szöveges értékelésre.

Az értékelésben nagyobb Szerepet kap a gyermek folyamatos megfigyelése és a szóbeli értékelés, megerősítés. A szóbeli feleletek, és a tevékenységek értékelése mellett kisebb szerep jut a feladatlapoknak, melyek a teljesítményt és tudást mérik. A tanulmányi előmenetelének értékelésében meghatározó az önmagához mért fejlődés, melynek aktív résztvevője a gyermek maga is, saját munkájáról alkotott véleményével.

Fejlesztési feladatok

A tantárgy keretén belül az egyéni fejlesztési tervekben kijelölt stratégia alapján történik az alábbi fejlesztési területek alapján.

Tájékozódás: testen, térben, síkban, időben és a világ mennyiségi viszonyaiban.

Megismerés: tapasztalatszerzés, ismerethordozók használata, ismeretek rendszerezése, gondolkodás, emlékezés, képzelet.

Ismeretek alkalmazása. Az információk mozgósítása, felhasználása analóg helyzetekben, alkalmazása döntésekben, utasítások végrehajtásában. Az új tapasztalatok rendezése fogalmi rendszerekhez.

Problémakezelés és megoldás. Megfelelő rendszerek megtalálása, kiválasztása, alkalmazása.

Alkotás és kreativitás: alkotás öntevékenyen, Saját tervek Szerint; alkotások adott feltételeknek megfelelően; átstrukturálás.

Akarati, érzelmi, önfejlesztő képességek és együttéléssel kapcsolatos értékek fejlesztése: kommunikáció, együttműködés, motiváltság, önismeret, önértékelés, reflektálás, önszabályozás.

A tanítási órák során a folyamatos fejlesztés feladatai:

Számemlékezet.

Számfogalom elmélyítés, megerősítés.

Számfogalom kialakításához:

- számlálás,
- mennyiségi egyeztetés,
- matematikai relációs szókinccs értelmezése, használata, gyakorlata,
- mennyiség- számnév- számjegy-egyeztetés,
- globális mennyiség- felismerés.

A matematikai jelrendszer használatának beépítése a mindennapok sorába.

Szöveg megértés fejlesztése, a szöveges feladatok cselekvéses, majd képek segítségével való megoldása a számolási műveletek megfogalmazásával, művelet elvégzésével; a gondolatmenet kiépítése.

A matematika tanulásához szükséges nyelvi logikai szerkezetek fokozatos megismerése. Motiváció felkeltése; önfegyelmre, kitartásra nevelés, feladattartás fejlesztése.

1.3. Az Integrált nevelés-közösségi élet, szocializáció - Jellemzők, alapelvek:

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében különös jelentősége van a közösség hatásának. A tanulók tanórai, iskolai cselekvéseinek teljesítményeire reagál, a személyiség alakulását nyomon követve szintetizálja a nevelési folyamatot, formálja a pozitív attitűdöt.

A közös órákon a gyermekek megismerkednek iskolájuk rendszerével és a rendszerből fakadó lehetőségeikkel.

A tizenéves gyermekeknél életkori sajátosságokból kiindulva a személyiség fejlődésében, alakulásában, megnyilvánulásában bizonyos elvárásokat fogalmazhatnak meg a közös órán résztvevők, amelyet viszonyítási alapként kezelhetnek a gyermek személyiségfejlődésének megítélésében.

Olyan „rituálé”, tematikus szokásrendszer kialakítása, amellyel az osztály sajátos karaktert ad a közösségének, sajátos értékrendje alapján. Megjelenik az osztálynév, a keretjáték, a szerződés, osztálygazdálkodás, a szülői kapcsolatok sajátos rendszere.

A közös délutáni óra terápiás jellege hangsúlyozott, egyéni szükséglethez illeszkedő módszerek, tartalmak segítik elő a szocializációt.

Cél, feladat:

A közösségi programok, játék vagy kerettörténet során fejleszteni a tanulók társas, egyéni és iskolai kapcsolatát, a közösen kialakított magatartási és viselkedési szokások elsajátítását, a szabálytudat erősítését.

Az egyéni szükségletek mentén építkezve az énkép, az önértékelés alakítása, az érzelmi egyensúly, a jó iránti fogékonyság megteremtése.

A konkrét tapasztalatok és élmények feldolgozásával, értelmezésével fejleszteni a szociabilitást, a testi - lelki harmóniát és iskolánk alapértékeinek közvetítését.

Elvárás:

Fejlődjön az önismeret, a reális önértékelés, az akaraterő.

Alakuljon ki az eredményes alkalmazkodás képessége a társas kapcsolatokban.

Váljanak bensővé a szokások, a normák szociális helyzetekben.

Fejlődjön a társas kapcsolatra való alkalmasság, a szociális érzület.

Ismerje fel a család, a barát, a társ értékeit, legyen képes az elfogadásra és a befogadásra.

Alakuljon őszinte, becsületes magatartása.

Legyen képes az emberi élet megbecsülésére, óvja meg testi, lelki egészségét.

Legyen képes a felelősség, a kötelesség, az udvariasság művelésére, fogadja el a másságot.

Legyen képes a környezet értékeinek megbecsülésére.

Alakuljon ki kulturált vitakészsége, és ismerjen meg konfliktuskezelési technikákat.

Fejlesztési feladatok:

Tudatosítsa az értékek védelmével kapcsolatos felelősséget, keresse a közvetlen környezet humánértékeit.

Gyűjtsön tapasztalatokat a serdülőkor testi - lelki változásairól vitassa meg a saját élményeket, véleményeket.

Alakítson ki riportok, filmek, cikkek, tanulmányok értelmezésével, megvitatásával - saját élmény eseti bekapcsolásával - pontos képzetet és viszonyulást az élvezeti szerek veszélyeiről, a deviáns magatartás következményeiről.

Készítse fel a tanulókat a pályaválasztásra, a reális életcélok megfogalmazására.

Gyűjtsön tapasztalatokat a munka világáról, a szakmákról.

Feladat továbbá a vonzódások, lehetőségek mérlegelése - szakmatanulási lehetőségek a képességnek megfelelően - a képességfejlesztés útjainak, módjainak számbavétele az életcélok elérése érdekében.

Iskolai konfliktusok rendszerszerű megoldása, az iskolai követelmények szerinti normatartás.

1.4. Témakörök, tartalmak, tevékenységek

TÁRSAS KAPCSOLATOK, KONFLIKTUSKEZELÉS

Tartalom, tevékenység:

A kamaszkori konfliktusok leggyakoribb helyzeteinek feldolgozása; konfliktus a családban: szülőkkel, nagyszülőkkel, testvérekkel, iskolában.

Kortárs csoportok: konfliktusok a csoporton belül, csoporthelyzet, alkalmazkodás, tűrőképesség, peremhelyzet.

Deviáns csoportok veszélye az egyéni életútra.

ÖNISMERET, TESTI - LELKI EGÉSZSÉG

Tartalom, tevékenység:

Önmaga változásának, alakulásának leírása. Elképzelések, vágyak, tervek a felnőtt szerepekről, a felnőttkori önmaga megvalósításáról. Nyitottság, zárkózottság. Lelki bántalmak, sérelmek veszélyei - kamaszkori öngyilkosság.

A rendszertelen táplálkozás következményei. Étrend, napirend összeállítása.

Sportolási lehetőségek felkutatása.

A mozgás, a sportolás fontossága - élvezeti szerek elutasítása. A helyes életvezetés.

AZ EMBERI TERMÉSZET

Tartalom, tevékenység:

A normák. Az illendőség, az igazságosság. Jó és rossz. Választás és döntés. A hiba és a bűn. A lelkiismeret, az erkölcs. Őszinteség és hazugság. Rokonszenv, ellenszenv.

Az erkölccsel, az emberi természettel kapcsolatos film megtekintése, megbeszélése, elemzés, vita, érvelés.

PÁLYAKÉP, PÁLYATÜKÖR, PÁLYAVÁLASZTÁS

Tartalom, tevékenység:

Felkészülés a pályaválasztásra - mit takarnak a fogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás szakképzettség, munkakör.

Érdeklődési területek, vonzódások. Reális pályakép a képességek, adottságok szerint, mérlegelés. A szakmatanulási lehetőségek - szakiskolák, speciális szakiskola. Tanműhelyek látogatása. Helyzetgyakorlat, dramatikus játék családi konfliktus bemutatásáról és feloldási technikákról. Szituációs játék egy - egy csoporthelyzetről - elemzés, vita, állásfoglalás.

Film megtekintése: deviáns csoport, deviáns magatartás - megbeszélés, viszonyulás, értékítélet. Irodalmi részletek bemutatása a lelki élet problémáiról - megbeszélés. Film megtekintése: a kamaszok érzékenysége.

Munkahely - látogatás, iskolák felkeresése. Önismereti tréning, szituációs gyakorlat.

Az emberi természetről való tudás alkalmazása az önismeretben, az emberismeretben, a társas kapcsolatokban.

Iskolai konfliktusok rendszerszerű megoldása, az iskolai követelmények szerinti normatartás.

Az iskola komoly szocializációs rendszerként működik, alkalmazkodást követel meg az általa „előírt” norma és szabályrendszerhez, és beilleszkedést az osztályközösségbe. Célunk, hogy a gyermek megfelelően tudjon alkalmazkodni, és képes legyen megfelelő társas kapcsolatok kialakítására egy-egy életkori szakaszban, és az iskola végére a szocializáltság bizonyos fokát elérje, amellyel képes a tágabb környezetébe illeszkedni.

Nem prognosztizálható biztonsággal, hogy a Sajátos nevelési szükségletű gyermek, főként a tanulásban akadályozott tanuló a tanulás, ismeretelsajátítás folyamatában milyen készség, képesség szintre, milyen ismeretek birtokába juttatható el.

A nevelést és oktatást meghatározó jellemzők miatta tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulni az ismeretek tartalmának és mélységének, a tevékenységformáknak, az alkalmazott módszereknek, a tanítás szervezeti kereteinek (egyéni, csoportos, osztály), valamint a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének.

KOMPETENCIA ALAPÚ OKTATÁS

A kompetenciafejlesztés fókuszai iskolában:

- személyes kompetencia:
 - önismeret, önfejlődés igénye, önreflexió, szabálykövető képesség, információkezelésének képessége,
- kognitív kompetencia:
 - logikus gondolkodás, összehasonlítás, megkülönböztetés, észlelés, szókincs, kreativitás, fantázia, szövegértés, lényegkiemelés
- szociális kompetencia:
 - empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, utánzás, alkalmazkodó képesség, kommunikáció.

A kulcskompetenciák fejlesztése érdekében az iskola pedagógusai által alkalmazott munkaformák és módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- differenciált rétegmunka

Kiegészítés a kompetencia alapú oktatáshoz kapcsolódóan:

- Adott kompetenciaterület ellenőrzése, mérése. A formatív mérés előnyben részesítése. Tartalmát tekintve kompetenciamérés. Alkalmazott mérőeszközök:
 - E-dia mérések
 - Saját készítésű kompetencia alapú mérési csomag

- Az 1-4. évfolyamon (szövegértés- szövegalkotás, matematika, környezet- természetismeret, gondolkodás) a pedagógus döntése alapján végez mérést egy-egy fejlesztésizakasz lezárása után.

A viszonyítás alapja: a teljesítményszintek (programtanterv) és a tanulók korábbi teljesítménye, önmagukhoz viszonyított fejlődése.

Tanév eleji diagnosztikus (első évfolyam DIFFER), tanév végi szummatív mérés.

- **Az értékelés célja:**
 - A tanulási motiváltság fenntartása, a gyermek egyéni fejlődéséhez igazodó pedagógiai munka megvalósítása
 - Folyamatos visszajelzés a tanítási- tanulási folyamatról
- **Feladata:**
 - Megerősítés, folyamatkövetés

- **Területei:**

- A tanulás szempontjából: tanulási tevékenységek
- A társas kapcsolatok szempontjából: együttműködés, feladatmegosztás, konfliktuskezelés
- A produktum szempontjából: mennyire felel meg az elvárásnak (pár, csoport)

Az kompetencia alapú oktatás implementációja segíti a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, illetve megvalósulását.

Tevékenységszervezés:

- Differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt-módszer elterjesztése
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése.
- Az alapozó időszak elnyújtása.
- Fejlesztő értékelés bevezetése
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználattal.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység.

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben a megújuló tanulásszervezési eljárások alkalmazásával tesszük hatékonyabbá a fejlesztő munkát pl.:

- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projekt módszer
- tevékenységközpontú pedagógiák

Sikeresen alkalmazhatók a differenciált tanulásszervezésnek az alábbi formái:

- *individuális tanulás:*

Valamennyi gyerek számára biztosítja az egyéni haladást, figyelembe véve a tanuló sajátosságait. Egyénre szabott elsajátítási, készség – és képességfejlesztési utakat biztosít, az ennek megfelelő eszközrendszerrel.

- *kooperatív tanulás:*

A tanulási tartalom elsajátítása, és a készség – és képességfejlesztés csoportos formában történik. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek, és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők. (Leghatékonyabb más tanulásszervezési módokkal vegyesen alkalmazva).

- *projekt módszer:*

Ez az a módszer, amely összefogja mindazt a sok-sok módszert és eszközt, amelyek külön-külön is nagyon sokat segítenek a gyerekek sikeres tanulásában. A projekt a gyerekek érdeklődésére épít, ami kizárja, hogy csak a tankönyvet tanítsuk, lapozzuk és évekig központi vagy irányító tanmenet alapján dolgozzuk fel. A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.

Személyi feltételek:

- A tanár gyerekekkel szembeni beállítódása (igenlő legyen, ne ambivalens, ne előítéletes). Hatékony tanuló megismerési technikák alkalmazása.
- A tanár nevelési stílusa megfelelő legyen (együttműködő, ne erőszakos, ne tehetetlen, ne korlátozó, ne közömbös). Differenciálás heterogén csoportban.

- A tanár tudása megfelelő legyen. Legyen képes a pedagógus önművelésre, önképzésre. IKT eszközhasználat, web alapú tanulásirányítás.
- Jó kapcsolat a családdal. Szükség esetén bevonva az ifjúságvédelmi felelőst és a Családsegítő Szolgálat munkatársait.
- Továbbképzések a differenciált tanulásszervezéshez.

• Táblajátékok

- Az iskolánkban bevezetésre kerülő, kötelező tanórai (pl. nem szakrendszerű oktatás keretében) és nem kötelező tanórán kívüli logikai- és táblajáték-foglalkozások fő célkitűzései között szerepel a gyerekek értelmi képességének, fejlesztése, a szabadidő igényes, tartalmas eltöltése, a társas élet, a szociabilitás erősítése, a rendszeres megmérettetés, versenyzés és a hagyományápolás.
- Az emberiség legnagyobb szellemi alkotásai közé tartoznak a táblajátékok. Alkalmazásuk során a tanulók a táblajátékon keresztül képessé válnak a pontos, kitartó, fegyelmezett munkára, törekednek az önellenőrzésre és képesek lesznek várható eredmények becslésére...
- A táblás játékoknak a matematikával való szoros kapcsolata nyilvánvaló, hiszen ez a sajátos ismeretszerzési módszer logikus gondolkodásra, következtetésre nevel
- A problémaérzékenységre, a problémamegoldásra nevelés fontos feladat, amelyhez azonban elengedhetetlen a szövegek megfelelő értelmezése, logikus elemzése, a tanulók minél gyakoribb önállóan tevékenykedése, aktív részvétele a tanítási, tanulási folyamatban.
- A logikai játékok alkalmazásának segítségével az elsajátítandó tananyagban feltételezéseket fogalmazunk, fogalmaztatunk meg, amelyek néhány lépésben bizonyíthatóak vagy megcáfolhatóak, ezért előtérbe kerül a különféle bizonyítási módszerek megismerése, valamint a fogalmak, szabályok pontos megfogalmazása. Alapvetően fontos az absztrakciós képesség fejlesztése, a problémák különböző oldalról történő megközelítése, a gyakorlatorientáltság, a pontosság, ütemezés és a tervezés fejlesztése.
- A logikai játékok jól használhatóak a konfliktushelyzet kezelésénél. Segítenek a közösségi normarendszer értékrendjének, és ezzel összefüggésben a személyiség kibontakoztatásának, harmonikus fejlődésének optimális fejlesztéséhez, miközben magatartásuk, a környezetükhöz való viszonyuk harmonikussá válik.
- A táblajátékok és táblajáték feladványok mellett a palettát színesítik a kártyajátékok, keresztrejtvények, sík-és térbeli kirakó játékok, dobókockás játékok és a logikai rejtvények is.
- A táblajáték alkalmazásának egyik nagy hozadéka a csapatmunkára való alkalmasság kifejtése.

FELNŐTTOKTATÁS

Intézményünk a felnőttoktatást a **Köznevelési Törvény** és a **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 143. § -a alapján szervezi.**

Intézményünk felnőttoktatási tagozatában, csoportjában, osztályában szervezheti meg a felnőttek oktatását

A tanuló attól a tanévtől kezdve folytathatja a tanulmányait felnőttoktatás keretében, amelyben a 16. életévét betölti, felső korhatár nincs.

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza 5–8. évfolyam

Felnőttoktatás keretében lehetőséget kínálunk azoknak a felnőtteknek, akik alapbizonyítvánnyal még nem rendelkeznek, és emiatt szorulnak ki a munkaerőpiacról. Az általános iskola 5-8. osztályos bizonyítvány megszerzésére nyílik lehetőség. A képzés során a hallgatók egy tanév alatt összevonva is elvégezhetik az 5-6. osztályt, valamint a rá következő évben a 7-8.osztályt.

A felnőttek általános iskolája 5-8. osztályának feladata az alapműveltségre épülő általános műveltség közvetítése. Olyan ismereteket és képességeket nyújt, amelyek átfogják az általános alapműveltség általános iskolai körét, tekintetbe véve a tanulók élettapasztalatait és korábbi (megszakított) iskolai tanulmányait, eredményeit, rendezve és kiegészítve ezeket. Ebből kiindulva megteremti a munkaerőpiaci szakképzés vagy a szakiskolai és a középiskolai továbbtanulás lehetőségét. A tananyag tartalmi, tevékenységformái közvetítik és továbbfejlesztik a kommunikációs és a tanulási képességeket, az élethosszig tartó tanulás igényeinek és az erre való képességek kifejlődésének érdekében. Alkalmat adnak a tanulók életvitelének, társadalmi létformáiknak, a világban való tájékozottságuk továbbfejlesztésére. Rehabilitációs lehetőséget biztosítanak korábbi iskolai kudarcaik kompenzálására. Módot nyújtanak a tanulók személyiségének minél átfogóbb fejlesztésére, szocializálására.

3.1 A tanulói jogviszony

- A Csertán Sándor Általános Iskola beiskolázási körzetéből személyes beiratkozással történik. A beiratkozáskor be kell mutatni a 20/2012.(VIII.31.) EMMI. rendelet 143.§ 4. bekezdésében felsorolt dokumentumokat.
- A beiskolázási körzeten kívüli tanulói jogviszony létesítése a Zalaegerszegi Tankerületi Központ javaslata és egyetértése alapján létesíthető.

A felvételt nyert személy az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony a beiratás /beiratkozás napján jön létre.

3.2 A tanuló jogai és kötelességei

A tanulónak joga:

- látogassa a konzultációkat
- tanári támogatást kapjon
- tájékoztatást kapjon az őt érintő kérdésekben

A tanuló kötelessége:

- fegyelmezett magatartásával tartsa tiszteletben az általános iskola házirendjét
- eleget tegyen tanulmányi kötelezettségének
- óvja az intézmény felszerelését
- A tanulói jogviszonnyal rendelkező tanuló diákigazolványra jogosult. A diákigazolvány:
- a tanulói, hallgatói jogviszonynak a diákigazolványon jelölt oktatási intézménnyel való fennállását,
- a jogszabályban meghatározott utazási, kulturális és egyéb kedvezmények igénybevételére való jogosultságot,
- a tanulói, hallgatói jogviszony alapján jogszabály szerint járó térítésekre és juttatásokra való jogosultságot,

A tanuló anyagi felelőssége:

- Gondatlanságból okozott kár esetén a tanuló felelősségének mértékét és a kártérítés összegét az általános iskola állapítja meg.
- Szándékos károkozás esetén a tanuló a teljes kárt köteles megtéríteni

3.3.A felnőttoktatás működési rendje:

- A felnőttoktatás irányítását az intézményvezető végzi, az intézményvezető helyettes feladata a tanulmányi irányítás és az év végi osztályozóvizsgák szervezése, felügyelete.
- A konzultációs órákat, írásbeli és szóbeli beszámolók, vizsgák, eredményeit tanulmányi naplóban kell nyilvántartani.
- A felvett tanulókról törzslapot kell vezetni és tanulmányi naplóban nyilvántartani.
- A felvett tanulókról törzslapot kell vezetni és ez alapján sikeres vizsgák esetén bizonyítványt kiállítani.
- A magánvizsgára jelentkezőkről törzslapot és osztályozó vizsga jegyzőkönyvet kell vezetni.

3.4. Értékelés:

- A magatartást és a szorgalmat nem értékeljük.
- A tanulmányi munka értékelése június végén osztályozó vizsga formájában történik. Kérelem alapján a vizsgák időpontja eltolható minden tanév augusztus 15-éig.
- Az osztályozó vizsga időpontját a szaktanár előre közli a tanulókkal, ezen a részvétel kötelező, esetleges akadályoztatást előre kell jelezni.
- Az évfolyamzáró jegyek megállapításánál a vizsgák eredményein kívül beszámíthatók az év közben szerzett érdemjegyek, projektmunkák, házi dolgozatok.
- A tantárgyi esetleges felmentésekről az intézmény vezetője dönt határozat formájában.
- Ha a tanuló legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet minden tanév augusztus 31-ig.
- Az osztályozó vizsga alól felmentés nem adható.

Ha a tanuló az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelmények egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt történő teljesítésével összefüggő osztályozó vizsgát kíván tenni, az intézményvezetője a vizsga megkezdése előtt legalább 30 nappal a **vizsgázói létszám**, az évfolyamok feltüntetése, valamint a vizsgabeosztás megküldése mellett az illetékes vármegeikormányhivatal vezetőjétől vizsgabiztos kirendelését kéri.

3.5.1. Az oktatás folyamata a levelező munkarendben:

- Az oktatás szeptember második felében kezdődik és június első felében fejeződik be.
- A tanítási év első és utolsó napját - a tanítási év első és utolsó hetének keretében - az intézményvezető határozza meg.
- A tanítási órák 35 percesek, a szünetek 10-15 percesek.
- A tanórák délután vannak, a napot a tanulókkal történő megegyezés alapján jelöljük ki.
- A tantárgyi órákat iskolánk szaktanárai látják el.
- Hiányzások:
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 143. § (7) bekezdése szerint az iskolának dokumentálnia kell a tanuló tanórai foglalkozásokon való jelenlétét, távolmaradását, távolmaradásának indokát, továbbá a távolmaradás igazolását.
- Az iskola félévenként összesíti az igazolatlan mulasztásokat, és ennek alapján megállapítja, hogy melyik tanulónak szűnik meg a tanulói jogviszonya.
- Az iskolának a tanítási év megkezdésekor írásban tájékoztatnia kell a felnőttoktatásban részt vevő tanulót arról, hogy az adott évfolyam adott félévében, az adott osztályban hány tanítási órát szervez az iskola. A tájékoztatásnak ki kell terjednie a mulasztások jogkövetkezményeire.
- Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a szorgalmi időszakban húsz tanóránál többet mulasztott igazolatlanul.

3.6. 2. Az oktatás folyamata az egyéb munkarendben:

- Az oktatás szeptember második felében kezdődik és június első felében fejeződik be.
- A tanítási év első és utolsó napját - a tanítási év első és utolsó hetének keretében - az intézményvezető határozza meg.
- A tanítás heti online konzultációs órák keretében valósul meg, melyek időpontját a szakos tanár egyezteti.
- Félévkor jelenléti konzultációs időpontra kell részt venni a diákoknak.

3.7. Munkarend:

- A nappali oktatás munkarendje szerint folyó oktatás esetében a tanórák számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerinti kötelező tanórai foglalkozások legalább kilencven százalékát el kell érnie. Az esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatás esetében a tanórák számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerinti kötelező tanórai foglalkozások legalább ötven százalékát, levelező oktatás esetében legalább tíz százalékát el kell érnie. Más sajátos munkarend szerint is folyhat az oktatás, ha a tanulónak tanórai foglalkozáson egyáltalán nem kell részt vennie, továbbá, ha a tanórai foglalkozások száma nem éri el a levelező oktatásra meghatározott óraszámot.
- Intézményünkben a felnőttoktatást a 2018/2019-es az intézmény szakmai alapidokumentuma és lehetősége alapján levelező munkarendben illetve egyéb módon (online) szervezi meg.

- Az egyéb sajátos munkarend szerint, amit otthoni tanulást segítő oktatási formaként szervezünk, havonként három-négy nap vannak konzultációs órák . Tanévenként 9-10 konzultációt szervezünk. A konzultációs órák számának el kell érni a nappali oktatás heti óraszámának legalább 10 százalékát.
- A konzultációs órák megszervezésénél figyelembe vesszük az oktatásban résztvevő felnőttek elfoglaltságát.
- A tanulást segédanyagokkal, tanulás módszertani tanácsokkal, rendszeres ellenőrzéssel segítjük.
- Az oktatás szeptember második felében kezdődik és legkésőbb augusztus 31- ig fejeződik be.
- Az egyéb, online keretek között a konzulens(tanár) online tartja a kapcsolatot a tanulóval. A tanuló személyes konzultációt is kérhet havi rendszerességgel. A tananyagot a kerettantervben meghatározottak alapján ütemezi és küldi meg a tanulónak. Online platformok használatáról a tanuló és a konzulens egyeztet.

3.8. Kerettanterv az iskolarendszerű felnőttoktatás számára Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, 5–8. évfolyamán:

Hangsúlyt helyez arra, hogy a tananyag nemcsak ismeretek rendszere, hanem ezzel együtt bevált megismerési-tanulási és cselekvési módszerek elsajátítási eszköze is, az ismeretelsajátítástól elválaszthatatlan gondolkodási és cselekvési műveletek kifejlesztője. Ily módon törekszik a műveltség elvontabb elméleti és konkrétabb gyakorlati szintjeinek egyensúlyára, az elméleti és a gyakorlati gondolkodás közti átmenetek létrehozására. Hangsúly került a reprodukív gondolkodás továbbfejlesztési lehetőségeinek biztosítására, a problémamegoldó és a kreatív működés irányába. Mindezek a felnőttek általános iskolája 5-8. osztályának kiemelt feladataihoz kapcsolódnak. A kerettanterv a tananyagot az esti és levelező munkarendben történő tanításra tervezve tartalmazza. Ettől azonban, amennyiben a feltételek adottak, el lehet térni oly módon, ahogy azt a Köznevelési Törvény lehetővé teszi.

3.7.1.

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat

Kerettantervek az iskolarendszerű felnőttoktatás 1–12. évfolyamára Tervezési időkeret az iskolarendszerű

felnőttoktatás alapfokú nevelés-oktatás szakasz

5-8. évfolyam számára

(Minden évfolyam és tantárgy esetében 36 hétre)

Tantárgyak	Évfolyam/ óraszámok		Évfolyam/ óraszámok		Évfolyam/ óraszámok		Évfolyam/ óraszámok	
	5.		6.		7.		8.	
Munkarendek	Esti	Levelező	Esti	Levelező	Esti	Levelező	Esti	Levelező
Magyar nyelv és irodalom	3	1,5	3	2	2	1,5	2	2
Matematika	3	2	3	1,5	2	2	2	1,5
Történelem	1	0,5	1	0,5	1,5	0,5	2	0,5
Állampolgári ismeretek							0,5	0,5
Etika/ Hit és erkölcstan	1	0,5	1	0,5	1	0,5	0,5	0,5
Technika és tervezés	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5		
Természettudomány	1	0,5	1	0,5		1		1
Kémia					1		0,5	
Fizika					0,5		1	
Földrajz					1		0,5	
Biológia					0,5		1	
Idegen nyelv	2	2	2	2	2	2	2	2
Művészetek	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Digitális kultúra	1	0,5	1	0,5	1	0,5	1	0,5
Hon- és népismeret					1	0,5		
Dráma és színház							1	0,5
Osztályközösség-építés	1	0,5	1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Esti Összes óraszám	14		14		15		15	
Levelező Összes óraszám		9		9		10		10

A kerettanterv és a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 33. 60.§ alapján létrehozott tantárgyak helyi tantervét az egyéb sajátos munkarend szerint alakítjuk ki.

Az intézmény általános iskolai levelező tagozatának óraterve a minimum óraszámokat tartalmazza (a nappali oktatás heti óraszámainak 10%-át).

Helyi tanterv tárgyai	5. évf.		6. évf.		7. évf.		8. évf.	
	heti	havi	heti	havi	heti	havi	heti	havi
Magyar nyelv és irodalom	0,4	2	0,4	2	0,4	2	0,4	2
Matematika	0,4	2	0,4	2	0,4	2	0,4	2
Történelem	0,2	1	0,2	1	0,2	1	0,2	1
Idegen nyelv	0,3	1,5	0,3	1,5	0,3	1,5	0,3	1,5
Informatika					0,3	1,5	0,2	1
Fizika					0,2	1	0,2	1
Természetismeret	0,2	1	0,2	1				
Biológia					0,2	1	0,2	1
Kémia					0,2	1	0,2	1
Földrajz					0,2	1	0,2	1
Összesen	1,5	7,5	1,5	7,5	2,3	12	2,3	11,5

3.7.2. A felnőttoktatásban levelező/egyéb munkarend szerint haladók tanév végi osztályozó vizsgát tesznek az alábbi tárgyakból:

5. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, természettudomány, történelem, idegen nyelv

6. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, természettudomány, történelem, idegen nyelv

7. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, komplex természettudományok, földrajz, történelem, digitális kultúra, idegen nyelv

8. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, komplex természettudományok, földrajz, történelem, művészeti ismeretek, digitális kultúra, idegen nyelv

A kerettanterv kötelező tartalmi eleme az osztályközösségépítő program, mely egészében a sajátos munkarend szerinti oktatásba nem illeszthető. A program egyes elemeit, a tanulásmódszertan fejlesztési követelményeit a konzultációs alkalmakon való részvétellel teljesítik a tanulók.

5. 6. 7. 8.	magyar nyelv és irodalom	írásbeli, szóbeli
5. 6. 7. 8.	matematika	írásbeli
5. 6.	természettudomány	írásbeli
7. 8.	komplex természettudományok: fizika, kémia	írásbeli
5. 6. 7. 8.	történelem	írásbeli
8.	művészeti ismeretek	szóbeli/gyakorlati
7. 8.	digitális kultúra	gyakorlati
5. 6. 7. 8.	idegen nyelv	írásbeli, szóbeli

Amennyiben egy tantárgyból az írásbeli vizsga sikertelen, de a tanuló az adott pontszám 10%-át elérte,

vagy a tanuló a kapott érdemjegyet javítani szeretné, szóbeli vizsga tehető.

5-6. *évfolyam*: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, természetismeret, német nyelv,

7-8. *évfolyamban*: irodalom, nyelvtan, történelem, matematika, földrajz/biológia, fizika/kémia, német nyelv, informatika.

magyar nyelv és irodalom		szóbeli
magyar nyelv	írásbeli	
történelem	írásbeli	szóbeli
matematika	írásbeli	
fizika	írásbeli	
kémia	írásbeli	
földrajz	írásbeli	szóbeli
biológia	írásbeli	
Idegennyelv (német)	írásbeli	szóbeli
Informatika	gyakorlati	

Amennyiben az írásbeli felelet elégtelen, de az összpontszám 10%-át elérte szóbeli vizsga tehető.

4.A magasabb évfolyamra lépés feltétele:

- A tanév végén osztályozóvizsgát kell tenni, melynek formái: írásbeli és/vagy szóbeli, gyakorlati
- A tantárgyra előírt minimális teljesítményt el kell érnie adott tárgyból a hallgatónak – ez jelenti az elégséges osztályzatot.
- A tanuló továbbhaladásáról (minősítéséről) a vizsgáztató szaktanár javaslata alapján a vizsgabizottság dönt.
- Aki háromnál több tantárgyból kapott elégtelent, az adott évfolyamot megismételheti.
- Az osztályozó vizsga online módon is megszervezhető.

5. Javítóvizsga:

- Ha a vizsgabizottság javítóvizsgára utasította a tanulót, akkor augusztus 31-ig javítóvizsgát tehet.
- Ha a javítóvizsgán igazolt okkal nem jelenik meg (a vizsga kezdőnapjától számított 1 héten belül kell igazolását leadnia), akkor a javítóvizsgát szeptember hónapban, az intézményvezető által kijelölt időpontban teheti le.
- Ha a javítóvizsgán elégtelen osztályzatot kap, vagy igazolatlanul nem jelenik meg, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Hatályos: a 2023/2024-es tanévtől.